

NUMER SPECJALNY

TURYSTYCZNY

SPÉCIAL - TOURISME

CENA
PRIX **0,60 F. 7** FRANCS
BELGES

TYGODNIK POLSKI.
LA SEMAINE POLONAISE.

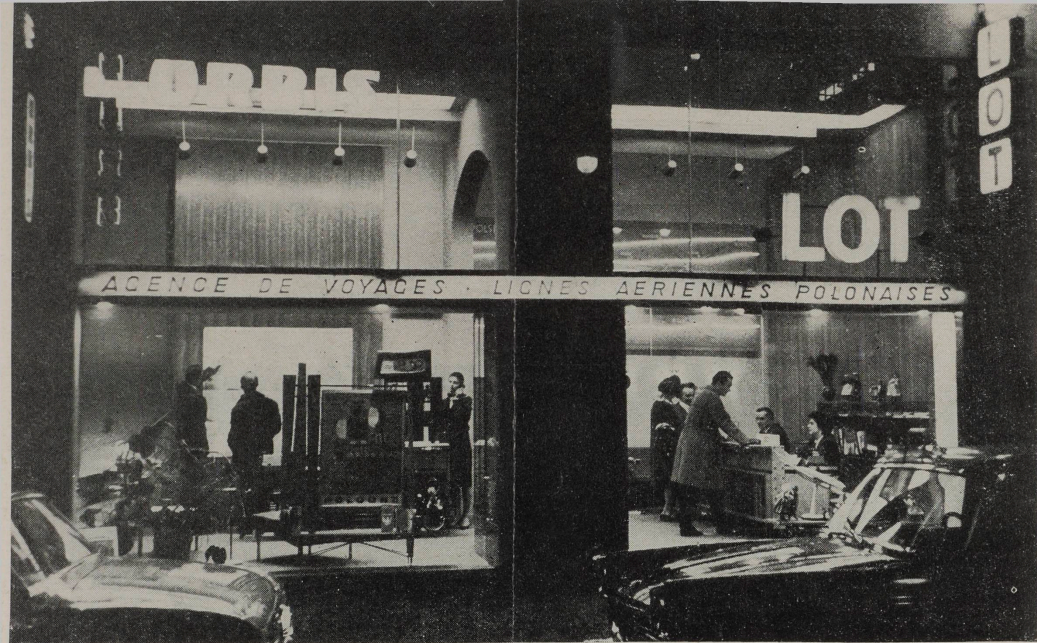
23, rue Taitbout
PARIS (IX)

4 KWIETNIA 1965
AVRIL

Nr 14 (390)

FP 2373

IL EST VRAI QUE L'AVION N'EST PAS MEILLEUR MARCHÉ
QUE LES AUTRES MOYENS DE TRANSPORT...

MAIS AVEZ-VOUS PENSÉ À L'ÉCONOMIE DE TEMPS ?

UN AVION DE LA **LOT**

Décolle du Bourget quatre fois par semaine

Lundi - 12.15

Jeudi - 12.15

Mardi - 12.30

Samedi - 12.30

et arrive à Varsovie après seulement

3 HEURES DE VOL

VOYEZ LES PRIX TRÈS INTÉRESSANTS DES EXCURSIONS!
À PARTIR DE 750 F VOYAGE PAR AVION ET SEJOUR COMPRIS
RENSEIGNEZ-VOUS A

„LOT”

LIGNES AÉRIENNES POLONAISES

18, rue Louis-le-Grand

PARIS 2^e

Tél. 742.05.60

- OUI, C'EST À VOUS QUE NOUS NOUS ADRESSONS.
- VOUS, DONT LES PARENTS ONT ÉMIGRÉ DEPUIS LONGTEMPS DE POLOGNE.
- VOUS, QUI ÊTES MARIÉ À UN FRANÇAIS OU À UNE FRANÇAISE.
- QUE VOUS PARLIEZ OU NON POLONAIS, VOUS SEREZ TOUJOURS LES BIENVENUS CHEZ VOS PARENTS ET AMIS EN POLOGNE.

Ils vous montreront avec fierté leur région. La Pologne est un pays riche en monuments, ses paysages sont d'une grande variété; ses nouvelles réalisations économiques et sociales valent d'être vues.

Après avoir revu vos proches, ne manquez pas de visiter la Pologne, accompagné d'un guide expérimenté du Bureau Polonais de Voyages „ORBIS”.

„ORBIS” organise, par l'intermédiaire des Agences Françaises de Voyages, différents circuits et séjours en Pologne.

CIRCUITS	durée du programme jours	Prix au départ de Paris		CIRCUITS AVEC REPOS EN VILLEGIATURE	durée du programme jours	Prix au départ de Paris	
		avion	train			avion	train
POLOGNE DU SUD Varsovie—Cracovie, Zakopane, Częstochowa	6— 9	1090 F	756 F	Varsovie, Cracovie, Gdańsk, repos à Sopot sur la Baltique — hôtels de luxe	14—16	990 F	740 F
POLOGNE DU NORD Varsovie, Grunwald, Olsztyn, Kętrzyn, Frombork, Gdańsk, Malbork, Bydgoszcz, Toruń, Żelazowa Wola	8—11	1250 F	925 F	Varsovie, Cracovie, repos en montagne à Zakopane	12— 4	1090 F	766 F
POLOGNE DU SUD ET DU NORD	13—16	1560 F	1260 F	Varsovie avec repos à Sopot	15—16	940 F	625 F
POLOGNE FOLKLORIQUE Varsovie „Kadzidło”, Opoczno, Kielce, Łysa Góra, Cracovie, Zakopane, Żywiec, Istebna, Koniaków, Katowice, Łowicz	12	1620 F		Varsovie avec séjours en village de vacances à Giżycko en Mazurie (voiliers, barques de pêche, kayaks et pédalos gratuits) (même programme avec votre voiture 240 F)	14—16	750 F	490 F
				Vacances équestres en haras	9 jours 13 jours	705 F 755 F	

Pour tous les renseignements supplémentaires ainsi que pour d'autres programmes, adressez-vous à

ORBIS

Office
de Tourisme
Polonais

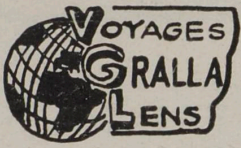
Lignes Aériennes Polonaises

18, rue Louis-le-Grand

PARIS 2e

Tél. OPE 62-26 et RIC 05-60

**BIURO
PODRÓŻY**

GRALLA

LICENCE: 62.174 MEMBRE A.P.C.A.V.

KORESPONDENT

DYREKCJA LENS (P.-de-C.) Face à la Gare Tél. 731 i 867

ODDZIAŁY:

BRUAY-EN-ARTOIS

PARYŻ

METZ

Voyages GRALLA
35, rue Ch. Marlard
BRUAY-en-ARTOIS (P. de C.)
Tel. 432

Voyages GRALLA
48, rue Vivienne Tel. CENTRAL 46-61
Métro: MONTMARTRE

Voyages GRALLA
43-45, rue Serpennoise
METZ (Moselle) Tel. 68-24-01

podobnie jak w latach ubiegłych **BIURO PODRÓŻY GRALLA**
JEDYNE BIURO PODRÓŻY WE FRANCJI
NA POCIĄGI SPECJALNE DO POLSKI

organizuje

INDYWIDUALNE I GRUPOWE WYJAZDY do POZNANIA, WROCŁAWIA i KRAKOWA
W ODWIEDZINY DO RODZIN ORAZ 3—4-TYGODNIOWE LUB 2-MIESIĘCZNE

GRUPOWE WYCIECZKI OBJAZDOWE

połączone ze zwiedzaniem najpiękniejszych miast i okolic w Polsce

BOGATY I ATRAKCYJNY PROGRAM

5-DNIOWYCH WYCIECZEK PO POLSCE

CENY BEZKONKURENCYJNE

W czasie zwiedzania zapewnia się wygodny przejazd, wyżywienie, hotele, obsługę fachowego przewodnika oraz kolację pożegnalną w dniu zakończenia wycieczki.

ODJAZDY Z LENS, PARYŻA, METZU

Oprócz wyjazdów pociągami Biuro Podróży GRALLA
urządza wyjazdy luksusowymi autokarami
po cenach jak najniższych.

UWAGA: PARYŻ — LYON — METZ

Z dniem 30 maja br. specjalny wagon bez przesiadki kursować będzie na linii kolejowej PARIS-EST—KRAKÓW (via Metz, Forbach, Frankfurt a/M, Leipzig, Dresden, Görlitz, WROCŁAW, Bytom).

Wygodne połączenia kolejowe z WROCŁAWIA do wszystkich miast w Polsce.

Biuro Podróży GRALLA jako oficjalny i akredytowany przedstawiciel
linii **LOTNICZYCH, MORSKICH i KOLEJOWYCH,**

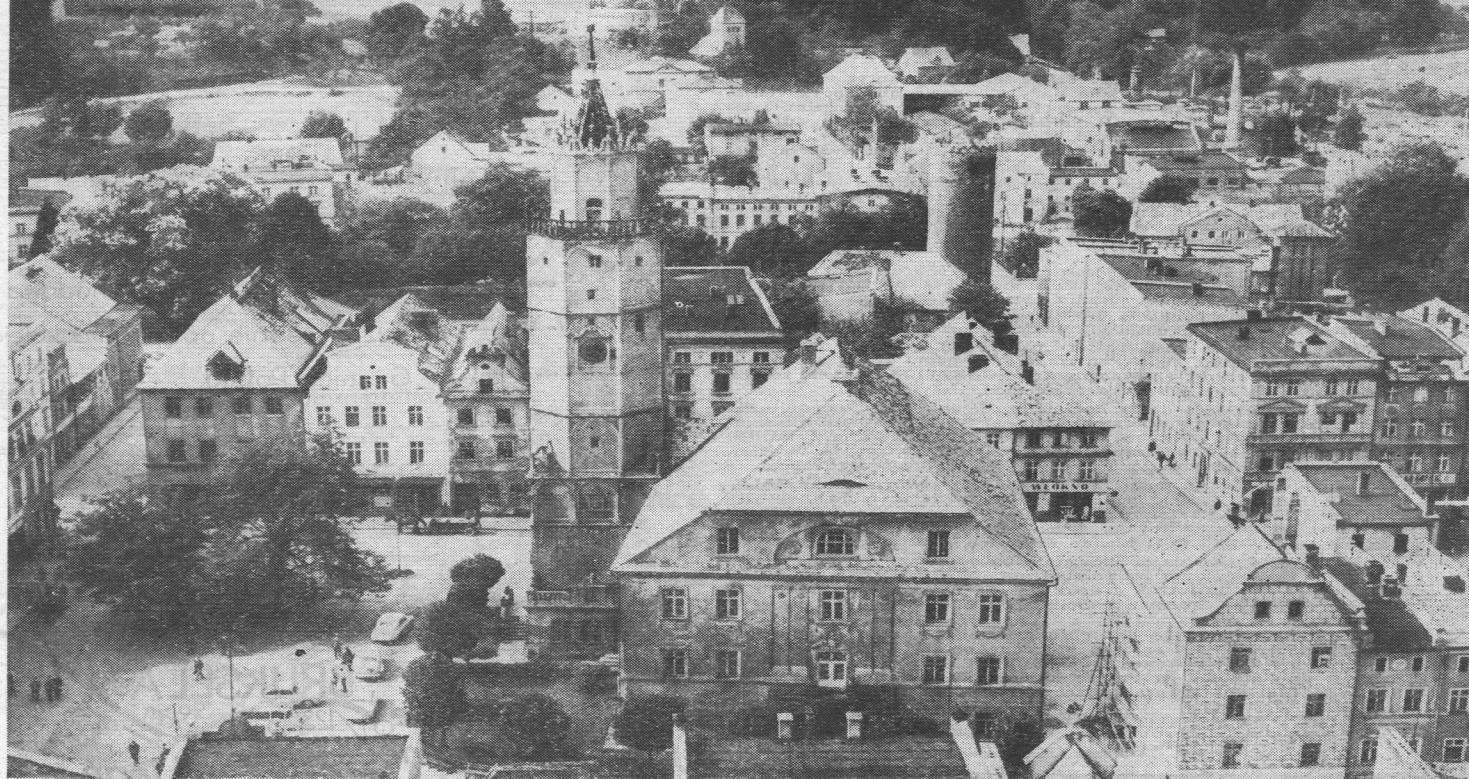
posiada i wystawia

- WSZELKIE BILETY SAMOLOTOWE, OKRĘTOWE I KOLEJOWE ZE ZNIŻKAMI URLOPOWYMI, RODZINNymi I TURYSTYCZNYMI.
- BILETY KOLEJOWE DO WSZYSTKICH STACJI W POLSCE.
Wystawianie na miejscu BONÓW ORBISU oraz BONÓW BENZYNOWYCH z 30% ZNIŻKĄ.
- BIURO PODRÓŻY GRALLA załatwia wszelkie formalności paszportowe, wizy pobytowe i tranzytowe itp.

- OD SZEREGU LAT WYSYŁAMY BEZ OPŁATY CŁA PACZKI PKO DO RODZIN ORAZ PRZEKAZY PIENIĘŻNE DO POLSKI:

Za 50.— F	otrzymuje krewny	720.— złotych
za 100.— F	„ „	1440.— „
za 200.— F	„ „	2880.— „
		itd.

- Sprowadzamy krewnych z Polski do Francji na WAKACJE.
- Załatwiamy wszelkie tłumaczenia oficjalne.

Si vous arrivez par la route et le poste de Kudowa, ne manquez pas la visite de Paczków, le Carcassonne polonais (à 29 km de Kłodzko)

ZAPROSZENIE DO POLSKI LA POLOGNE VOUS INVITE

Piękne, zabytkowe grody i malownicze wsie; największe na kontynencie skupiska wielkich jezior połączonych kanałami i rzekami; wybrzeże Bałtyku obsiane drobnoziarnistym i złocistym piaskiem; góry o różnorodnym ukształtowaniu i różnej wysokości — Beskidy, Tatry i Sudety; puszcze i bory z nie spotykanym gdzie indziej bogactwem flory i fauny; rezerваты przyrody i niepowtarzalne krajobrazy; letniska, uzdrowiska, kąpieliska, wczasowiska i uroczyska; ludowy folklor w nieskalanej formie z kolorowymi strojami, muzyką i melodiami, które były natchnieniem Chopina i Paderewskiego, z tańcami, artystycznymi dziełami, zabytki prasłowiańskiej architektury romańskiej i gotyckiej, renesansu i baroku; nowe socjalistyczne budownictwo wzniesione na miejscu ruin pozostawionych przez hitlerowski najeźdźcę oraz wielki przemysł wyrosły na gołych polach w ciągu powojennego dwudziestolecia; warownie różnych czasów i systemów; dogodne szosy pozbawione niebezpiecznego zatłoczenia i jedyne w swoim rodzaju szlaki wodne; nadzwyczajna gościnność miejscowych ludzi — to wszystko Polska! Kraj, który Was zaprasza!

Możecie w nim spędzić tegoroczne lato przyjemnie, tanio, wygodnie i kulturalnie. Jest to kraj urzekających widoków, znakomitych zespołów pieśni i tańca, muzycznych i teatralnych; kraj polowań i świetnych sportowców, a przede wszystkim kraj bogatej historii dawnej i najnowszej dzielnego narodu, który mimo przewagi wrażeń sił nigdy nie pozwolił się skreślić z karty Europy, zdumiewał swą postawą i dynamiką życia.

Polska naprawdę warta jest bliższego poznania.

Des belles cités historiques, des villages pittoresques, les plus grands complexes de lacs du continent, les plages sablonneuses de la Baltique, les massifs montagneux du Beskide, des Tatras, des Sudètes aux reliefs changeants, les forêts avec leur flore et leur faune incomparables, les réserves naturelles et les paysages à nuls autres pareils; les villes d'eau, les stations de plaine et d'altitude; le folklore dans sa forme la plus pure avec ses riches costumes, son art, sa musique et ses chansons qui furent l'inspiration de Chopin, Moniuszko, Paderewski; les monuments d'architecture romane, ogivale, Renaissance, baroques, les nouvelles constructions socialistes édifiées sur les ruines laissées par l'invasisseur nazi, la grande industrie, ses usines et ses villes-champignons nées pendant les vingt années d'après-guerre, les châteaux-forts et les autres monuments d'un passé militaire; les voies touristiques navigables, uniques en leur genre; et l'hospitalité proverbiale des habitants — tout cela c'est la Pologne — le pays qui vous invite chaleureusement!

Vous pouvez y passer cet été des vacances confortables agréables et bon marché. C'est un pays intéressant qui vous offre ses ensembles folkloriques de chant et de danse, ses théâtres et ses concerts réputés, ses possibilités de chasse et de pêche, mais surtout l'image d'une nation au riche passé et au présent prometteur, nation qui envers et contre toutes les vicissitudes ne s'est pas laissée effacer de la carte du monde.

Un pays qu'il faut connaître!

TYGODNIK POLSKI, wydający rokrocznie — przed sezonem wycieczek letnich do Polski — specjalny numer turystyczny, pragnie i tym razem zbiorem zwyciężonych informacji ułatwić wyjazdy do Polski i poznanie Kraju. Za poradą Czytelników o

dużym doświadczeniu podróżniczym — nasz tegoroczny numer specjalny poświęcony wycieczkom do Polski i po Polsce wydajemy w odpowiednio praktycznym, zmniejszonym formacie. Turystyczny numer „Tygodnika Polskiego” można po złożeniu

umieścić w kieszeni czy torbie podróżnej, zabrać do samochodu, pociągu, samolotu lub autokaru, przy czym przy rozkładaniu i czytaniu pismo się nie niszczy, słowem służy Waszej wygodzie.

REDAKCJA

VACANCES POLONAISES AU VOLANT

Il n'est guère plus compliqué de passer ses vacances en Pologne au volant de votre voiture que dans n'importe quel pays voisin. Bien sûr, il faut encore un passeport et un visa, mais celui-ci est vraiment facile à obtenir. Il suffit d'ailleurs de vous adresser à votre agence de voyages qui vous vendra bons de change, chèques-essence et... se chargera des formalités au consulat polonais.

Munissez-vous d'un permis de conduire international (délivré par le Touring-Club, l'Automobile-club ou la préfecture de police sur simple présentation du permis national), rangez dans votre portefeuille votre carte grise et votre carte verte (valable en Pologne) et prenez la route.

Au départ de PARIS l'itinéraire le plus court passe par Forbach, Francfort-sur-Main, Helmstedt (frontière de la République Démocratique Allemande), Berlin, Francfort-sur-Oder. Vous atteignez la frontière polonaise à **SWIECKO** (hôtel-restaurant, change, stations-essence) d'où vous continuez sur Poznań et Varsovie.

Mais vous pouvez aussi passer par STRASBOURG, traverser l'Allemagne fédérale, visiter en route (All. dém.) Weimar, Leipzig, Dresde — pour entrer en Pologne par **ZGORZELEC** (hôtels, restaurants, cafés, change, stations-service etc.).

Si c'est la traversée de la Bavière et de la Tchécoslovaquie qui vous tente, choisissez l'itinéraire (E 12) par STRASBOURG, Stuttgart Nuremberg, Plzen, Prague pour atteindre la Pologne à **KUDOWA-ZDROJ**, ville d'eau réputée des Sudètes, 119 km de Wrocław et 57 km de Wałbrzych, la „capitale” des Polonais de France.

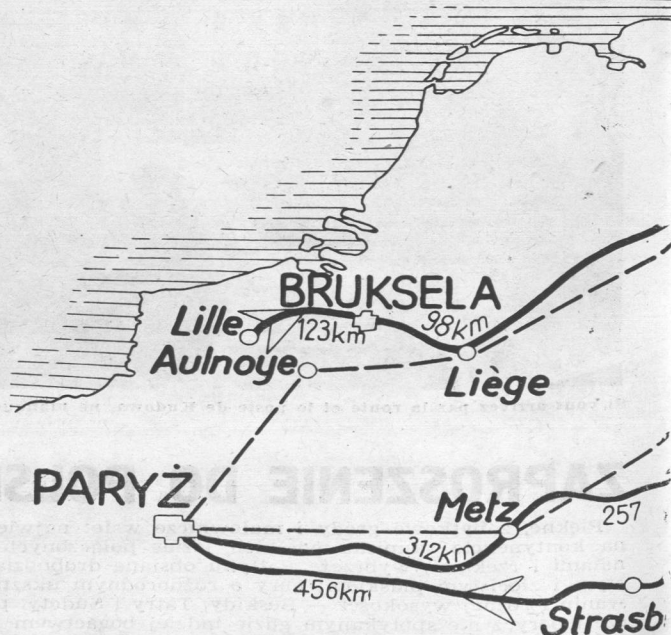
Vous pouvez choisir aussi une variante autrichienne par SALZBOURG, Linz et Prague pour entrer en Pologne à **JAKUSZYCE** (itinéraire E 14), 113 km de Wrocław; ou bien par VIENNE et Bratislava (itinéraires E 7 ou E 16) ce qui vous fait pénétrer en Pologne par **CIESZYN**, 71 km de Katowice, 127 de Cracovie.

Enfin, la traversée de la Slovaquie vous permet de franchir les TATRA et de passer par les points-frontière de **CHYZNE**, ou mieux encore de **LYSA POLANA** à deux pas de Zakopane, le Chamonix polonais (à 26 km, Cracovie à moins de 150).

Un conseil — profitez des chèques-essence „ORBIS” qui vous font bénéficier de 30% environ de réduction. Le „super” vous reviendra à 0 F 88 et l'essence ordinaire à 0 F 65 le litre. Ces chèques peuvent être achetés en France (Agences Transtours, Gralla, Pologne, Le Tourisme Français, Banque PKO) mais aussi aux postes-frontière.

LEGENDA

- — Przejścia graniczne
- — Zalecana trasa samochodowa
- - - — Bezpośrednie połączenia kolejowe
- — — — Granice Polski

DROGOWE PRZEJŚCIA GRANICZNE

SWIECKO — woj. zielonogórskie, powiat Rzepin — na granicy niemiecko-polskiej na międzynarodowym szlaku E8 Londyn — Bruksela — Rotterdam — Hannover — Magdeburg — Frankfurt n/O — Swiecko — Poznań — Warszawa — Terespol — Moskwa. Czynne całą dobę. Naprzeciwko po drugiej stronie Odry — Frankfurt n/Odrą. 6 km do Słubic — hotel, restauracja, stacja benzynowa i punkty wymiany walut. W Świebodzinie (72 km) rozgałęzienie międzynarodowych szlaków na Szczecin (176 km), Poznań (109 km) i Wrocław (194 km).

ZGORZELEC — woj. wrocławskie, pow. Zgorzelec — na granicy niemiecko-polskiej, na bocznej drodze Dreżno (100 km) — Zgorzelec — Bolesławiec (44 km) — Wrocław (155 km). Naprzeciw po stronie NRD miasto Görlitz. Przejście w samym mieście wyposażonym w komplet usług turystycznych czynne całą dobę.

JAKUSZYCE — woj. wrocławskie, powiat Jelenia Góra — na granicy czeskosłowacko-polskiej na międzynarodowym szlaku E14 — Triest — Willach — Salzburg — Linz — Praga (125 km) — Jakuszyce — Jelenia Góra — Szczecin (359 km). Czynne całą dobę. Obok uzdrowisko Świeradów-Zdrój. 25 km do Jeleniej Góry — dwa hotele, stacje benzynowe, restauracje, teatr, kantory wymiany walut, stąd szosy do Wrocławia (113 km), a stamtąd: Katowice (290 km), Łódź (215 km), Poznań (175 km), Warszawa (347 km), Gdańsk (504 km).

KUDOWA ZDRÓJ — woj. wrocławskie, powiat Kłodzko — na granicy czechosłowacko-polskiej na międzynarodowym szlaku E12 — Paryż — Saarbrücken — Norymberga — Praga — Kudowa Zdrój — Wrocław — Warszawa — Białystok — Kuźnice Białostockie — Kowno — Leningrad — Moskwa. 3 km od granicy sławny kurort Kudowa, a 45 km miasto Kłodzko — hotele, restauracje, punkty wymiany walut, stacje benzynowe, stąd do Wałbrzycha 57 km, Jeleniej Góry 114 km, Wrocławia 119 km, tam rozgałęzienia szos we wszystkich kierunkach Polski.

CHAŁUPKI — woj. opolskie, powiat Racibórz — na granicy czechosłowacko-polskiej na szosie z Ostrawy (9 km). Czynne całą dobę. 20 km do Raciborza i 30 km do Rybnika — dwa zabytkowe miasta, z kompletem urządzeń usługowych dla ruchu międzynarodowego. Gliwice — 52 km; Katowice — 80 km; Opole — 77 km; Wrocław — 181 km, Warszawa — 372 km.

CIESZYN — woj. katowickie, na granicy czechosłowacko-polskiej — na skrzyżowaniu międzynarodowych szlaków E7 — Rzym — Bolonia — Wenecja — Klagenfurt — Wiedeń — Cieszyn — Kraków — Warszawa i E16 — Bratysława — Cieszyn — Katowice — Łódź — Gdańsk. Czynne całą dobę. Przejście znajduje się w centrum miasta nad Olzą; po drugiej stronie rzeki Czeski Cieszyn. W polskim Cieszynie: 3 hotele oraz pełne usługi samochodowe i turystyczne. 71 km do Katowic, 127 km do Krakowa przez Bielsko (56 km) i Oświęcim (26 km).

CHYZNE — woj. krakowskie, pow. Nowy Targ — na gra-

nicy czechosłowacko-polskiej przy drodze Zilina (141 km) — Chyżne — Kraków (100 km). Czynne całą dobę. O 30 km Nowy Targ z hotelami, restauracjami, punktami wymiany dewiz i stacjami benzynowymi. Stąd — 20 km do Zakopanego. Punkt wypadowy w Tatry przez Poronin — 13 km, stąd najpiękniejsza szosa Polski do Morskiego Oka — 36 km.

LYSA POLANA — woj. krakowskie, powiat Nowy Targ — na granicy czechosłowacko-polskiej w Tatrach na drodze z Popradu w Czechosłowacji (143 km) do Zakopanego (26 km). Czynne całą dobę. W Zakopanem komplet usług turystycznych. Do Morskiego Oka 17 km. Wodogrzmoty Mickiewicza 4 km.

MEDYKA — woj. rzeszowskie, powiat Przemyśl — na granicy radziecko-polskiej, na międzynarodowym szlaku E22 Berlin — Wrocław — Kraków — Rzeszów — Medyka — Lwów. Czynne w godzinach 7—21. 12 km od Przemyśla z kompletem usług noclegowo-turystycznych. Z Medyki do Lwowa 83 km, do Rzeszowa (baza wypadowa w Bieszczady) — 96 km, do Krakowa — 268 km. Z Rzeszowa do Sanoka 74 km, Krosna 81 km, Jasła 101 km, Kryniczy 167 km, przez Nowy Sącz — 139 km, baza wypadowa w Bieszczady.

TERESPOL — woj. lubelskie, powiat Biała Podlaska — na granicy radziecko-polskiej na międzynarodowym szlaku E8 Londyn — Moskwa. Czynne w godzinach 7—21. Po drugiej stronie rzeki Bug — Brześć nad Bugiem (Brest Litewski) 37 km Biała Podlaska, a 117 km Siedlce z usługami hotelowymi; stacja obsługi samochodów i kantorem wymiany dewiz.

JAK SZYBKO ZAŁATWIĆ DOKUMENTY?

— Panie Konsulu, jak zapowiada się tegoroczny sezon turystyczny?

— Sądzę, że w tym sezonie będzie znacznie więcej wyjazdów do Polski niż w poprzednim. Obserwujemy wzrost zainteresowania turystyką do Polski, zwłaszcza wśród młodzieży. Dotyczy to zarówno rodzin polskich, jak i Francuzów. Już w lutym zaczęły do nas napływać liczne listy i zgłoszenia, a rozgłoszenia radia w Lyonie nadała dwie specjalne audycje turystyczne poświęcone Polsce. Chętnie korzystamy z uprzejmości poczytznego „Tygodnika”, żeby dać kilka rad prak-

tycznych jego Czytelnikom, którzy wybierają się w tym roku do Polski...

— Prosimy, właśnie chcemy zamieścić w naszym numerze turystycznym jak najwięcej informacji i wskazówek dla wyjeżdżających.

— Otóż proponujemy wszystkim zainteresowanym, żeby zwracali się do nas po paszporty konsularne i wizy co najmniej na miesiąc przed zaplanowanym wyjazdem. Możemy wtedy gwarantować załatwienie sprawy na czas. Uniknie się wówczas niepotrzebnego zdenerwowania, zbędnych rozmów telefonicznych, korespondencji

— wyjaśnia p. Stanisław **BAR-TNIK** — Konsul PRL w Lyonie

itd. Leży to w interesie obu stron. Oczywiście dołożyliśmy wszelkich starań, aby również załatwić tych, którzy z różnych powodów nie mogli zwrócić się do nas wcześniej, pragniemy jednak, aby takich było jak najmniej...

— Jakie kłopoty powtarzały się w zakresie załatwiania spraw wizowo-paszportowych w sezonie zesłorocznym?

— Bardzo często petenci nie załączali do przysyłanych nam kwestionariuszy potrzebnych dokumentów, np. odpisu „Carte de Séjour”, dokumentu stwierdzającego obywatelstwo polskie, niekiedy nie załączano zdjęć itp. Ponadto były liczne wypadki niekompletnego wypełniania kwestionariuszy, brak podpisów itd. To wszystko bardzo utrudniało pracę Konsulatu, zmniejszeni byliśmy do prowadzenia niepotrzebnej korespondencji i załatwienie sprawy przedłużało się. Chciałbym skorzystać z okazji, aby również przypomnieć wszystkim zainteresowanym, że bony wymienne załatwiają biura podróży, a do Konsulatu należy przysyłać tylko kopie. To tylko pozornie są sprawy drobne...

— Sądźmy, że po tych uwagach będzie znacznie mniej podobnych kłopotów w bieżącym sezonie.

— Jesteśmy optymistami. Informujemy też o tych sprawach we wszystkich naszych instrukcjach i pouczeniach, które rozsyłamy zainteresowanym. Jeżeli chodzi o Konsulat, to mogę zapewnić, że dołożymy maksimum starań i wysiłków, żeby każdy, kto pragnie wyjechać na wakacje do Polski, był załatwiony na czas. Korzystam też chętnie z okazji, aby za pośrednictwem „Tygodnika” życzyć wszystkim wyjeżdżającym dobrej pogody podczas pobytu w Polsce, poznania Kraju i miłego spędzenia wakacji.

ADRESY POLSKICH PLACÓWEK KONSULARNYCH

FRANCJA — Konsulat Generalny PRL w Paryżu: Paris VIII, 31 rue Jean Goujon, tel. ELY 37-91.

Konsulat Generalny w Lille (Nord): 45 Boulevard Carnot — tel. 55-36-16.

Konsulat Generalny w Lyonie (Rhône): 8, rue Tête-d'Or, tel. 52-14-85.

BELGIA — Konsulat Generalny w Brukseli: 29, Avenue des Gaulois, tel. 33-77-48.

HOLANDIA — Wydział Konsularny Ambasady PRL w Hadze: Den Haag, Alexanderstraat 25, tel. 63-85-72.

AUSTRIA — Wydział Konsularny Ambasady PRL: Wien XIII, Hietzinger-Hauptstrasse 42 C, tel. 82-55-56.

SZWAJCARIA — Wydział Konsularny Ambasady: Bern, Elfenstrasse 20, tel. 40452.

SZWECJA — Konsulat Generalny PRL: Stockholm, Friggagatan 4, tel. 11-63-74.

Konsulat w Malmö: Norregatan 3, tel. 18-244.

WŁOCHY — Wydział Konsularny Ambasady PRL w Rzymie: Roma, Monti Parioli, Via Pietro Paolo Rubens 20, tel. 87-22-13.

WIELKA BRYTANIA — Konsulat Generalny PRL w Londynie: London W-1, 18, Weymouth Street, tel. Langham 43-24.
Konsulat PRL: Glasgow W-2, 26/27 Buckingham Terrace, tel. Kelvin 42-64.

KILKA SŁÓW O FORMALNOŚCIACH I PRZEPISACH

PASZPORTY. Przy wyjeździe do Polski, podobnie jak przy wszystkich wyjazdach za granicę — trzeba posiadać ważny paszport lub w razie nieposiadania określonego obywatelstwa, inny dokument podróży.

Dzieci do lat 16 — wpisywane są do paszportu ojca lub matki, względnie podróżującej z nimi innej osoby, i nie muszą posiadać odrębnego dokumentu. Należy tylko dopilnować, by wpisano je także do polskiej wizy. Natomiast o ile dzieci podróżują samodzielnie — bez względu na wiek — powinny posiadać własny paszport lub inny dokument podróży, w którym zostanie wystawiona wiza.

PASZPORTY KONSULARNE. Posiadacze polskich paszportów konsularnych korzystają z uproszczeń i ulg przy otrzymywaniu prawa wyjazdu do Polski.

Odmienne nieco załatwiają sprawę obywatele NRF pochodzenia polskiego. Chcąc odwiedzić rodzinę w Polsce najpierw wysyłają do niej trzy poświadczone przez policję lub organizację polonijną fotografie. Po otrzymaniu od rodziny zaświadczenia milicyjnego — dołączają je do wniosku o wizę, który kierują do Wydziału Konsularnego Misji Wojskowej PRL w Berlinie — Lassenstrasse 19/21.

ZGUBIENIE PASZPORTU. W przypadku zagubienia paszportu w czasie pobytu w Polsce należy natychmiast zawiadomić Milicję Obywatelską oraz swego konsula (np. obywatel francuski — konsula francuskiego, belgijski — belgijskiego), który po przeprowadzeniu dochodzenia powinien wystawić nowy dokument. Następnie trzeba zwrócić się do Sekcji Rejestracji Cudzoziemców Komendy MO o wydanie nowej wizy na wyjazd z Polski.

WIZA POLSKA. O wydanie polskiej wizy należy się zwracać osobiście lub korespondencyjnie do jednego z polskich konsulatów, podając w jakim terminie i na jak długo chce się wyjechać do Polski; zaznaczyć, czy jedzie się za pośrednictwem biura podróży, gdyż te załatwiają same formalności w konsulacie.

Przy staraniach o wizę wymagane jest złożenie: 2 wypełnionych kwestionariuszy wizowych (otrzymuje się je w konsulacie), 2 fotografii, paszportu lub dokumentu podróży, zapewnienia o wykupieniu biletu powrotnego (w Polsce cudzoziemiec może wykupić bilet powrotny jedynie za dewizy) oraz wykupienie odpowiedniej ilości „voucherów”, które już na granicy polskiej można wymienić na złotówki (1\$ = 24 zł, 100 franków = 486 zł, 100 fr. belg. = 47,94 zł).

Członkowie Polonii zagranicznej korzystają z pewnych ulg: np. wykupując jedynie 5 jednodniowych voucherów można otrzymać wizę na okres jednego miesiąca. Szczegóły — w konsulacie i biurach podróży.

O wydanie wizy należy zwracać się do najbliższego konsulatu — właściwego dla miejsca zamieszkania. Można jednak także zwrócić się o wizę do każdego innego konsulatu lub wydziału konsularnego Ambasady PRL — nawet w innym państwie, o ile tam się aktualnie przebywa (np. obywatel belgijski we Francji).

CZAS WAŻNOŚCI WIZY. Wizę otrzymuje się na określoną ilość dni pobytu w Polsce, licząc dzień wjazdu i wyjazdu. Wiza jest ważna do określonego dnia. Podaje ona także, przez jakie punkty graniczne można do Polski wjechać.

WIZA TRANZYTOWA. Jadąc przez Polskę do innego kraju — np. Związku Radzieckiego, Czechosłowacji lub Szwecji, można otrzymać wizę przejazdową uprawniającą do zatrzymania się w Polsce, ważną łącznie trzy dni. Można także taką wizę załatwić już w Polsce, np. na lotnisku Okęcie w Warszawie.

PRZEPISY DLA CUDZOZIEMCÓW. Po przyjeździe do Polski w pierwszej miejscowości pobytu należy zarejestrować się w Sekcji Rejestracji Cudzoziemców Komendy Powiatowej lub Miejskiej Milicji Obywatelskiej (MO). Dokonać tego można osobiście — może też zarejestrowania dokonać ktoś z rodziny lub osoba, która nas gości. W hotelach „Orbisu” dokonują tego recepcje hotelowe. Ponadto obowiązują cudzoziemca te same przepisy porządkowe i obowiązki, co każdego obywatela Polski.

Do załatwiania wszelkich spraw związanych z pobytem, ewentualnie przedłużeniem wizy, zmianą w wizie lub przedłużeniem paszportu konsularnego polskiego w Kraju — upoważnione są Sekcje Rejestracji Cudzoziemców przy Komendach Milicji Obywatelskiej.

Przy jeździe samochodem — należy posiadać międzynarodowe prawo jazdy, ubezpieczenie międzynarodowe (carte verte) oraz dowód rejestracyjny wozu.

— mówi dr Stanisław BAŃBULA, kierownik Konsulatu Generalnego PRL w Paryżu

— Wydajemy nasz numer turystyczny i w związku z tym prosimy Pana, Panie Konsulu, o odpowiedź na kilka pytań...

— Bardzo chętnie. Jak widać, specjalny numer „Tygodnika” poświęcony sprawom turystyki do Polski staje się już tradycją. To bardzo pożyteczna inicjatywa. Zeszłoroczny numer turystyczny był opracowany ciekawie i pamiętam, że bardzo wiele osób załatwiających u nas sprawy związane z wyjazdem na wakacje do Polski powoływało się na niego. Z pewnością tegoroczny numer będzie jeszcze lepszy...

— Chcemy, żeby się to udało. Ale skoro już zaczęliśmy mówić o ulepszeniach...

— Wiem, wiem, co chcecie powiedzieć. Otóż mogę zapewnić, że będą również dalsze usprawnienia w pracy Konsulatu. Naszym hasłem w sezonie turystycznym będzie szybkie załatwianie spraw wizowych. Ścisłej mówiąc, będziemy starać się załatwiać wizy w ciągu 1—3 dni. W miesiącach lipcu i sierpniu załatwienie sprawy może trwać dłużej, ponieważ w tym okresie następuje duże spiętrzenie pracy. Mogę jednak zapewnić, że wszyscy będą mieli załatwione wizy na czas.

— Czy w związku z załatwianiem spraw wizowo-paszportowych chciałby Pan przekazać jakiegoś uwagi lub rady za pośrednictwem naszego pisma?

— Przede wszystkim radziłbym osobom, które posiadają obywatelstwo polskie, a nie mają ważnego paszportu, aby nie zwlekając już teraz zwracały się do Kon-

sulatu. Odnosi się to — rzecz jasna — tym bardziej do Polaków, którzy nie posiadają żadnego paszportu (ani przedwojennego, ani konsularnego).

— Co radziłby Pan turystom, którzy udają się w 1965 r. do Polski, zobaczyć i zwiedzić?

— To zależy od zainteresowań. Wydaje mi się jednak, że bieżący rok jest szczególnie dobrą okazją do zwiedzania ziem zachodnich. Obchodzimy przecież 20-lecie powrotu tych ziem do Macierzy. Z pewnością niejednego Rodaka z Francji mile zaskoczą osiągnięcia Polski na terenach nadodrzańskich i nadbałtyckich. A trzeba dodać, że niektóre ich rejony posiadają wiele walorów turystycznych, np. Wrocławskie czy Olczyńskie. Z pewnością trudno w ciągu jednych wakacji zobaczyć całe piękno tych ziem, ale — moim zdaniem — warto np. zwiedzić największy ośrodek turystyczny w Sudetach: okolice Szklarskiej Poręby z wodospadami, Karpacz z jego malowniczym położeniem, ciekawe Góry Stołowe zwane „Biednymi Skalami” z uwagi na ich fantastyczne kształty i labirynty; kto będzie w Kudowie, temu zalecam wstąpić do Czerknej i zobaczyć kaplicę z czaszek oraz w Wambierzycach bazylikę z XVIII stulecia, wzorowaną na świetny jerozolimskiej. W pięknych zakątkach sudeckich znajdują się znane w Europie uzdrowiska: Kudowa, Cieplice, Polanica, Duszniki, Szczawno-Zdrój, Łądek-Zdrój oraz Świeradów, gdzie można doskonale wypocząć.

No cóż, przestane już wylizywać, bo zabraknie Wam miejsca... Będę jednak bardzo wdzięczny, jeśli napiszecie jeszcze, że życzę serdecznie wszystkim turystom przyjemnych wakacji w Polsce.

O ATRAKCJACH TURYSTYCZNYCH I CENACH POBYTU W POLSCE

Rady paryskiego przedstawiciela ORBISU

— „Mazury i południowa Polska — przede wszystkim. Kto nie zna Pojezierza Mazurskiego i południowej polaci Kraju — nie zna Polski — odpowiada na nasze pytanie reprezentant na Francję Polskiego Biura Podróży „Orbis” p. Janusz PIEWCIEWICZ. — Nie znaczy to, że inne regiony Polski są turystycznie nieciekawe. Lecz jeśli mam wskazać część Polski, która na pewno będzie się podobała Francuzom, rządę bez wahania Mazury i południową Polskę”.

Na biurku p. Piewciewicza spostrzegamy stos listów ze wszystkich większych miast Francji, a także z małych, trudnych do znalezienia na mapie osiedli.

— Zainteresowanie turystyką do Polski jest bardzo duże i stale wzrasta — otrzymujemy wyjaśnienia. — Piszą do nas ludzie z prośbą o informacje przez cały rok, a szczególnie przed sezonem. W prasie francuskiej ukazuje się dużo artykułów o Polsce, w programie telewizyjnym był niedawno film doktora Migot „IMMORTELE POLOGNE”, zamieszczamy w dziennikach i periodykach francuskich ogłoszenia. W wyniku tego ilość zgłaszających się o informacje do „Orbisu” wzrasta z każdym dniem. Zwracają się do nas szkoły i stowarzyszenia z prośbą o wypożyczenie filmów o Polsce, zwracają się myśliwi, związki łowieckie i wędkarskie. Jednym słowem pracy mamy bardzo dużo, gdyż zadowolili pragniemy wszystkich zwracających się do nas.

W ubiegłym miesiącu paryski „Orbis” wydał 8-stronicową broszurę z dokładnymi informacjami, o które proszą turyści. Zatytułowana jest: „COMMENT SE RENDRE EN POLOGNE” i zawiera praktyczne rady, w jaki sposób załatwić się formalności związane z wyrobieniem paszportów i wiz pobytowych oraz tranzytowych, wykupywaniem bonów pobytowych, podaje dokładne ceny hoteli i restauracji w Polsce: w górach (Zakopane, Krynica), nad morzem (Międzyzdroje, Swinoujście), campingu (w Łebie, na Mazurach).

Broszurka jest doskonale opracowanym informatorem, który uwzględnia potrzeby i zainteresowania wszystkich turystów. Zawiera wyjaśnienia potrzebne zarówno tym, którzy pragną uprawiać sporty wodne w Giżycku, jak zwiolennikom polowania, wędkarstwa czy też osobom pragnącym odbyć w Polsce kurację klimatyczną.

„Comment se rendre en Pologne” zawiera ceny pobytu we wszystkich proponowanych miejscowościach. W Giżycku na Mazurach na przykład 5-dniowy pobyt kosztuje 90 franków, wynajęcie 3-4 osobowej żaglówki 12 F 50 dziennie, wynajęcie łódki 4 F dziennie. Za kempowanie płaci się 1 do 1 F 20 dziennie (dzieci do 10 lat — 50% zniżki), miejsca w schroniskach i domach turystycznych od 3 — do 10 F. Podane są też ceny produktów żywnościowych: litr mleka 0F50, jako 0F25, kg masła 14 F, kg szynki — 15 F, kg wotowiny — 8 F. Ceny biletów autobusowych, tramwajowych 0F16 i 0F10, wstęp do muzeów 0F40, do kin 1 do 3 F. Automobilistów informuje broszura zarówno o formalnościach, jakie załatwić trzeba jadąc własnym wozem, jak o tym, gdzie i za jaką cenę wynająć można w Polsce samochód.

Równie dokładne informacje podano dla tych, którzy pojadą do Polski pociągiem.

— Broszurkę tę wysyłamy bezpłatnie wszystkim, którzy interesują się turystyką do Polski i proszą o informacje. Jest to wadecum turysty, które oszczędza mu czasu i fatergi, wyjaśnia wszystkie sprawy związane z wyjazdem dokładnie i wyczerpująco. W tym roku wydaliśmy już trzeci nakład tej broszurki. Co roku uzupełniamy ją, rozszerzamy i wzbogacamy.

Powracając do Mazur pragnąłbym zachęcić turystów z Francji do odwiedzenia Giżycka. Nie będzie to ośrodek luksusowy, warunki zakwaterowania będą tam skromne, ale dla młodych ludzi trudno wyobrazić sobie coś piękniejszego. Lasy, jeziora, mieszkanie w domkach campingowych, kajaki, żaglówki, rowery wodne (pédalos), barki rybackie, doskonałe możliwości łowienia ryb, itd., itp.

Cena pobytu wraz z pełnym całodziennym utrzymaniem w nowo zbudowanej nowoczesnej restauracji oraz

QUELQUES CONSEILS AVANT LE DEPART

Ainsi, vous êtes décidé. Vous passerez vos vacances 1965 en Pologne. Vous pouvez y aller en avion, par le train ou en voiture. L'Office de Tourisme Polonais à Paris — ORBIS — 18, rue Louis le Grand, se fera un plaisir de vous fournir tous les renseignements. Et le plus simple sera de confier la location des places, l'achat des billets, la réservation des hôtels et l'obtention des visas à une agence de voyages agréée par ORBIS.

Un passeport valide vous est indispensable. Pour le visa, les démarches peuvent être faites personnellement, par correspondance ou encore par l'intermédiaire d'une agence. Il faut fournir deux formulaires dûment remplis et signés et deux photos d'identité. Ci-contre, vous trouverez les adresses des consulats polonais. Le retrait du visa s'effectue sur présentation de la copie du bon de séjour, appelé également „voucher” ou „exchange order” délivré par une agence de voyage et valable pour des prestations définies: hôtel-pension, circuit organisé etc.

Ces bons constituent en somme une forme de change des devises étrangères en zlotys polonais. Aussi, étant possesseur de „vouchers” pour trente jours, vous pouvez aussi bien les échanger contre de l'argent polonais et organiser votre voyage à travers la Pologne comme bon vous semble. De toute façon pour 100 F, vous obtiendrez au change 490 zlotys. Si vous êtes d'origine polonaise, vous serez dispensé de l'achat de bons pour toute la durée de votre séjour; un bon de 5 jours (138 F) suffit pour un visa de 30 jours. Le visa touristique (délai d'obtention — 2 jours) coûte 20 F, le visa de transit (72 heures d'arrêt — peut être délivré à la frontière ou à l'aéroport) — 5 F, le visa de séjour „affaires” ou visite familiale de 1 à 30 jours — 45 F.

Si vous partez en avion, aucun autre visa ne vous est nécessaire. Mais si vous prenez le train ou la voiture vous aurez besoin du visa de la République Démocratique Allemande (qui s'obtient à la frontière pour 12 F), éventuellement du visa tchécoslovaque (au Consulat, 18 rue Bonaparte — Paris VI-e, tél. ODE 20-20) — qui coûte 14 F. Les citoyens français sont dispensés du visa de la République Fédérale Allemande et de l'Autriche.

bezpłatnym korzystaniem ze sprzętu sportowego i wodnego wynosi około 17 franków dziennie.

Jednocześnie warto podać kilka cen: wyjazd w grupie i 14-dniowy pobyt w Giżycku wraz ze zwiedzaniem Warszawy (podozr pociągiem II kl.) kosztuje 490 F. Ten sam program wraz z podozrą samolotem — 750 F, a bez kosztów podróży (tzn. dla turystów, którzy zgłoszą się w Warszawie i stąd dowieźni zostaną do Giżycka i z powrotem) — 240 F.

Dla starszych ludzi natomiast — radzi pan Piewczewicz — polecasz dla turystów polskiego pochodzenia, zlecasz 5-dniowe wycieczki po Polsce. Są opracowane już interesujące programy: 1) Warszawa i okolice, 2) tura południowa (Warszawa, w tym i Wilanów, Kraków, Nowa Huta, Oświęcim, Katowice, ewentualnie i Poznań) i wreszcie 3) tura północna (Warszawa, Malbork, Pola Grunwaldzkie, Gdańsk, koncert organowy w Oliwie, Gdynia, Sopot, Toruń, Poznań). Wycieczkę odbywa się autokarem. Cena od osoby wraz z całkowitym utrzymaniem, hotelami I kategorii i zwiedzaniem wynosi 135 franków. Są to więc bardzo tanie wycieczki. Organizują je biura podróży „GRALLA” i „TRANSTOURS”.

Pragnąłbym przy okazji odpowiedzieć panu Lascie z Tuluz, który na łamach „Tygodnika” zamieszczył swe wrażenia, zresztą bardzo korzystne, z pobytu w Polsce, a także wypowiedział parę uwag krytycznych na temat Giżycka. Wyjaśnić należy, że Giżycko nie było ośrodkiem „Orbisu”, jedynie z „Orbisem” współpracowało. Francuskie biuro podróży, które sprzedało pobyty p. Lascie, nie uprzedziło o tym „Orbisu” i dlatego kierownictwo ośrodka w Giżycku było nieco zaskoczone. W tej sytuacji p. Laska, pierwszy Francuz w Giżycku, jak każdy pionier napotkał na pewne trudności.

Pragnąłbym wreszcie podzielić się z Czytelnikami „Tygodnika” uwagami, jakie nasuwają mi się w związku z otrzymywanymi bardzo licznymi listami. Listy na temat pobytu w Polsce wyrażają na ogół szersze zadowolenie. W niektórych zawarte są spostrzeżenia krytyczne, rady, co powinno się zrobić, aby było jeszcze lepiej. Mnie, gdy widzę Kraj, nasuwa się zawsze porównanie z domem młodego małżeństwa na dorobku. Sterta cegieł, spóźniony obiad z powodu pilnej roboty — takie rzeczy u nowo założonej rodziny, która tworzy i urządza swój dom, nikogo nie razi. Pomyślmy czasami, że Polska jest w podobnej sytuacji gospodarza, który ma jeszcze tyle, tyle roboty przed sobą! Oczywiście, można by postawić sprawę w ten sposób: najpierw wyekwipować cały nasz Kraj we wszystko, czego wymaga komfort turysty, zbudować we wszystkich miastach i miasteczkach hotele tej klasy co poznański „Mercury”, warszawski „Grand Hotel”, krakowska „Cracovia”. Ale, z drugiej strony, czy nie odnosić wrażenia, że kraje turystycznie tak bardzo, bardzo dokładnie zorganizowane i zrutyinizowane są trochę nudne? Ile razy rozmawiałem z cudzoziemcami o pobycie w Polsce, zawsze mówili mi, że najsilniejsze wrażenie wywarły na nich kontakty ludzkie. I to jest chyba bardzo ważne.

— A teraz nie pozostaje mi nic innego, jak tylko życzyć szczęśliwej podróży, miłego pobytu i dużo słońca!

Za 600 franków na 22 dni do Polski

CIEKAWY PROGRAM WYCIECZEK

Biura Podróży „TRANSTOURS”

- ◆ camping ◆ łowiectwo ◆ jazda konna ◆
◆ turystyka ◆ wyjazdy do rodzin ◆

— Tereny campingowe istnieją na terenie całej Polski. Zorganizowano ich bardzo dużo: nad morzem, w górach, nad jeziorami, w starych polskich borach — mówi kierowniczka polskiego działu Biura Podróży „Transtours” w Paryżu, pani Halina Stępniewska. — Oprócz tego dozwolony jest camping wolny, na terenach dowolnie przez turystę wybranych. I ta forma turystyki jest najtańsza. Normalnie bonpobytowy 1-oniowy, który wykupuje turysta w biurze podróży przed wyjazdem do Polski, kosztuje 12,50 fr., ale Konsulaty polskie idą na rękę uczącej się młodzieży i udzielają wiz na dłuższy okres aniżeli liczba dni, za które zostały pobrane opłaty.

— Bardzo INTERESUJĄCĄ WYCIECZKĘ DO POLSKI organizuje w tym roku AMITIE MONDIALE INTER-JEUNESSE (A.M.J. — 9, rue du Hannovre, Paris) — mówi pani Stępniewska.

— Jest to zbiorowa wycieczka autokarami. Dotychczas zgłoszonych jest 50 uczestników, ale liczba ich ustawicznie powiększa się. Przewiduje ona wyjazdy autokarami (I tura wyruszy 20 lipca, II tura — 1 sierpnia) na cały miesiąc. 22 dni spędzą wycieczkowicze w Polsce, reszta dni przewidziana jest na podróż i zwiedzanie Czechosłowacji oraz Niemiec.

— Program pobytu w Polsce tej interesującej wycieczki jest następujący: 1 dzień — przybycie do granicy polskiej w Świecku i wyjazd do Poznania; 2 — zwiedzanie Poznania, wyjazd do Bydgoszczy i zwiedzanie po drodze Gniezna, Strzelna i Kruszwicy; 3 — zwiedzanie Bydgoszczy, wyjazd do Gdańska i zwiedzanie po drodze zamku w Malborku; 4 i 5 dnia zwiedzanie Gdańska, Sopotu i Gdyni; 6 — wyjazd nad Jeziora Mazurskie i całonocny pobyt w Giżycku; 13 — wyjazd do Warszawy, po drodze zwiedzanie Grunwaldu; 14 — zwiedzanie stolicy; 15 dnia — zwiedzanie miejscowości podwarszawskich i czas wolny; 16 — wyjazd do Krakowa przez Kielce; 17 — zwiedzanie Krakowa, wycieczka do kopalni soli w Wieliczce; 18 — wyjazd do Zakopanego i 3-dniowy pobyt w górach, wycieczki do Morskiego Oka, na Kasprowy Wierch. Spływ Dunajcem; 22 dnia — wyjazd do Krakowa, zwiedzanie Oświęcimia i przez Cieszyn wyjazd do Czechosłowacji.

— Koszt podróży łącznie z pobytem w Polsce, zwiedzaniem i całkowitym utrzymaniem wynosi 600 fr. — Jest to naprawdę tanio.

— Następną godną uwagi innowacją, którą proponujemy turystom w tegorocznym sezonie, jest **POBYT NAD JEZIORAMI**. Polecamy to szczególnie tym, którzy udadzą się do Polski własnymi samochodami. Proponujemy im 15-dniowy pobyt w domkach campingowych nad Jeziorami Mazurskimi, wraz z całkowitym utrzymaniem, bezpłatnym korzystaniem ze sprzętu sportowego i wodnego oraz dwudniowym pobytem w Warszawie (w hotelach) za cenę 240 fr.

— Przypominamy, że Polska jest znakomitym terenem łowieckim. Dla myśliwych, wędkarzy organizujemy wyjazdy indywidualne i zbiorowe do różnych regionów Polski. W tym roku mamy również bardzo ciekawe propozycje dla zwolenników konnej jazdy. Na terenie województw: warszawskiego, poznańskiego, lubelskiego i pomorskiego znajdują się stadniny o renomie światowej. Poczawszy od 335 fr. wybrać można 7, 10 lub 14-dniowy pobyt w jednej z tych stadnin, aby uprawiać na znakomitych terenach ten piękny sport. Program przewiduje 4 godziny konnej jazdy dziennie.

— Dla osób udających się w odwiedziny do rodzin przygotowujemy, poczawszy od 1 czerwca, wyjazdy zbiorowe 2 razy w tygodniu (w srody i czwartki). Przypominam, że dla wygody naszej klienteli przewidujemy, iż powrót może odbyć się indywidualnie. W czasie pobytu w Polsce polecamy skorzystanie z wycieczki krajoznawczej po Kraju. Trwają one 5 dni, a cena ich (pełne utrzymanie, hotele, przewodnicy, zwiedzanie) jest przystępna, wynosi 141 fr. od osoby.

— Wybór jest więc duży — zachęca przedstawicielka „Transtours-u” p. Halina Stępniewska. — Pomyśleliśmy o tym, aby dla każdego turysty znalazło się coś interesującego.

RADIOODBIORNIKI — TELEWIZORY

◆ Lodówki, maszyny do prania i inne artykuły gospodarstwa domowego ◆

LENG — PICARD ET C-ie 16, Place de la Liberté, 423, rue de Lannoy

Telefony: 73.39.42 73.29.47

ROUBAIX (Nord)

BIURO PODRÓŻY

TRANSTOURS

22, rue du 4 septembre - PARIS II - tél. RIC. 77-40

49, av. de l'Opéra - PARIS II - tél. 47-39
(metro: OPERA)

Oficjalny Przedstawiciel „ORBIS”

Licencja 132

NOWOŚĆ! Od 30 maja 1965 roku bezpośrednio (bez przesiadek) połączenia z PARYŻA i METZ'u do WROCŁAWIA i KRAKOWA oraz POZNANIA

TRANSTOURS

- ułatwia wszelkie formalności paszportowe i wizowe związane z podróżą
- wystawia bony „ORBIS” wymienne w Polsce na złote
- przekazuje pieniądze do POLSKI po bardzo korzystnej relacji
- organizuje wyjazdy indywidualne i zbiorowe do Polski

Zgłoszenia i zapisy przyjmuje TRANSTOURS oraz nasi Korespondenci terenowi

Le sigle „it” que nous reproduisons ci-contre correspond à peu près au „SI” (Syndicat d'Initiative) français. Il indique les services de renseignements touristiques qui fournissent toutes les informations concernant les voyages et le tourisme en Pologne. On les trouve dans tous les hôtels ORBIS, dans certains hôtels communaux, dans les auberges et les refuges touristiques, dans les campings organisés et évidemment dans toutes les agences de voyages et dans les sections de PTTK (Association Chorographique polonaise). L'Office central „it”, Varsovie, Nowotki 30 — est prêt à envoyer sur demande tous renseignements, prospectus etc, sur les modalités du voyage et du séjour en Pologne.

TURYSTA PRZYBYWAJĄCY DO POLSKI napotyka już w punkcie granicznym niebiesko-zielono-szary sztyl ze znakiem w kształcie igły kompasu i literami „it”. Jest to symbol punktu Informacji Turystycznej, znak, że tu uzyskać można wszelkie informacje dotyczące turystyki i podróży po Kraju.

Punkty informacji turystycznych istnieją we wszystkich hotelach „Orbisu”, w części hoteli komunalnych, schroniskach i domach turystycznych, na campingach, wreszcie we wszystkich placówkach działających w Pol-

sce biur podróży, a także na dworcach wszystkich większych miast.

Jak rezerwować hotel, gdzie wymienić pieniądze, jakie sklepy i magazyny otwarte są w najbliższej okolicy, jakie są godziny pracy stacji benzynowych i punktów naprawczych — oto kilka tylko danych z zasobów informacji posiadanych przez każdy punkt „it”. Ale nie tylko to.

Informacja turystyczna zaopatrzy chętnych w interesujące foldery, pomoże ułożyć program pobytu w Kraju, wskaże najatrakcyjniejszą krajoznawczo trasę zwiedzania, powie wszystko

o interesujących spektaklach, wydarzeniach artystycznych, czy imprezach sportowych. Kogoś interesuje program kilkudniowej wycieczki po Polsce, ktoś pyta, ile kosztuje nocleg w schronisku górskim czy w stacji wodnej na Mazurach, gdzie mieści się wypożyczalnia żagliwek. Na takie i wszelkie inne pytania odpowiedzą w każdym punkcie „it”.

Polska jest krajem młodej, żywiołowo rozwijającej się turystyki. W sytuacji, gdy często jeszcze zapotrzebowanie przekracza możliwości świadczenia poszczególnych usług dla turystów, gdy przetartymi już szlakami wędrują tysiące osób, a inne tereny równie piękne, choć mniej znane, czekają na odkrycie — istnienie sprawnej informacji jest szczególnie potrzebne i została ona w Polsce dobrze zorganizowana.

Istniejący w Warszawie Centralny Ośrodek Informacji Turystycznej (ul. Nowotki 30) jest gotów pomóc wszystkim planującym podróż po Polsce, wysyłając na żądanie odpowiednio materiały reklamowe, foldery, a także ułożyć dla każdego według jego życzeń odpowiedni program pobytu.

CZYM PODRÓŻOWAĆ PO POLSCE?

STATKAMI

AUTOKARAMI

PKS czyli Państwowa Komunikacja Samochodowa posiada na terenie Polski ponad 2 tysiące linii. Po drogach Polski jeździ ponad 10 tysięcy autobusów PKS. Linie autobusowe łączą nie tylko miasta wojewódzkie, ale również powiatowe z małymi miasteczkami i odległymi wsiami. Autobusami PKS można objechać dookoła całą Polskę.

DWORCE autobusowe w miastach wojewódzkich najczęściej znajdują się w pobliżu dworców kolejowych (w Krakowie, Wrocławiu, Kielcach, Koszalinie, w Łodzi koło Fabrycznego, Opolu, Rzeszowie). Warszawa posiada kilka dworców. Adres Dworca Centralnego PKS, Warszawa ul. Żytnia 15/17. A oto adresy dworców PKS w innych miastach wojewódzkich: w Szczecinie vis-a-vis Dworca Morskiego, w Gdańsku przy pl. 1-go Maja, w Bydgoszczy ul. Podwale, w Zielonej Górze pl. Wielkopolski, w Olsztynie ul. Partyzantów, w Białymstoku ul. Sienkiewicza, w Lublinie al. Długosza, w Katowicach ul. Armii Czerwonej i w Poznaniu przy ul. Towarowej.

ROZKŁADY JAZDY szczegółowe posiadają informatory na dworcach autobusowych i w kasach „Orbisu”. Ponadto na wszystkich dworcach są wywieszane duże tablice orientacyjne z rozkładem jazdy.

ATRAKCYJNE TRASY są dobrane pod względem malowniczości. Np. trasa z Krakowa przez Bochnię, koło Jeziora Rożnowskiego, Nowy Sącz do Krynicy, albo linie z Rabki przez Morskie Oko do Głiwic, z Żywca do Wisły i Katowic, z Krakowa do Sandomerza lub z Zakopanego do Łodzi. Podobnie bardzo atrakcyjna jest trasa z Gryfic do Kołobrzegu, która częściowo prowadzi nabrzeżem Pomorza Zachodniego. Również godna polecenia jest trasa z Kołobrzegu do Swinoujścia.

CENY biletów nie są wyższe od kolejowych a cudzoziemcy płać za bilety w złotych. Np. przeciętna cena biletu za kilometr wynosi 30 groszy.

KOLEJĄ

PKP to skrót nazwy Polskie Koleje Państwowe. Polska sieć kolejowa liczy ponad 27.000 km, z czego ok. 2.200 zelektryfikowanych, m.in.: magistrale z Wrocławia przez Opole, Głiwice, Katowice, Kraków, Przemysł do stacji granicznej Medyka ok. 600 km; z Warszawy przez Katowice

do Zembrzydowie ok. 400 km; z Warszawy do Łodzi ok. 140 km; z Warszawy do Poznania ponad 300 km; oraz 6 odcinków w węzle warszawskim, węzeł krakowski, łódzki, katowicki oraz linia z Gdańska do Wejherowa.

WARS, inaczej Polskie Przedsiębiorstwo Wagonów Sypialnych i Restauracyjnych, jest krajowym odpowiednikiem „Wagon-Lits”. „Wars” posiada wagony sypialne (dopłata do biletów kolejowych 75–150 zł), kursujących na 36 liniach krajowych i wielu zagranicznych. Na dalekobieżnych dziennych trasach kursują wagony restauracyjne „Warsu”, a na krótszych bufety. Na głównych dworcach mającymi swoje wojewódzkich „Wars” posiada własne restauracje.

Z OKIEN WAGONU. Na wielu szczególnie malowniczych trasach można podziwiać piękno mijanych okolic. Do najbardziej malowniczych tras należy linia z Krakowa do Zakopanego (ok. 150 km), jadąc którą podziwia się przepiękną panoramę Kalwarii Zembrzydowskiej i Tatr. Również bardzo ciekawe są: linia z Ełbąga do Braniewa (ok. 54 km), która prowadzi brzegiem Zalewu Wiślanego oraz wzduż Mierzei Helskiej od Pucka do Helu. Polska ma bezpośrednie połączenia z wszystkimi niemal krajami europejskimi, gdzie również obok polskich wagonów sypialnych, kursują „Wagon-Lits” i inne.

CENY BILETÓW w ruchu wewnątrz krajowym wynoszą np. za przejazd 2 klasą pociągiem osobowym 32 zł za 100 km, 84 zł za 300 km, pospiesznym odpowiednio 48 i 108 zł. Ceny biletów i klasy są o połowę wyższe. Przykładowo bilet II klasy posp. Poznań — Warszawa kosztuje 110.40 zł, osobowym — 86.40 zł. Za bilety w ruchu krajowym cudzoziemiec płać w złotych.

ZNIZKI DLA TURYSTÓW. Bilety turystyczne są sprzedawane przez cały rok z podziałem na dwa okresy: od 1 maja do 30 września i od 1 października do 30 kwietnia. Turysta wykupujący bilet w pierwszym okresie na odległość 1000 lub 2000 kilometrów otrzymuje premię w postaci bezpłatnego przejazdu na 100 lub 200 km. Bilety wykupione na drugi okres, czyli z ważnością od października do kwietnia, premiowane są bezpłatnym przejazdem odpowiednio na 200 lub 400 km. Turystyczne bilety kolejowe są wystawiane imiennie z ważnością na wszystkie rodzaje pociągów osobowych, z ekspresami włącznie. Bilety na przejazd 1000 km składają się z 11 oddzielnych przejazdów (10 normalnych plus 1 premiowy), a bilety na 2000 km — z 17, w tym 2 premiowe. Cena biletu na przejazd 1000 km w drugiej klasie wynosi 240 zł, a w pierwszej 360 zł. Bilet na przejazd 2000 km kosztuje odpowiednio dwa razy więcej, tj. 480 i 720 zł.

W Polsce jest kilka przedsiębiorstw żeglugowych. Zarówno żegluga przybrzeżna, jak i śródlądowa proponuje turystom atrakcyjne trasy wodne.

WYCIEZKI MORSKIE są szczególnie przyjemne. Np. trasa Szczecin — Swinoujście (67 km) podróż w jedną stronę trzy godziny, Szczecin — Międzyzdroje (65 km), Szczecin — Siedzierki (92 km). Przejazd z Gdyni do Swinoujścia trwa 19 godzin, spacer z Gdyni na Hel (20 km), z Gdyni do Władysławowa (86 km), z Gdańska przez Sopot na Hel (51 km), spacer po portach — cieszą się dużą popularnością wśród turystów. Kursują również statki z Krynicy Morskiej do Fromborka (20 km), z Krynicy Morskiej do Ełbąga (25 km), z Gdyni do Jastarni (30 km), z Gdyni do Pucka (32 km) tak, że wybór jest duży.

WIELKIE JEZIORA MAZURSKIE oraz Kanał Augustowski i leżące na jego trasie jeziora obsługuje Żegluga Mazurska. Na szlaku Wielkich Jezior Mazurskich utrzymywana jest regularna komunikacja na następujących liniach: Węgorzewo — Giżycko (36 km) cena biletu 15 zł, Giżycko — Mikołajki (40 km) cena 15 zł, Ryn — Mikołajki — Pisz (50 km) cena 18 zł.

PRZEZ POCHYLNE europejską atrakcją turystyczną jest przejazd z Ełbąga do Ostródy (81 km) — trzy razy w tygodniu w jedną, trzy w drugą stronę. Płynące na tej trasie statki (10-godzinna wycieczka) na Kanale Mazurskim przeciąga się przez suche pochyłynie.

WARSZAWA — GDAŃSK to bardzo przyjemna trasa statkiem po Wiśle. Po drodze można zwiedzić Włocławek, Ciechocinek (znane uzdrowisko) i kopernikowski Toruń. Ojdzd z Warszawy o 20.30, a przyjazd do Gdańska na trzeci dzień o 9.15. Linia czynna od 10 maja do 13 września (w zależności od poziomu wody w Wiśle). Statek jest zradiofonizowany, posiada restaurację. Cena biletu 116 zł plus opłata za miejsce sypialne (za dwie noce) w klasie I 90 zł, a w klasie II 60 zł. Żegluga Warszawska oprócz wymienionej trasy obsługuje 11 regularnych linii, m.in.: Puławny — Kazimierz (10 km) z możliwością zwiedzenia zabytków Janowca i Kazimierza. Linia czynna od 16 maja do 15 września. Cena 7.50 zł. Przejazd z Warszawy do Kazimierza (153 km) trwa 6 godzin i kosztuje 55 zł. Z Warszawy można płynąć także do Płocka, do Pułtuska, do Młocin, na Jezioro Żegrzyńskie.

ŻEGLUGA NA ODRZE organizuje spacer w okolicach Wrocławia i nieregularne rejsy z Wrocławia do Głogowa i Nowej Soli.

ŻEGLUGA BYDGOSKA organizuje w okresie od 1 maja do 30 września wycieczki w nieznanne, wleczkorki taneczne na statku, przejazdki z Bydgoszczy do Torunia, Chełmna, Nakła i Ostromecka. Spacer w rejonie Bydgoszczy i Brdy-ujsca. Z przystani w Poznaniu pojechać można na 2-godzinny spacer po Warcie lub do Puszczykowska (o ile zbierze się minimum 30 osób).

ŻEGLUGA KRAKÓWSKA proponuje wycieczki do Niepołomic (25 km) przez Nową Hutę. Organizuje także wycieczki (o ile jest dostateczna ilość chętnych) do Tyńca, Tarnobrzegu i Sandomerza.

- Jeśli wybieracie się w podróż grupowo
- Jeśli wybieracie się na wycieczkę

PODRÓŻUJCIE WOZAMI FIRMY

TRANSPORT EN COMMUN LENS

L. BAUVIN

8, Place de la République LENS tél. 671

Autokary luksusowe

Rozmowy z Konsulami o podróżach do Polski

W TYM ROKU BĘDZIE LEPIJ

Opinia Konsula Generalnego w Lille — p. Józefa KLASY.

— Znaczna liczba Polaków i Francuzów polskiego pochodzenia z północnej Francji spędza rokrocznie swoje wakacje w Polsce — czy w bieżącym sezonie liczba wyjeżdżających może się zwiększyć?

Prawdopodobnie tak. Z każdym rokiem liczba wyjazdów do Polski wzrasta. I tak np. w roku ubiegłym wyjechało na wakacje letnie z północnej

Przedstawicielstwa linii lotniczych w Warszawie

AIR FRANCE — ul. Krucza 21, tel. 28-12-81; KLM — Pl. Konstytucji 1, tel. 21-70-41 do 42; SABENA — Marszałkowska 34, tel. 28-60-61; SAS — Nowy Świat 19, tel. 26-12-11. SWISSAIR — Krakowskie Przedmieście 13, Hotel Europejski, tel. 26-26-18; AEROFLOT — Al. Jerozolimskie 29, tel. 28-17-10; 28-25-57; AIR INDIA — Krak. Przedmieście 13, Hotel Europejski, tel. 26-02-67; ALITALIA — Krak. Przedmieście 13, Hotel Europejski, tel. 26-28-01; AUA — Krak. Przedmieście 13, Hotel Europejski, tel. 26-50-51 w. 124; BEA — Krucza 47, tel. 28-94-31; BOAC — ul. Szpitalna 1, Pensjonat „Zgoda” tel. 26-33-38; CSA — Krak. Przedmieście 13, Hotel Europejski, tel. 26-50-51 w. 181; INTERFLUG — ul. Krucza, Grand Hotel, tel. 21-09 w. 112; JAT — Krak. Przedmieście 13, Hotel Europejski, tel. 26-50-51; PANAM — Krak. Przedmieście 42, Hotel Bristol, tel. 26-19-89 w. 109 i 110; TWA — Krak. Przedmieście 13, Hotel Europejski, tel. 26-39-47.

NAJWYGODNIEJSZE POŁĄCZENIA KOLEJOWE Z POLSKĄ*)

(Horaire des trains vers la Pologne — été 1965)

ROZKŁAD — LATO 1965

WYJAZD

Paris-Est — 22.20(o) Metz — 2.54(o)
We Frankfurcie nad Menem (p. 7.50) pociąg zostaje rozdzielony na dwie części i wagony kierowane są bezpośrednio na trasy.

Trasa I: Frankfurt — 9.00(o)
Katowice — 2.53(p)
Wrocław — 7.47(p)
Kraków — 9.11(p)
Trasa II: Frankfurt — 9.23(o)
Poznań — 1.50(p)
Warszawa — 6.25(p)

POWRÓT

Trasa I: Kraków — 22.14(o)
Katowice — 23.33(o)
Wrocław — 3.43(o)
Trasa II: Warszawa — 23.25(o)
Poznań — 3.30(o)

Połączenie we Frankfurcie nad Menem w jeden pociąg i dalej
Metz — 3.02 (o) Paris-Est — 7.20(p)

DWA POCIĄGI PRZEZ BELGIĘ WYJAZD

Paris-Nord	14.03(o)	23.20(o)
Charleroi	17.22(o)	4.02(o)
Liège	19.17(o)	5.42(o)
Berlin	9.00(o)	21.13(o)
Poznań	13.45(p)	1.50(p)
Warszawa	17.52(p)	6.24(p)
Warszawa (Gdańska)	(Główna)	(Główna)
Poznań	12.40(o)	23.25(o)
Berlin	16.50(o)	3.30(o)
Liège	22.04(o)	4.35(o)
Charleroi	11.30(p)	23.49(p)
Paris-Nord	13.23(p)	1.29(p)
	16.57(p)	6.40(p)

*) Czas w Polsce w tym roku latem nie będzie przesuwany jak to było w latach poprzednich. Tym samym czas w Polsce przez cały rok jest taki sam jak we Francji i Belgii. (Depuis cette année l'heure est la même en Pologne qu'en France et en Belgique).
o = odjazd — départ
p = przyjazd — arrivée

Francji do Polski około 30% osób więcej niż w roku 1963. Sądzę, że wśród wyjeżdżających w tym roku znajdzie się również wiele osób, które przebywały w Polsce w latach poprzednich. Na ogół wrażenia z poprzednich wyjazdów były bardzo dobre, ludzie wracali zadowoleni. Opinię tę opieram na licznych listach, jakie napłynęły do Konsulatu i na bezpośrednich rozmowach. Były jednak, niestety, także pewne niedociągnięcia w organizowanych wycieczkach. Mam na myśli przede wszystkim wycieczkę lipcową „Orbisu”, podczas której organizatorzy pewnych rzeczy nie dopatrzyli. Jesteśmy jednak przekonani, że w tym roku podobnych mankamentów nie będzie.

— Czy przeważają nadal wyjazdy osób mających na celu odwiedzenie rodzin w Polsce?

— Liczba osób wyjeżdżających celem odwiedzenia krewnych w Polsce jest nadal dość znaczna. Widoczne jest jednak coraz większe zainteresowanie turystyką po Polsce. Bardzo często łączą podczas pobytu w Polsce jedno z drugim, tzn. odwiedziny krewnych ze zwiedzaniem Kraju. Dobrą okazją zwiedzania Polski są 5-dniowe wycieczki „Orbisu”, które cieszą się już

dużą popularnością wśród Rodaków we Francji; są one dla nich bardzo dogodnie i korzystne pod względem finansowym.

— Do jakich rejonów w Polsce, Pańskim zdaniem, powinna udawać się młodzież i amatorzy dzikiej przyrody?

— Proponowałbym im Bieszczady i Mazury.

— A wszystkim innym?

— To sprawa indywidualnych zainteresowań a przecież wybór jest duży... — W ubiegłym roku zyczył Pan, Panie konsulu, za pośrednictwem „Tygodnika” wyjeżdżającym Rodakom z północnej Francji dobrego wypoczynku i pogody, co zechce im Pan powiedzieć od siebie przed tegorocznym sezonem?

— Aby tegoroczne wakacje w Kraju udały się jeszcze lepiej. Są obiektywne warunki, żeby tak było istotnie, ponieważ z każdym rokiem poprawia się obsługa turystów, organizatorzy turystyki nabierają coraz większego doświadczenia, a jeśli chodzi o pogodę, to myślę, że po srożej tegorocznej zimie można oczekiwać pięknego, słonecznego lata.

KONSULATY OBCYCH PAŃSTW W POLSCE CONSULATS ETRANGERS EN POLOGNE

FRANCJA (France) — Warszawa, Willowa 5; Gdańsk-Wrzeszcz, Al. Zwycięstwa 21; Kraków, Karmelicka 9, Katowice, Mikołowska 15a (agencja konsularna). Wydział konsularny Ambasady mieści się w Warszawie — Zakopiańska 9 c. **BELGIA (Belgique)** — Warszawa, Senatorska 38/40; Gdynia, Świętojańska 32/4 (vice-konsulat). **HOLANDIA (Pays-Bas)** — Warszawa, Rakowiecka 19. **AUSTRIA (Autriche)** — Warszawa, Gagarina 8. **DANIA (Danemark)** — Warszawa, Starościska 5. **FINLANDIA (Finlande)** — Warszawa, Chocimska 6. **NRD (Rép. Dém. Allemande)** — Warszawa, I Armii WP 2/4. **NORWEGIA (Norvège)** — Warszawa, Szopena 2a. **SZWAJCARIA (Suisse)** — Warszawa, Al. Ujazdowskie 27. **SZWECJA (Suède)** — Warszawa, Bagatela 3; Gdańsk-Wrzeszcz, Grunwaldzka 5; Szczecin, Al. Niepodległości 17 (agencja). **USA (Etats-Unis)** — Warszawa, Al. Ujazdowskie 29/31; Poznań, Szopena 4. **WIELKA BRITANIA (Gde-Bretagne)** — Warszawa, Al. Róż 1; Gdynia, Pułaskiego 6. **WŁOCHY (Italie)** — Warszawa, Pl. Dąbrowskiego 6; Gdynia, Świętojańska 32 (vice-konsulat).

W 25 DNI ZOBACZYSZ WSZYSTKO CO W POLSCE NAJPIĘKNIEJSZE

„TYGODNIK POLSKI” i „ORBIS” proponują ciekawą trasę turystyczną

Co warto zwiedzić? Jak zorganizować sobie podróż po Polsce, aby zobaczyć jak najwięcej i to rzeczy najciekawsze, najważniejsze? W czasie wakacji godziny uciekają tak szybko, iż trzeba naprawdę często spoglądać na zegarek i na kalendarz, aby urlop pod względem turystycznym w pełni wykorzystać.

Ażby dopomóc tym, którzy chcieliby odbyć coś w rodzaju „Tour de Pologne”, redakcja „Tygodnika” wspólnie z paryską reprezentacją „Orbisu” ułożyła atrakcyjną trasę, pozwalającą na poznanie najważniejszych miast polskich i proponuje ją swym Czytelnikom-turystom. Zamieszczamy poniżej dokładny opis tej trasy.

Całość proponowanej przez nas trasy wynosi 4.757 km w pierwszej i 4.838 km w drugiej wersji. Od Paryża do Paryża. Wydaje się nam, że jak na tak dokładny „Tour de Pologne” nie jest to wiele. W każdym razie jest ona dokładnie przemyślana i oszczędza turystę wszelkiego niepotrzebnego nadkładania drogi. Według naszych obliczeń na przebycie całej trasy wystarczy 23—25 dni. Jest oczywiście zawsze możliwe przedłużenie lub skrócenie trasy i dni pobytu w Polsce.

Wskazane jest zaopatrzenie się w przewodnik po Polsce, w wydaniu np. „Nagel”, po francusku (405 str. druku, 33 fr.) lub w wydaniu „Polonii”, po polsku lub po francusku (170 str., 7,90 fr.) oraz w mapę drogową Polski (4,20 fr.). Przed wyjazdem dostać je można w „La Boutique Polonaise”, 25 rue Drouot — Paris 9°.

1 i 2 DZIEŃ: Paryż — Metz 312 km i Frankfurt n/Menem — 257 km; Kassel — 193 km; Braunschweig — 143 km; Helmsstedt — Marienborn (granica Niemieckiej Republiki Federalnej i Niemieckiej Republiki Demokratycznej), 43 km.

3 DZIEŃ: Berlin — 182 km; Frankfurt n/Odra — 69 km; Świecko (granica polska) — 1 km — Ślubice — 4 km — Świebodzin — 68 km.

4 DZIEŃ: POZNAŃ 109 km (dane turystyczno-krajoznawcze dla wymienionych na trasie miejscowości od strony 20). Dane usługowe: hotele — „Merkury” (kategoria luksusowa); „Bazar” „Wielkopolski” i kilka innych. Dom Turysty PTTK; „Strzeszynek” — hotel nad jeziorem. 7 km na północny wschód od miasta; camping nad brzegiem jeziora Klektr, 12 km na północny wschód od miasta. Tegoż dnia **GNIEZNO** — 53 km, **Gąsawa** — 30 km (pole bitwy Leszka Białego) — **BISKUPIN** — 2 km, **Znin** — 12 km, **Inowrocław** — 39 km.

5 DZIEŃ: TORUŃ — 36 km, hotele: „Pod orłem”, „Polonia”, „Pod trzema koronami”. Tegoż dnia: **CHEłMZA** — 19 km, **Stolno** — 17 km, **CHEłMNO** — 6 km, **Grudziądz** — 27 km, **MALBORK** — 75 km. — Hotel i dom wycieczkowy.

6 i 7 DZIEŃ: GDAŃSK — 56 km, hotele: „Monopol”, „Wotyry”, „Dzienny”, „Dworcowy”, przystanie wodne; Oliwa (dziel-

nicą) — Ogród botaniczny i ZOO; **SOPOT** — hotele: „Grand” i inne, ok. 100 pensjonatów, Opera Leśna, plaża, dancings; w **GDYNI** — hotele: „Centralny”, „Dworcowy”, „Nadmorski”; domy wycieczkowe. Tegoż dnia: **Elbląg** — 62 km, hotele, przystanie żeglugi po Zalewie Wiślanym i po Kanale Elbląsko-Mazurskim (słynne pochylinie); **OSTRÓDA** — 75 km, hotel, dom wycieczkowy, ośrodek sportów wodnych, wycieczki na jeziora i do lasów, przystań końcowa i wyjściowa żeglugi po Kanale Elbląsko-Mazurskim.

8 DZIEŃ: OLSZTYN — 42 km, hotel Warmiński, punkt wypadaowy na pola **GRUNWALDU** i **Jeziora Mazurskie**. **Lidzbark Warmiński** — 46 km. **Święta Lipka** — 49 km, — piękny kościół barokowy z XVII w. **KĘTRZYN** — 13 km.

9 i 10 DZIEŃ: GIŻYCKO — 44 km, hotele: „Mazurski”, „Zamek”, domy wycieczkowe, pensjonaty, campingi, centralny ośrodek turystyki i sportów wodnych w regionie Jezior Mazurskich, wycieczki wodne do **Mikołajek**, **Rucianego** i rezerwatów przyrody; **Ruciane** — 54 km, ośrodek sportów wodnych otoczony jeziorami i obrzynnymi lasami; **Ostrołęka** — 87 km.

11, 12 i 13 DZIEŃ: WARSZAWA — 116 km, hotele: „Warszawa”, „Europejski”, „Bristol”, „MDM”, „Warszawa”, „Saski”, „Syrena”, „Polonia”, „Centralny”, „Terminus”, „Nowa Praga” i przy-

watne, domy wycieczkowe. W ciągu tych dni także: **WILANÓW** — 7 km, **ZELAZOWA WOLA** — 54 km, **Nieborów** — 72 km, **ŁÓWICZ** — 84 km, centrum folkloru polskiego (łączna trasa około 200 km); **KAZIMIERZ nad Wisłą** — 138 km, schronisko turystyczne PTTK, camping.

14 DZIEŃ: LUBLIN — 38 km, hotele: „Lublińska” i „Europa”, schronisko PTTK. Tegoż dnia: **SANDOMIERZ** — 117 km, **RZESZÓW** — 88 km, **LANCUT** — 17 km, możliwe noclegi w pałacu, organizuje „Orbis”.

15, 16 i 17 DZIEŃ: RZESZÓW — 17 km, **Tarnów** — 80 km, **KRAKÓW** — 82 km, hotele: „Francuski”, „Grand”, „Europejski” i kilka innych, dom wycieczkowy. Wycieczka do **WIELICZKI** — 13 km, zwiedzanie kopalni soli (XI w.), park narodowy w **Ojcowie** — 20 km i **OSWIĘCIM** — 64 km, muzeum Martyrologii na terenie dawnego obozu koncentracyjnego.

18 i 19 DZIEŃ: ZAKOPANE — 109 km, hotele: „Giewont”, „Morskie oko” i kilka innych, „Dom Turysty”, pensjonaty. Stąd wycieczki do **CZOSZCZYNIA** i **SZCZAWNICY** — 61 km (słynny przełom Dunajca).

20 DZIEŃ: **Lysa Polana** — (granica polsko-czechosłowacka) — 17 km, (971 m npm). Stąd można jeszcze poświęcić czas na poznanie perły Tatr, **MORSKIEGO OKA** — 10 km, (1393 m npm). **Jaworina** (już w Czechosłowacji), Brno — 346 km.

21 i 22 DZIEŃ: Praga — 223 km, **Rozwadów** — 159 km, **Weidhaus** (granica Czechosłowacji z Niemiecką Republiką Federalną); **Norymberga** — 119 km, **Stuttgarrt** — 189 km.

23 DZIEŃ: **Strasbourg** — 179 km, **Paryż** — 456 km.

Turystom, którzy chcieliby zwiedzić więcej i wracać przez Niemcy tą samą drogą, którą przyjechali, polecamy następujące uzupełnienie projektu trasy (począwszy od Zakopanego, tzn. od 20 dnia podróży):

20 DZIEŃ: RABKA — 43 km, **Zywiec** — 62 km, **Koniaków** — 30 km, **Istebna** — 4 km, **WISŁA** — 18 km, hotele i pensjonaty.

21 i 22 DZIEŃ: KATOWICE — 90 km, — hotele: „Metropol” (I kat.), „Centralny” (I kat.), „Polonia” (I kat.); **OPOLE** — 92 km — dwa hotele; **WROCŁAW** — 83 km, hotele: „Monopol”, „Grand”, „Piast” i kilka innych.

23 DZIEŃ: ZIELONA GÓRA — 153 km, hotele, dom wycieczkowy, **Świecko** — (granica polska) — 85 km; **Frankfurt nad Odrą** (granica Niemieckiej Republiki Demokratycznej) — 1 km.

24 DZIEŃ: Berlin — 69 km. **Helmstedt-Marienborn** (granica Niemieckiej Republiki Demokratycznej i Niemieckiej Republiki Federalnej) — 182 km; **Braunschweig** — 43 km; **Kassel** — 143 km; **Frankfurt nad Menem** — 193 km.

25 DZIEŃ: Metz — 257 km, **PARYŻ** — 312 km.

Druga wersja proponowanej przez nas trasy obejmuje w sumie 4.838 km. Miejsca, w których turysta zatrzyma się na nocleg, można oczywiście łatwo zmienić. Zależne to będzie od tego co szczególnie przypadnie zwiedzającemu do gustu, co go najbardziej zainteresuje, kiedy będzie się czuł na siłach przebyć dłuższą trasę, kiedy zaś będzie miał chęć przerwać podróż, odpocząć, obejrzeć dokładnie jakies miasto lub odwiedzić rodzinę, względnie przyjaciół.

Już możesz nabyć następujące przewodniki i mapy:

W „LA BOUTIQUE POLONAISE”

25, rue Drouot — Paris 9-e Tel. PRO 83-37

CCP 189 46 68 PARIS

Do cen wymienionych doliczamy kosztą własne przesyłki pocztowej.

POLSKA — mapa administracyjna	8 F 20
Mapa drogową Polski	4 F 20
Mapa drogową Europy	9 F 25
POLSKA — Przewodnik turystyczny (w języku polskim lub francuskim)	7 F 90
POLOGNE — Guide Nagel (w języku francuskim)	33 F 00
Przewodnik po Polsce (752 strony — w języku polskim)	33 F 90
Plan Warszawy	4 F 10
Mamy również mapy poszczególnych województw Polski w cenie	4 F 10

KORZYSTAJ z 5 i 10 - dniowych WYCIECZEK PO POLSCĘ

organizowanych przez Biuro Podróży ORBIS dla wyjeżdżających w odwiedziny do rodzin

CENTRALNA RADA NARODOWA POLAKÓW W BELGII oraz belgijskie biura podróży Agence Havas Belge i Voyages Wirtz-Air przyjmują zapisy na 5-dniowe i 10-dniowe wycieczki po Polsce dla wyjeżdżających do Polski w odwiedziny do rodzin.

W ramach wykupionych 5 bonów hotelowych (w cenie 1400 fr.) Polskie Biuro Podróży „Orbis” zapewni uczestnikom 5-dniowej wycieczki wygodny przejazd, hotele, 3 posiłki dziennie oraz przewodnika. Program 5-dniowej wycieczki po Polsce jest bardzo atrakcyjny i przewiduje:

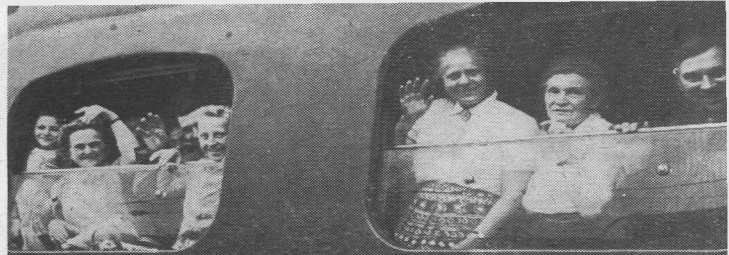
- DZIEŃ:** spotkanie uczestników w **KRAKOWIE** w hotelu „Euro-pejskim” (ul. Lubicz 5) na kolacji
- DZIEŃ:** po śniadaniu 4-godzinne zwiedzanie miasta z przewodnikiem: Zamek i Katedra na Wawelu, Rynek, Sukiennice, Kościół Mariacki, dawne mury obronne z Barbakanem, Uniwersytet Jagielloński, nowe dzielnice mieszkaniowe; po obiedzie wycieczka do **NOWEJ HUTY** (objazd miasta) i **WIELICZKI** (zwiedzanie kopalni soli, jednej z najstarszych w Europie); powrót do Krakowa na kolację
- DZIEŃ:** po śniadaniu wyjazd autokarem do **KATOWIC**, w drodze zwiedzanie b. obozu śmiertelcy w **OSWIECIMIU** (Auschwitz). Obiad w Katowicach, po czym objazd górnośląskiej mekki węglowej i zwiedzanie parku i pięknego Planetarium w **CHORZOWIE**. Po południu wyjazd pociągiem póżniejszym do **WARSZAWY**, kolacja w wagonie restauracyjnym. Przyjazd do Warszawy; nocleg w hotelu „Nowa Praga” (ul. Bertolda Brechta 7)
- DZIEŃ:** Po śniadaniu projekcja filmu o Warszawie, 3-godzinne zwiedzanie miasta z przewodnikiem: Stara Warszawa — zabytkowe pałace, kamienice i kościoły. Stare i Nowe Miasto, Nowy Świat, Krakowskie Przedmieście, Aleje Ujazdowskie; nowa Warszawa — nowe dzielnice mieszkaniowe, stadion X-lecia, Pałac Kultury i Nauki (panoramiczny widok miasta z wysokości 39 piętra). Po obiedzie zwiedzanie **WILANOWA**, ślicznego pałacu króla Jana Sobieskiego (zabytkowe wnętrza i meble, bogata kolekcja dzieł sztuki, cenna galeria portretu polskiego, malowniczy park, w osobnym pawilonie stała ekspozycja dzieł najwybitniejszych rzeźbiarzy polskich). Kolacja i nocleg w Warszawie.
- DZIEŃ:** Po śniadaniu czas wolny. Zakupy prezentów i pamiątek w mieście. W południe autokarem na dworzec i odjazd pociągiem póżniejszym do **POZNANIA** (opłacone bilety II kl. na trasie Warszawa-Poznań); każdy turysta otrzymuje na drogę paczkę żywnościową.

W lipcu 5-dniowe wycieczki odbędą się w dwóch terminach: **1 termin** — początek wycieczki 10 lipca 1965 r. **2 termin** — początek wycieczki 20 lipca 1965 r.

W sierpniu przewiduje się również dwa terminy: **1 termin** — początek wycieczki 10 sierpnia 1965 r. **2 termin** — początek wycieczki 20 sierpnia 1965 r.

Koszt 10-dniowej wycieczki po Polsce wynosi 2.250 frb od osoby, przy 30-osobowej grupie wycieczkowiczów lub 2.800 fr, jeśli grupa wycieczkowiczów liczyć będzie 15 osób. Uczestnicy wycieczki zwolnieni są z zakupu obowiązujących bonów, których koszt wynosi 1400 fr.

PROGRAM 10-DNIOWEJ WYCIECZKI umożliwi poznanie najpiękniejszych miejscowości w Polsce: **POZNANIA**,

WROCŁAWIA, KATOWIC, OPOLA, CHORZOWA, KRAKOWA, WIELICZKI, NOWEJ HUTY, ZAKOPANEGO, KIELC I WARSZAWY.

Przewiduje się zorganizowanie 10-dniowych wycieczek w lipcu (początek wycieczki w Poznaniu w dniu 10 lipca o godz. 18) oraz w sierpniu (początek w Poznaniu w dniu 16 sierpnia o godz. 18).

Ci spośród wyjeżdżających do Polski w odwiedziny do rodzin, którzy pragnęliby wziąć udział w takiej 5-dniowej lub 10-dniowej wycieczce powinni dokonać zapisu najpóźniej do 30 kwietnia.

ZAPISY PRZYJMUJĄ:

- CENTRALNA RADA NARODOWA POLAKÓW W BELGII**, Liège 121/123, rue Ferronstrée, Liège, tel. 04/32-28-71 oraz z ramienia Centralnej Rady Narodowej następujące osoby w poszczególnych regionach Belgii: **LIMBURGIA** — Ignacy Marcinkowski, As, Berkenstraat, 17; **CENTRE** — Franciszek Noworyta — Trivieres, 42, rue Bois Hubertu; **CHARLEROI** — Jan Janiak, 48, rue de Mambourg, wtorki godz. 10—13; czwartki godz. 15—18; soboty 10—13, Tel. 07-32-24-66. **MONS** — Jan Szala, 2, rue Buissert, QUAREGNON, poniedziałki godz. 10—15; piątki godz. 10—15 tel. 065-73663.
- WIELKIE KSIĘSTWO LUKSEMBURG** — Edmund Giel, Sekretarz Zjednoczenia Polaków, 63, rue du Canal, ESCH-sur-ALZETTE.
- BELGIJSKIE BIURA PODRÓŻY:** **BRUKSELA** — Agence Havas Belge, 13—17, Bd Adolphe Max; **Voyages Wirtz-Air**, 66 Ravenstein Shell Building, **ANTWERPIA** — Voyages Wirtz-Air, 44 rue De Keyserlei; **Agence Havas Belge**, 24, rue Annessens. **GANDA-WA** — Agence Havas Belge, 22, rue Courte du Jour. **CHARLEROI** — Agence Havas Belge, 13, rue Dampremy. **LIEGE** — Agence Havas Belge, 22, Bd de la Sauvenière. **W. KS. LUKSEMBURG** — Agence Havas Belge, 86, Grand Rue, Luxembourg.

UWAGA: Zapisujący się do udziału w wycieczce 10-dniowej winni przy zapisie wpłacić zaliczkowo na koszty wycieczki kwotę 1400 fr. Pozostałą kwotę 850 fr uczestnicy wycieczki wpłacają na jeden miesiąc przed rozpoczęciem wycieczki.

Przy zapisach u przedstawicieli Rad Narodowych pieniądze na koszty wycieczki należy wpłacać na nazwisko **Alina Okwieka**, 121/123, rue Ferronstrée, Liège.

Przy zapisach w belgijskich biurach podróży należy dokonywać wpłat na konto pocztowe biura, w którym zgłoszony został zapis na wycieczkę.

Wskazane jest, aby osoby zamierzające wziąć udział w wycieczkach 5-dniowych wykupiły 5-dniowy bon hotelowy w jednym z wymienionych biur, zapisując się jednocześnie na jeden z podanych wyżej terminów wycieczki. Otrzymany przez zapisującego się do udziału w wycieczce 5-dniowy bon hotelowy zawierać będzie termin wycieczki.

Uczestnik wycieczki winien wręczyć powyższy bon przewodnikowi „Orbisu” w dniu rozpoczęcia wycieczki w Krakowie.

Osoby, które wykupują bony hotelowe w innych biurach podróży mogą zgłosić swój udział w wycieczce pod jednym z podanych wyżej adresów przedstawicieli Rad Narodowych, podając numer 5-dniowego bonu hotelowego, nazwę biura podróży, które powyższy bon wystawiło, oraz wybrany termin wycieczki.

Centralna Rada Narodowa Polaków w Belgii podkreśla, że przyjmujący zapisy na 5-dniowe wycieczki po Polsce nie ponoszą żadnej odpowiedzialności w wypadku nie dościsła do skutku wycieczki, uzależnionej od liczby zgłoszeń. W tym przypadku posiadacz 5-dniowego bonu hotelowego dokonują na zasadach ogólnych jego wymiany na złote w czasie pobytu w Polsce.

CENTRALNA RADA NARODOWA POLAKÓW W BELGII

Informacje w sprawach wycieczek można uzyskać również w stałych punktach urzędowania Konsulatu Generalnego PRL w Brukseli: 1) **LIEGE** — Dom Belgijsko-Polski, 121/123 rue Ferronstrée, w każdy czwartek godz. 10—12.30; 14—17; 2) **CHARLEROI** — Okręgowy Rada Narodowa, 48, rue Mambourg, pierwsza i trzecia sobota każdego miesiąca godz. 10—13. **LIMBURGIA** — Lokal Hotelu Rembrandt w GENK, We Naar As Nr 1, druga i czwarta sobota każdego miesiąca, godz. 10—13.

POLACY Z BELGII I LUKSEMBURGA

BIURO „COLIS PEKAO”

PRZYJMUJE ZŁEGANIA W RAMACH POMOCY RODZINOM W POLSCE

bez żadnych opłat celnych na:

- 1) DOSTAWĘ ARTYKUŁÓW (WG CENNIKA)
- 2) WYPŁATĘ W GOTÓWCE (T.ZW. SKUP) W RELACJI 72 ZŁ ZA 50 FR. BELG.

Zwracajcie się po informacje do biura

„COLIS PEKAO” J. DIVOIRE-120, rue Beeckman
Bruxelles 18 — Tél. 44.61.54

■ Coraz wygodniejsze połączenia

■ Coraz więcej pasażerów

„LOT“ O TURYSTYCE POWIETRZNEJ DO POLSKI

Transport lotniczy budzi coraz większe zainteresowanie wśród turystów i zyskuje coraz więcej zwolenników. Aby dowiedzieć się co nowego proponują w nadchodzącym sezonie Polskie Linie Lotnicze „LOT”, zwróciliśmy się z prośbą o informację do reprezentanta „LOT” w Paryżu, p. Małgorzata HEDEMANN.

— Linia Paryż — Warszawa jest jedną z najlepszych linii zagranicznych „LOT-u”. Na linii tej wprowadzone zostały do eksploatacji nowoczesne, szybkie i wygodne samoloty turbośmigłowe „IL-18”. Lot z Paryża do Warszawy tym samolotem, który zabiera na pokład 87 pasażerów, trwa (z międzylądowaniem w Zurichu lub w Berlinie) zaledwie 4 godziny. Dostosowując się do życzeń pasażerów odlatujących z Paryża, „LOT” zmienił swoje rozkłady w okresie letnim. Są one bardzo dogodne. W każdy poniedziałek, wtorek, czwartek i sobotę samolot „LOT-u” odlatuje z lotniska Le Bourget o godzinie 12.30, by już o 16.55 wylądować na warszawskim lotnisku Okęcie. Pasażerowie, którzy dotrzeć chcą jeszcze w tym samym dniu do Krakowa, Gdańska, Wrocławia, Rzeszowa, Poznania lub Szczecina — mają zapewnione połączenie lotnicze do tych miast. Bilety na liniach krajowych są bardzo tanie, na przykład do Krakowa czy Gdańska 38 F 60, a lot z Warszawy do każdego z tych miast trwa nie dłużej niż 50—70 minut.

— Nic więc dziwnego, że stale rośnie liczba pasażerów „LOT-u” na linii z Paryża do Warszawy. Jeżeli w roku 1963 na trasie tej samoloty „LOT-u” przewiozły 4.728 pasażerów, to już w roku 1964 liczba ich wzrosła do 6217. Tak duży przyrost ruchu pasażerskiego pozwolił „LOT-owi” na wykonanie rocznego planu przewozów już w połowie listopada 1964 roku.

— W ubiegłym roku obchodziliśmy 35 rocznicę istnienia Towarzystwa Polskie Linie Lotnicze „LOT”. Otwarta została nowa linia lotnicza łącząca Warszawę ze Sztokholmem. W r. 1965 przedłużona zostanie ona do Helsinek. Dyrekcja „LOT-u” przewiduje w przyszłości uruchomienie innych jeszcze połączeń lotniczych. Samoloty Polskich Linii Lotniczych spotkać dziś można na lotniskach Amsterdamu, Aten, Belgradu, Berlina, Brukseli, Budapesztu, Bukaresztu, Kairu, Kopenhagi, Londynu, Moskwy, Paryża, Pragi, Rzymu, Sofii, Sztokholmu, Wiednia. W portach lotniczych wszystkich stolic Europy oraz w Kairze „LOT” posiada swoich przedstawicieli. Od roku 1961 istnieje również ośrodek informacyjny PLL „LOT” w New-Yorku; jest bardzo wielu Amerykanów polskiego pochodzenia pragnących odbyć samolotem podróż do Polski.

— W centralnym porcie lotniczym Polski na Okęciu w Warszawie, który jest obecnie rozbudowywany, lądują codziennie odrzutowce i turbośmigłowce — samoloty wielu krajów: „AEROFLOT”, „AIR FRANCE”, „AUA”, „BEA”, „CSA”, „INTERFLUG”, „JAT”, „KLM”, „MALEW”, „SABENA”, „SAS”, „SWISSAIR”. Oprócz nich mają swych reprezentantów w Warszawie: „ALITALIA”, „BOAC”, „PAN AM”, „TWA”, „AIR INDIA”.

— Stałe polepszanie regularności lotów i obsługa, jaką zapewnia „LOT” swym pasażerom sprawiają, że wiele osób, które korzystały z usług bardzo wielu innych towarzystw lotniczych przesyła nam gratulacje i podziękowania.

— Wszystkim, którzy na pokładzie samolotów PLL „LOT” udadzą się na tegoroczne wakacje do Polski, życząc serdecznie pomyślnych wiatrów!

GRANICZNE PORTY LOTNICZE

WARSZAWA-OKĘCIE czynne cały rok w godzinach rozkładu lotów, 10 km od centrum miasta. Dojazd autobusami LOT. Przystanek autobusowy, taksówki. Kasa wymiany walut. Kioski zakupów w dewizach obcych. Restauracja itp.

POZNAŃ-LAWICA — czynne okresowo w czasie Targów Poznańskich (czerwiec) całą dobę. Dojazd z lotniska (12 km) do miasta autobusami LOT. Wszelkie usługi na miejscu.

INNE PORTY LOTNICZE w Kraju — po wcześniejszym porozumieniu z władzami lotniczymi i celnymi.

ADRESY ZAGRANICZNYCH PRZEDSTAWICIELSTW „LOT”

Amsterdam — Aéroport de Schiphol, tél. 730.730, extension 1953; Athènes (Ateny) — 4, Boulevard Amalias, tél. 211.21; Belgrade (Belgrad) — 38 Kneza Milosa, tél. 202.31; Berlin — 98, Karl Marx-Allee, tél. 58.33.56; Bruxelles (Bruksela) — 4, rue du Progrès, tél. 18.76.96; Bucarest (Bukareszt) — Aéroport de Baneasa, tél. 17.40.40; Budapest (Budapeszt) — Aéroport de Ferihegy, tél. 47.19.83; Copenhague (Kopenhaga) — 15, Frederiksborggade, tél. BY-58.11; Helsinki — Aéroport de Töölönkatu, tél. 440.551; Le Caire (Kair) — 1 Kasr el Nil, tél. 226.14; Londres (Londyn) — 313, Regent Street, tél. LANGham 83.81; Moscou (Moskwa) — 7, rue Lunatcharski, bureau 5, tél. G. 156.00; New York (Nowy Jork) — New York 36 N. Y. West 42-nd Street, bureau 1640, tél. LONGacre 481-16; Paris (Paryż) — 18, rue Louis-le-Grand, tél. OPE 62.26; Prague (Praga) — 17, rue Revoluční, tél. 627.87; Rome (Rzym) — 5, Piazza Barberini, tél. 483.448; Sofia — Aéroport, tél. 416.21 int. 338; Stockholm (Sztokholm) — 4, O. Frygagatan, tél. 200.415; Vienne (Wiedeń) — Aéroport de Schwechat, tél. 77.66.51 int. 708; Zürich (Zurich) — Aéroport de Kloten, tél. 840.660.

UWAGA Rodacy

w środkowej i południowej
FRANCJI!

„POLONIA”

26, Cours Vitton - LYON VI - (tél. [78]24-65-74)

załatwia

wszelkie sprawy związane z wyjazdami
na wakacje do POLSKI
oraz przekazy pieniężne przez P.K.O.
dla rodzin w Kraju.

Sprawy można załatwiać
również korespondencyjnie.

Zwracajcie się z pełnym zaufaniem!

„POLONIA”

prowadzi

sprzedaż wyrobów sztuki ludowej
importowanych z Polski.

Sieć międzynarodowych linii „LOT”, zbiegająca się centrycznie w Warszawie, łączą ją z 18 stolicami. Od początku lipca br. uruchomione zostaną nowe połączenia: Warszawa — Gdańsk — Sztokholm — Helsinki oraz Warszawa — Zagrzeb — Rzym. Na liniach międzynarodowych „LOT” eksploatuje głównie wypróbowane typy samolotów z napędem turbośmigłowym: 87-osobowe IŁ-18 oraz 56-osobowe Vickers „Viscount”.

Linie krajowe „LOT” nie są specjalnie szeroko rozwinięte, koncentrując się na tych kierunkach, gdzie nasilenie ruchu wymaga uzupełnienia transportu naziemnego szybką komunikacją powietrzną oraz tam, gdzie podróż samolotem przynosi szczególnie dużą oszczędność czasu. Do pierwszych należą linie: Warszawa — Gdańsk, Warszawa — Kraków, Warszawa — Poznań i Warszawa — Wrocław; do drugich zaś: Warszawa — Rzeszów, Warszawa — Szczecin, Kraków — Gdańsk i Wrocław — Gdańsk.

Wszystkie te połączenia znamionuje jedna wspólna cecha: ich przydatność dla celów turystyki.

A taryfy? Należą one do najniższych w Europie, skalkulowane na poziomie cen biletów kolejowych i klasy pociągu pospiesznego. Dla porównania: bilet z Warszawy do Wrocławia kosztuje 41 F, do Gdańska — 39, Szczecina — 49 F, Krakowa — 38 F, zaś np. z Paryża do Strasburga — 96 F, przy czym odległość jest praktycznie taka sama.

We wszystkich miastach objętych siecią krajowych połączeń, „LOT” zapewnia swym pasażerom przejazdy autobusowe z lotnisk od i do miasta. Cena biletu — 5 zł. Przy korzystaniu z linii krajowych czas i miejsce odjazdu autobusu podane są na bilecie. Pasażerowie odlatujący za granicę powinni przybyć do Biura Miejskiego „LOT-u” w Warszawie na 90 minut przed czasem odlotu samolotu. Podróźni korzystający z własnych środków lokomocji powinni zstawić się na lotnisku na 45 min. przed rozkładowym czasem odlotu maszyny (dla linii krajowych termin ten wynosi 20 minut). Na lotnisku Okęcie w przeciwieństwie do innych lotnisk Europy nie płaci się wstępu.

Jedyną w Polsce placówką uprawnioną do sprzedaży biletów na linie międzynarodowe jest Centralne Biuro Sprzedaży i Rezerwacji Biletów w Warszawie, ul. Waryńskiego 9, tel. 21-70-21. Jedynie w okresie trwania Międzynarodowych Targów Poznańskich można nabywać bilety także w Biurze Miejskim „LOT” w Poznaniu oraz w specjalnym pawilonie na terenie Targów. Na linie krajowe sprzedają bilety wszystkie terenowe przedstawicielstwa „LOT”.

W sprawach wynajęcia całych samolotów na przeloty w Kraju (charter) należy zwracać się bezpośrednio do dyrekcji „LOT”, Warszawa, ul. Grójecka 17, tel. 22-30-21.

Członkowie Zespołu Pieśni i Tańca „WROCLAW” wystąpią w pięknych strojach ludowych wszystkich regionów Polski podczas wielkiego tournée artystycznego po Francji

4 kwietnia br. w Paryżu w SALLE PLEYEL WIELKI WIECZÓR GALOWY STOWARZYSZENIA „ODRA-NYSA”

Dla uczczenia XX rocznicy powrotu do Polski jej ziem zachodnich i północnych francuskie Stowarzyszenie Obrony Granic na Odrze i Nysie organizuje:

4 kwietnia br. w Salle Pleyel (252, rue du Faubourg St. Honoré, Paris 8-e)

WIELKI WIECZÓR GALOWY z udziałem: świetnej polskiej pianistki REGINY SMENDZIANKI, popularnej piosenkarki francuskiej COLETTE RENARD, znanego zespołu piosenkarzy „LES GUARANIS” i rewelacyjnego polskiego ZESPOŁU PIEŚNI I TAŃCA Z WROCLAWIA.

Początek wieczoru o godz. 20.45. Przedsprzedaż biletów w cenie 4,5 i 6 frs w sekretariacie Stowarzyszenia „Odra-Nysa”, 9 Cité du Retiro, Paris 8-e (métro Madeleine lub Concorde) telefon 265-02-64.

4 kwietnia br. ZJAZD w LYONIE

byłych marynarzy znad Odry, robotników przymusowych z lat wojny

1 kwietnia 1945 r. wracali po długiej nieobecności na ziemię ojczystą pierwsi deportowani z hitlerowskich obozów koncentracyjnych i robót przymusowych w Niemczech. 800 000 młodych Francuzów witały z radością i wzruszeniem stęsknione rodziny i przyjaciele.

Ci, którzy zatrudnieni byli przymusowo przez Niemców jako marynarze na statkach lub jako robotnicy w portach Odry, Łaby czy Renu, stworzyli 3 maja 1945 r. pierwsze stowarzyszenie: Association des Déportés du Travail de France. Stowarzyszenie to liczy już dziś 20 lat istnienia i w bieżącym roku pragnie uczcić uroczystie też rocznicę przez zorganizowanie w dniu 4 kwietnia br. wielkiego zjazdu członków w Lyonie.

Program obchodów zjazdowych jest następujący:

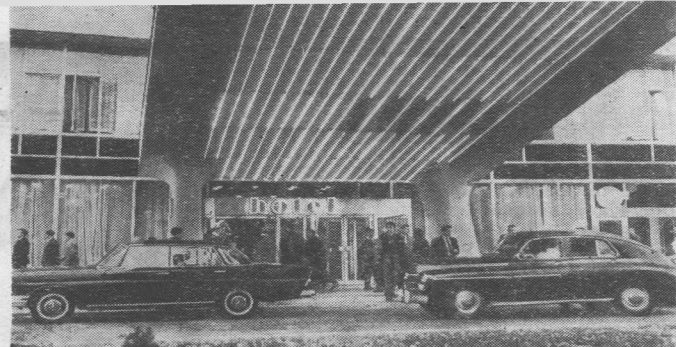
godz. 10 — uroczysta msza za poległych w kościele Saint-Nizier;

godz. 11.30 — złożenie wieńców na grobach b. marynarzy poległych za Francję przy pomniku Nieznanego Deportowanego Pracy na nowym cmentarzu La Guillotière;

godz. 13 — wielkie spotkanie towarzyskie członków Stowarzyszenia i ich rodzin w Ośrodku Kulturalnym „Warszawa”, 2, rue de Gadagne oraz wspólny obiad.

Przewiduje się przybycie wielu delegatów spoza Lyonu m.in. z departamentów Loary, Puy-de-Dôme i innych.

Wszyscy, którzy pragną wziąć udział w uroczystościach, winni zgłaszać się listownie do Stowarzyszenia Amicale des Anciens Mariniers, de l'Oder, 101, av. Maréchal de Saxe, Lyon 3-ème (Rhône).

GDZIE MIESZKAĆ?

HOTELE w Polsce dzielą się na cztery kategorie, zależnie od wyposażenia i poziomu usług. **Kategoria „S”** jest najlepsza pod względem standardu wyposażenia i usług; **I kat.** ma bieżącą wodę ciepłą i zimną w pokojach, centralne ogrzewanie, telefon, co najmniej 10 proc. pokoi ma łazienki, a na każde 25 pokoi przypada 1 ogólna łazienka; **II kat.** ma na ogół tylko zimną wodę w pokojach, niewiele pokoi z łazienkami; **III kat.** jest b. skromnie wyposażona.

CENY są uzależnione od kategorii. W hotelach „Orbisu” pokój pojedynczy za dobę kosztuje od 55 do 100 zł. Jedynie w „Europejskim” (Warszawa) — 80 do 130 zł. Niektóre hotele „Orbisu” pobierają dodatki sezonowe.

W hotelach komunalnych, których jest kilkaset, ceny są odpowiednio niższe: za pokój jednosobowy od 40 do 80 zł.

ZAMAWIANIE. Rezerwację miejsc należy zgłaszać do **Polskiego Biura Podróży „Orbis”** Warszawa, ul. Bracka 16, tel. 26-02-71, telex 816-21, adres telegraficzny **TOUR-Orbis**. W większych miastach istnieją centralne recepcje, które w razie potrzeby zapewniają zagranicznym turystom odpowiadające w miarę możliwości ich życzeniom zakwaterowanie o właściwym standardzie.

Warto przed wyjazdem do Polski zaopatrzyć się w czterojęzyczną broszurę „Hôtels-Pologne”, w której są szczegółowe wyjaśnienia i informacje oraz wykaz wszystkich hoteli w całym Kraju. Broszurę tę można otrzymać w placówkach zagranicznych „Orbisu”, w biurach turystycznych i na punktach granicznych. Spis hoteli, pensjonatów i campingów wydał również ośrodek informacyjny „Orbisu” w Brukseli w językach francuskim, flamandzkim i holenderskim.

ADRESY HOTELI ORBISU: Bydgoszcz „Pod Orłem”, ul. 1 Maja 14; Gdańsk — „Monopol”, ul. Gorkiego 5; Katowice — „Monopol”, ul. Dworcowa 5; Kraków — „Francuski”, ul. Piłarska 13 i „Cracovia”, ul. Puzkina 1; Płock — „Petropol”, Al. Jachowicza 49; Poznań „Merkury”, ul. Roosevelta 20 i „Bazar”, ul. Marcinkowskiego 10; Sopot — „Grand”, Pl. Powstańców Warszawy; Szczecin — „Continental”, ul. 3 Maja 1; Warszawa — „Grand”, ul. Krucza 28; „Bristol” Krakowskie Przedmieście 42/44 i „Europejski” Krakowskie Przedmieście 13; Wrocław — „Monopol”, ul. Modrzewskiej 2; Zakopane — „Giewont”, ul. Kościuszki 1.

Zrzeszenie Polskich Hoteli Turystycznych zapewnia, że w razie braku wolnych miejsc hotele kategorii S i I obowiązane są do zaopiekowania się przybyłymi gośćmi z zagranicy i wyszukania dla nich wolnych pokoi w innych hotelach. Wykaz miejscowości z hotelami podajemy niżej.

DOMY WYCIECZKOWE znajdują się we wszystkich ważniejszych miejscowościach turystycznych. Są w gestii Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego i innych organizacji turystycznych. Wymieniamy adresy niektórych:

W **Organistwie, Chorzowie, Białowieży, Bielsku-Białej, Dąbrowce, Dziwnowie, Elblągu, Elku, Fromborku, Gdańsku, Jeleniej Górze, Kampczu, Krakowie, Kazimierzu Dolnym, Kłodzku, Krynicy Morskiej, Lidzbanku Warmińskim, Lublinie, Łańcucie, Łebie, Łodzi, Malborku, Międzyzdrojach, Ojcowie, Olsztynie, Ostrołęce, Piławkach, Płocku, Polanicy, Przemysłu, Pszczynie, Puławach, Pułtusku, Rucianem, Rynie, Sandomierzu, Słupsku, Szczyrku, Szklarskiej Porębie, na Świętej Katarzynie, Toruniu, Uście, Wałbrzychu, Warszawie, Wigrach, Wiśle Maliniec, Wilkach, Wolsztynie, Zamościu, Zakopanem (kilka domów), Zegrzynku i Zwardoniu.**

Wiele z tych domów posiada pokoje jednoosobowe, a wszystkie — sale zbiorowe dla wycieczek. Domy wycieczkowe w miejscowościach zaznaczonych wytłuszczonym drukiem mają wysoki standard.

HOTELE KOMUNALNE znajdują się we wszystkich miastach. Różny jest ich standard. Dla orientacji podajemy

Do wyboru, do koloru — od campingu nad jeziorem Wigry do luksusowego hotelu — powyżej: poznański „Merkury”

wykaz miejscowości z tymi hotelami (wytłuszczone mają po kilka lub kilkanaście hoteli):

Andrychów, Barlinek, Bartoszyce, Będzin, Biała Podlaska, Biadogard, Białystok, Bielawa, Bielsko-Biala, Biskupiec, Bochnia, Bolesławiec, Bolków, Braniewo, Brodnica, Brzeg, Bydgoszcz, Bystrzyca Kłodzka, Bytom, Bytów, Cielichów, Cieplice, Cieszyń, Chodzież, Chojnice, Chorzów, Chrzanów, Czersk, Częstochowa, Człuchów, Dębno Lubuskie, Drawsko, Drezdenko, Duszniki Zdrój, Dzierżgoła, Dzierżoniów, Elbląg, Elk, Gdańsk, Gdynia, Giżycko, Gliwice, Głuchołazy, Gniezno, Gołeniewo, Gołdap, Grybów, Gorlice, Gorzów, Góra Śląska, Grajewo, Grudziądz, Gryfice, Gryfino, Gubin, Hajnówka, Hrubieszów, Iława, Inowrocław, Jarocin, Jarosław, Jasło, Jastrowie, Jawor, Jelenia Góra, Jędrzejów, Katowice, Kalisz, Kamienna Góra, Kamień Pomorski, Kazimierz Dolny, Kędzierzyn, Kępno, Kętrzyn, Kielce, Kłodzko, Kolobrzeg, Konin, Końskie, Koszalin, Koźuchów, Kraków, Krosno, Krosno Odrzańskie, Krynica, Kwidzina, Kwidzyn, Kutno, Kwidzyn, Legnica, Leszno, Lębork, Limanowa, Lubań Śląski, Lublin, Lwówek Śląski, Łobez, Łomża, Łowicz, Łódź, Malbork, Miastko, Międzybórz, Międzyrzecz, Miawa, Morąg, Mrągowo, Myślenice, Myślibórz, Namysłów, Nidzica, Niemodlin, Nisko, Nowa Dęba, Nowa Ruda, Nowa Sól, Nowe Miasto Lubawskie, Nowogard, Nowy Dwór Gdański, Nowy Sącz, Nowy Staw, Nowy Targ, Nowy Tomysł, Nysa, Olecko, Oleśnica, Olszów, Olsztyn, Oława, Opatów, Opole, Ostroda, Ostrow Wlkp., Ostrzeszów, Ostrowiec Świętokrzyski, Osno Lubuskie, Paczków, Pasłęk, Pila, Piotrków Trybunalski, Pleszew, Płock, Polanica Zdrój, Poznań, Pózkoyń Zdrój, Prabuty, Prudnik, Przemysł, Puck, Puławy, Pyrzyce, Rabka, Racibórz, Radom, Radomsko, Rawicz, Reszel, Rybnik, Rzepin, Rzeszów, Sanok, Sejny, Siedlce, Sieradz, Skarżysko-Kamienna, Skoczów, Skwierzyna, Sławno, Słubice, Słupsk, Sokółka, Sopot, Sosnowiec, Stalowa Wola, Stargard Szczeciński, Stronie Śląskie, Strzelce Opolskie, Strzelin, Sulechów, Sulęcinek, Suwałki, Szamotuły, Szczecin, Szczecinek, Szczytno koło Olsztyna, Szklarska Poręba, Szprotawa, Szum, Srem, Środa Śląska, Świdnica, Świdwin, Świebodzice, Świebodzin, Świecie, m/Wisłą, Swinoujście, Swieradów Zdrój, Tarnobrzeg, Tarnowskie Góry, Tarnów, Tęszew, Tomaszów Mazowiecki, Toruń, Trzebień, Tuchola, Turnek, Ustronie, Ustrzyki Dolne, Wadowice, Wałcz, Wałbrzych, Wapienne, Warszawa, Wąbrzeźno, Wągrowiec, Wejherowo, Węgorzewo, Wieluń, Wisła, Uzdrowisko, Witnica, Włocławek, Wolin, Wolsztyn, Woiłów, Wrocław, Wschowa, Zabrze, Zakopane, Zamość, Ząbkowice, Zduńska Wola, Zgorzelec, Zielona Góra, Ziębice, Złocieniec, Złotoryja, Zagan, Zary, Znin, Zrywice.

PENSJONATY. W miejscowościach lotniskowych wzdłuż pasm górskich oraz Wybrzeża Bałtyku, nad jeziorami i rzekami istnieją pensjonaty, przede wszystkim Funduszu Wczasów Pracowniczych, „Orbisu”, PTTK, organizacji turystycznych, oraz liczne prywatne. Ceny w tych pensjonatach kształtują się od 70 do 140 zł, łącznie z wyżywieniem. W szczególnie atrakcyjnych miejscowościach, jak Krynica, Zakopane, Międzyzdroje, jest po kilkaset pensjonatów.

MIESZKANIA PRYWATNE. Właściciele domów i willi w miejscowościach turystycznych i wypoczynkowych wynajmują pokoje na kwatery. Ceny od 20 do 60 zł za dobę.

HOTELE WIEJSKIE. Można również zatrzymać się w hotelach wiejskich prowadzonych przez gminne spółdzielnie w ośrodkach turystycznych. Są to hoteliki mające od 5 do ponad 100 (w niektórych przypadkach) miejsc noclegowych. Ceny są skalkulowane b. nisko. Ten rodzaj hoteli jest nowością. Podajemy ich wykaz.

W **Bydgoskiem:** Brusy (pow. Chojnice), Włebork (Sepolno), Tleń (Świecie), Kcynia i Barcin (Szubin), Przedecz (Włocławek) i Janowiec (Znin), w **Gdańskiem:** Skarszewy (Kościerzyna), w **Koszalińskiem:** Czaplonek (Szczecinek), w **Krakowskiem:** Palenica, Kamienna (Limanowa), Kobyle-Gródek (Nowy Sącz), Rabka, (N. Targ), Laliki (Zywiec), w **Olsztyńskiem:** Biała Piska, Stębark (Ostroda), w **Poznańskiem:** Jutrosin (Rawicz), Kobylin (Krotoszyn), Osieczna (Leszno), Pniewy (Szamotuły), Poniec (Gostyń), Śmigiel (Kościan), w **Rzeszowskim:** Horyniec (Lubaczów), w **Wrocławskiem:** Międzygórze i Sobieszów (Jelenia Góra), Zawidów (Lubańsk), Krośnice, Zmigród (Milicz), Oborniki Śl. (Trzebnica), Twardogóra (Syców), Radków (Nowa Ruda), w **Zielonogórkim:** Jasień (Lubsko), Sława Śląska (Wschowa) i Gozdnicza (Zagan).

SCHRONISKA znajdują się również w najbardziej atrakcyjnych miejscowościach w górach i nad Bałtykiem. Ceny są na ogół niewygórowane. Schroniska prowadzi głównie PTTK.

SCHRONISKA MŁODZIEŻOWE. W ponad 470 miejscowościach znajdują się schroniska Polskiego Towarzystwa Schronisk Młodzieżowych, odpowiednika francuskiej organizacji Auberger de la Jeunesse. Członkowie tej organizacji mogą korzystać z ulgowych noclegów we wszystkich schroniskach polskiej organizacji, która ma ok. 20 tysięcy łóżek w cenie od 4 do 8 zł za dobę.

Patrzańskie schronisko turystyczne na hali Ornak

CAMPINGI. W miejscowościach turystycznych w górach, nad morzem i wodami są campingi, zagospodarowane, ogrodzone i strzeżone. Korzystanie z nich jest odpłatne. Do najbardziej malowniczych należą campingi w Giżycku, Węgorzewie, Mragowie, Wilkasach, Kamieniu, Rucianem, Jabłoniu, Starych Jabłonkach, Kaczorach, Piławkach, Iławie (wszystkie na Mazurach); nadmorskie: w Jelitkowie, Sopotcie, Łebie, Międzyzdrojach, Szczecinie-Dąbju; nad jeziorami i zalewami, w Janowie, Baranowie, Łącku, Augustowie, Otmuchowie, Turawie, Myszakowcach, oraz w Bieszczadach (Lesko), nad Wisłą (Warszawa, Kazimierz, Kraków).

SMACZNEGO!

KUCHNIA POLSKA ma ustaloną sławę. Wielu turystów uważa jednak, że gastronomia jest najsłabszym punktem polskiej turystyki. Bierze się to stąd, że międzynarodowy ruch turystyczny, który objął w ostatnich latach Polskę, był dla niej pewnym zaskoczeniem. Nie spodziewano się tak dużego „najazdu” gości

i nie we wszystkich regionach umiano dla nich zorganizować odpowiednie przyjęcie. Inne, ważniejsze potrzeby Kraju absorbowwały polskie wysiłki i choć nie zaniedbywano przy nich turystyki, myślano w tej dziedzinie przede wszystkim o zaspokojeniu rozrastającego się dynamicznie własnego ruchu wycieczkowego. Trzeba jednak stwierdzić, że z każdym rokiem sytuacja doznaje tu poprawy, a czynniki odpowiedzialne w Polsce za przyjęcie zagranicznych gości zapewniają, że w tym sezonie sprawy gastronomiczne będą o wiele lepiej postawione niż w poprzednich latach.

Wiadomo, że do elementów międzynarodowej turystyki należy gastronomia i niektóre kraje robią wszystko, aby jak najlepiej zaprezentować swoją kuchnię. W Polsce trud-

no w tej chwili byłoby sporządzić „mapę gastronomiczną” Kraju, po prostu dlatego, że nie zatroszczono się jeszcze w tej dziedzinie o zebranie odpowiednich danych z poszczególnych regionów czy miejscowości, niemniej na pewno można założyć, iż taka mapa już niedługo zostanie opracowana. Tymczasem pragniemy osobom wybierającym się do Polski dać garść danych na temat wyżywienia. Nie będziemy się tu rozwodzić nad kuchnią i smakołykami luksusowych restauracji, takich jak np. „Wierzynek” czy hotel „Francuski” w Krakowie, „Grand”, „Bristol” lub „Europejski” w Warszawie, „Orbis” w Zakopanem, „Monopol” we Wrocławiu, „Continental” w Szczecinie czy „Grand” w Sopocie. Większość z nich to restauracje przy luksusowych hotelach, dbające o swych gości, podobnie zresztą jak to jest na całym świecie. Chodź nam raczej o restauracje popularne, jadłodajnie, bary szybkiej obsługi, bary mleczne itp. dla tysięcy turystów, liczących się z groszem w kieszeni, dla tych, którzy nie pragną luksusu, lecz tylko wyżywienia dobrego, pożywnego, zdrowego i higienicznego.

Restauracje tzw. **PSS** (Powszechnej Spółdzielni Spożywców „Społem” w Warszawie WSS), mające zresztą różne nazwy i znaczek PSS czy WSS, nadesłały nam zapewnienie, że w ich lokalach we wszystkich większych i średnich miastach oraz miejscowościach wycieczkowych i wypoczynkowych lub turystycznie atrakcyjnych będą w ciągu letniego sezonu następujące potrawy:

ZUPY: Barszcz czerwony czysty z pasztecikiem lub uszkami, lub diabliotkami barszcz zabieleny z fasolą lub ziemniakami kraskoznymi, Czarnina z łazankami, Pomidorowa czysta z pasztecikiem lub diabliotkami, Szczawiowa z jajkiem lub ryżem. Żur zabieleny z ziemniakami kraskoznymi. Żur na podobach. Chłodnik z kwaśnego mleka. Krupnik polski. Zsiadłe mleko z ziemniakami lub kaszą gryczaną.

POTRAWY Z RYB: Ryby po polsku i po żydowsku. Pulpety z dorsza w jarzynach. Szczupak faszerywany. Ryby w galarecie. Ryby sauté. Ryby panierowane. Lin à la flaczki. Węgorz w marynacie.

POTRAWY Z MIĘSA: Zrazy wieprzowe w sosie. Mózdzek po polsku. Ozorki wieprzowe w sosach. Wątróbka wieprzowa sauté. Cynadry wieprzowe duszone. Golonka gotowana i peklowana gotowana. Kiełbasa biała z cebulą. Sztuka mięsa. Befsztyk bity wiejski. Zrazy wołowe bite i zrazy wołowe zawijane ze stonina. Rolada wołowa. Sztufada wołowa. Plaki wołowe. Potrawka z cielęciny. Klopsiki cielęce w sosach. Paprykarz cielęcy. Zrazy cielęce zawijane z nadzieniem jarskim. Mostek cielęcy z nadzieniem polskim. Mózg cielęcy po polsku. Wątróbka cielęca sauté. Kotlet pożarski z mięsą mieszaną.

POTRAWY Z DROBIU: Kura w rosole. Kurczęta lub kura w potrawce. Kurczęta panierowane. Kurczęta lub kura pieczona. Kurczęta po polsku. Kurczęta po krakowsku, w śmietanie i w sosie jarzynie.

POTRAWY Z WARZYW I GRZYBÓW: Rydze smażone. Grzyby w śmietanie. Rydze w cieście. Kabaczki nadziewane mięsem i kaszą. Kalafior z wody. Gołąbki z ryżem i mięsem w sosie pomidorowym. Bigos staropolski. Kukurydza z wody. Placki ziemniaczane. Pyzy z ziemniaków i faszerywane mięsem lub kiełbasą. Kotlety ziemniaczane.

POTRAWY Z JAJ: Jaja w szklance, sadzone na boczku lub bekonie, na pomidorach. Jajecznicza z kiełbasą lub szynką. Omlet na słodko, z grzybami świeżymi, groszkiem, kalafiosem lub szparagami. Grzybek. Krokiety z jaj.

Dokończenie na str. 37

OU HABITER, COMMENT MANGER?

La crise hôtelière (justifiée ici par la guerre) est une notion connue en Pologne. Aussi est-il bon de réserver ses chambres à l'avance — par l'intermédiaire de votre agence de voyages ou directement à **OR-BIS**, Varsovie, Bracka 16, tél. 26-02-71, télex: 816 21, adresse télégraphique: **TOURORBIS** — Office de Tourisme Polonais qui dispose d'hôtels „cinq étoiles” dans les principales villes polonaises et dans les lieux de villégiature les plus courus (parfois taxe de saison en sus). Une chambre à un lit y coûte de 12 à 27 F par jour, une chambre à deux lits — de 16 à 45 F environ. Les quelques centaines d'hôtels communaux (hôtels komunalne) appliquent des tarifs plus bas, qui varient suivant la catégorie de 8 à 17 F par jour (1 lit) et de 12 à 25 F (2 lits).

Dans la plupart des localités touristiques existent des hôtelleries et refuges touristiques (schroniska, domy turystyczne) disposant aussi bien de chambres particulières que de dortoirs à bas prix. Des pensions de

famille (pensionaty) attend les estivants. Suivant leur catégorie (et la demande) — le prix de la pension complète varie de 15 à 30 F par jour et par personne. La location d'une chambre chez des particuliers revient de 4 à 12 F par jour. Enfin dans 470 localités des Auberges de Jeunesse offrent des lits pour la nuit pour 0 F 15 à 0 F 30 aux membres des associations étrangères correspondantes (un peu plus cher pour les „simples” touristes). De toute façon on peut venir en Pologne même sans réserver ses places longtemps à l'avance. Il y aura toujours moyen de se débrouiller et de ne pas passer la nuit à la belle étoile. Pour le moins, on profitera d'un des campings muni de chalets fixes.

La cuisine polonaise pourra être un dépaysement agréable. Mais il faut savoir qu'il n'y pas en Pologne ce dense réseau de restaurants, de caboulots, d'auberges que nous connaissons en France. Laissons de côté les restaurants de luxe auprès des grands hôtels et indiquons qu'on peut con-

venablement déjeuner ou diner déjà pour 35 à 50 zlotys (7 à 10 F environ), la boisson non comprise. Le vin est relativement cher (15 F environ la bouteille d'un „rouge” bulgare ou yougoslave convenable), aussi boirez-vous de la vodka polonaise (1 F 50 — 2 F le verre; 20 F environ le demi-litre au restaurant).

Nous vous conseillons de goûter au borch polonais. Il y en a plusieurs variétés: consommé avec petit pâté, soupe à la crème avec choux, haricots secs (borch ukrainien) etc. Tâtez du żur (prononcez jour) — autre soupe polonaise excellente à base de „kvas” ou de la soupe aux champignons. Goûtez aux différentes variétés de harengs marinés (excellents à la crème), aux salades russes (qui en Pologne s'appellent françaises), aux champignons et aux concombres marinés, au poulet farci à la polonaise, à la dinde aux aitrilles, au „bigos” (choucroute chasseur longuement mijotée), aux champignons sautés, sans oublier les différents plats de poisson (saumon et anguille fumés, carpe à la crème, saumon à l'eau, brochet à l'eau ou farci, carpe à la juive etc.). Bon appétit!

Cuda Polski

OD BAŁTYKU DO TATR

Jak szereg krajów o dużych walorach turystycznych — przyrodniczych, krajobrazowych, zabytkowych, historycznych, kulturalnych i gospodarczych, tak i Polska ma miejsca, obiekty i zbiory niepowtarzalne gdzie indziej lub tylko wyjątkowo spotykane w świecie. Na następnych stronach przynosimy krótkie informacje o wielu miastach i ośrodkach przy głównych szlakach turystycznych Polski, godnych poznania. Najpierw jednak prezentujemy 10 największych polskich atrakcji turystycznych, których nie znajdziecie w innych krajach.

PRZEŁOM DUNAJCA w Pieninach — cud natury. Splyw Dunajcem przez przełom na tratwach trasą Czorsztyń — Szczawnica — Krościenko; jedyna tego typu atrakcja w Europie.

WARSZAWA, stolica Polski, miasto nieujarzmione, skreślone przez Hitlera z mapy Europy, zniszczone i wysadzane niemal bez reszty w 1944/45 r., zrekonstruowane w swych najcenniejszych zabytkach, odbudowane nowocześnie w ciągu 20 lat, w tym roku obchodzi 700-lecie.

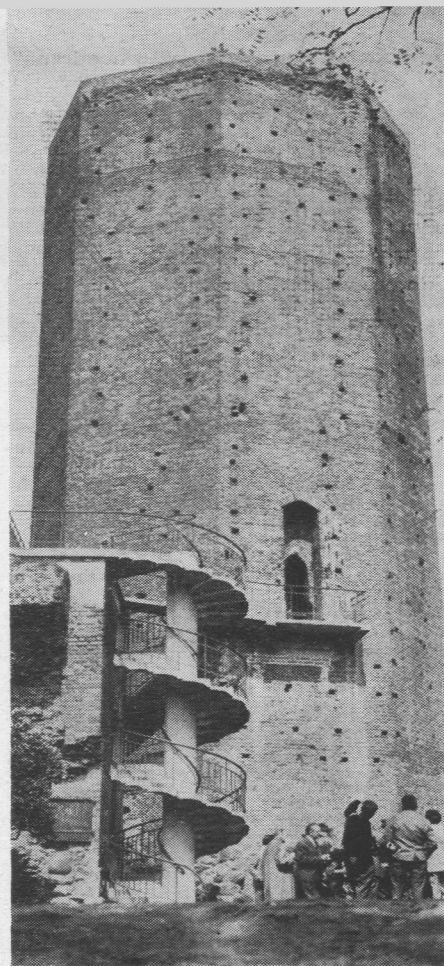
OLTARZ WITA STWOSZA w Kościele Mariackim w Krakowie, najcenniejsze dzieło wielkiego mistrza, rzeźbione w drzewie, z lat 1477—1489.

Spizowe **DRZWI GNIEŹNIENSKIE**, jedno z największych dzieł rodzimego pochodzenia metaloplastyki romań-

skiej w Europie z XII w., w katedrze w Gnieźnie, przedstawiające w 18 scenach życie i śmierć św. Wojciecha.

JEZIORA MAZURSKIE — największy na kontynencie kompleks 2561 jezior o powierzchni 141.727 ha, z niezwykłymi walorami przyrodniczymi, wiele połączonych systemem kanałów i rzek, dostępnych do komunikacji wodnej. Kanał Elbląsko-Mazurski prowadzi przez słynne pochylnie, jedne z trzech na świecie.

PANORAMA TATR z Głodówki, najpiękniejszy z widoków środkowej Europy, z szosy samochodowej na trasie Kraków — Poronin — Łysa Polana i w pobliżu perła Tatr Wysokich — Morskie Oko, górskie jezioro w otoczeniu urwistych masywów tatrzańskich.

Ze starego grodu kruszwickiego przetrwała do dzisiaj 8-boczna „Mysia Wieża”

Centrum nowoczesnego portowego miasta Gdyni łączy się bezpośrednio z morzem. Na zdjęciu skwer Kościuszki i dworzec wodny, skąd odplywają liczne statki wycieczkowe

SALINY WIELICKIE — wspaniałe podziemia tysiącletniej kopalni soli z dawnymi urządzeniami i wspaniałymi rzeźbami w bryłach soli. W podziemiach salin — Muzeum Górnicze, sale balowe, korty tenisowe, przejazdka po jeziorze.

Trzy warownie trzech epok dziejów: **BISKUPIN** — praslówiański gród obronny sprzed 2500 lat, zrekonstruowany na podstawie wykopalisk w jeziorze; **MALBORK** (217 km od Biskupina) — największy europejski obronny zamek pokrzyżacki w średniowieczu i **GNAZDO OS** (150 km od Malborka) — żelbetonowa kwatera główna Hitlera z II wojny światowej pod Kętrzynem, częściowo wysadzona, w której dokonano zamachu 20.VII.1944 r. Wszystkie trzy możliwe do zwiedzenia samochodem w jednym dniu.

ARRASY WAWELSKIE, niezwykle cenny zbiór tkanin dekoracyjnych w Krakowie na Wawelu, zakupiony we Flandrii w XVI w. przez króla Zygmunta Augusta, wykonanych głównie w Brukseli, o scenach biblijnych. Kilkakrotnie wywożone w czasie burz dziejowych, z II wojny powróciły z Kanady w 1961 r., z 350 zachowało się ponad 100.

RATUSZE: we Wrocławiu, najpiękniejszy świecki gmach z późnego średniowiecza i w Poznaniu w stylu renesansu włoskiego z XVI w. oraz miasto **ZAMOŚĆ** (woj. lubelskie), jedyne w środkowej Europie, które w całości zachowało renesansowy charakter.

Zaczynamy na tej stronie nasz **PRZEWODNIK** — krótkie opisy miast, ośrodków turystycznych, ciekawych tras, atrakcyjnych miejsc i zabytków. Zwracamy szczególną uwagę na regiony, które nie były jeszcze przedstawiane w pełni na łamach Tygodnika: Pomorze Zachodnie, Dolny Śląsk... Nie zapominamy jednak i o innych częściach Kraju.

Chaque pays nouveau que nous visitons nous semble parfumé d'exotisme, d'aventure, de découverte. Si la Pologne ne peut offrir les fameux ours blancs se promenant dans les rues — ses sites merveilleux vous attendent. Nous les passons en revue dans les pages suivantes. Mais tout d'abord nous signalons les „dix merveilles“ polonaises — sites, paysages et localités uniques en Europe et dans le monde.

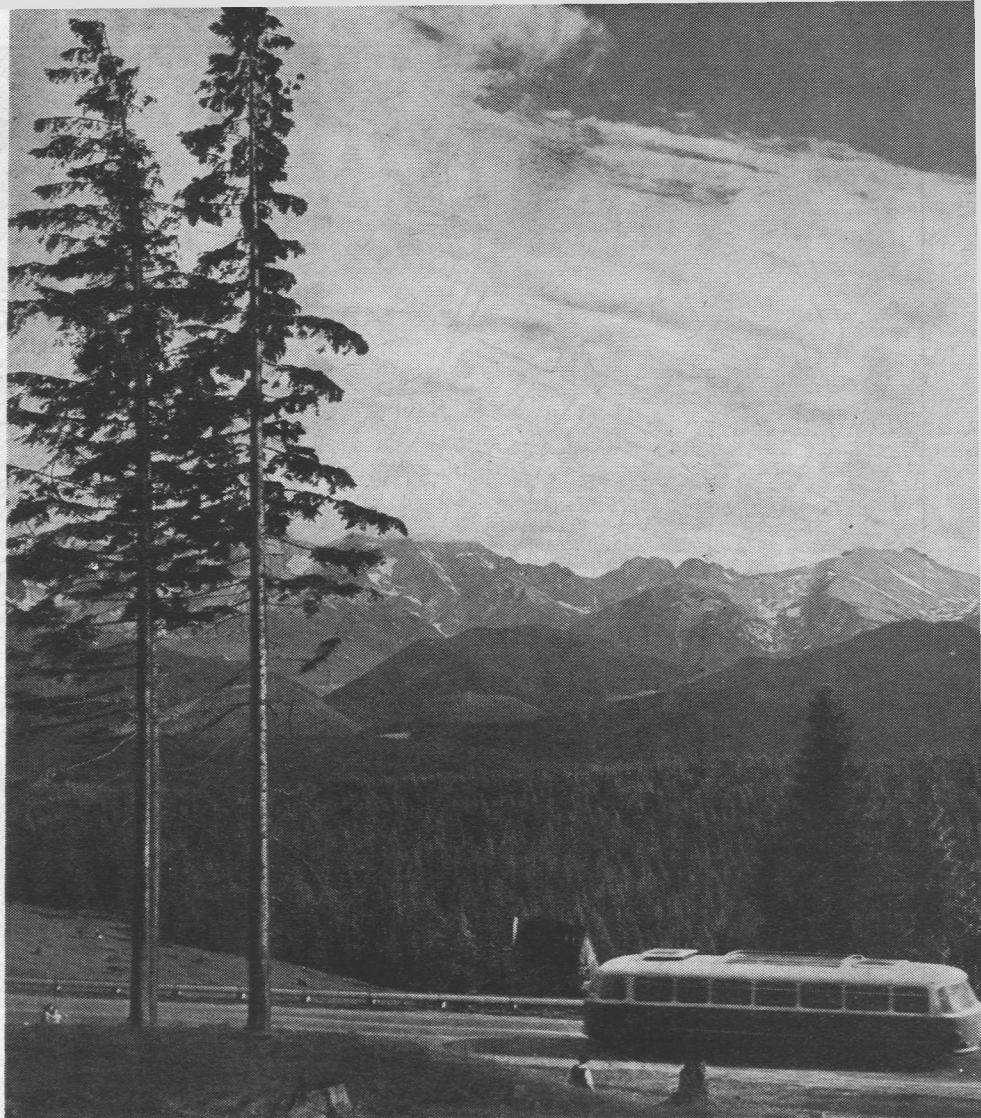
LES GORGES DU DUNAJEC — dans les Pleniń. Leur descente en radeau, depuis Czorsztyn jusqu'à Szczawnica et Kościuszko, donne des émotions incomparables.

VARSOVIE — indomptable capitale de la Pologne qu'Hitler avait rayé de la carte du monde, incendiée et détruite presque entièrement en 1944/45, reconstruite et embellie depuis — fête en 1965 ses 700 ans d'existence.

LE RÉTABLE DE WIT STWOSZ dans l'Église Notre-Dame à Cracovie, magnifique sculpture dans le bois de la seconde moitié du XV-e siècle.

LE PORTAIL DE GNEZNO — ciselé dans le bronze, datant du XII-e siècle, représentant en 18 scènes la vie et le martyre de St. Adalbert.

LES LACS DE MAZURIE — le plus grand complexe de lacs du continent — 2561 lacs et étangs, le plus souvent reliés par des

Zdjęcie daje tylko słabe wyobrażenie o pięknie panoramy Tatr widocznej z Głodówki

rièrres et des canaux. Sur le canal d'Elbląg des plans inclinés à sec remplacent les écluses.

LE PANORAMA DES TATRA, vu de Głodówka, site sur la route Cracovie-Poronin-Lysa Polana (frontière tchèque). Non loin de là — Morskie Oko (l'œil de la mer) — splendide lac au fond d'un cratère montagneux.

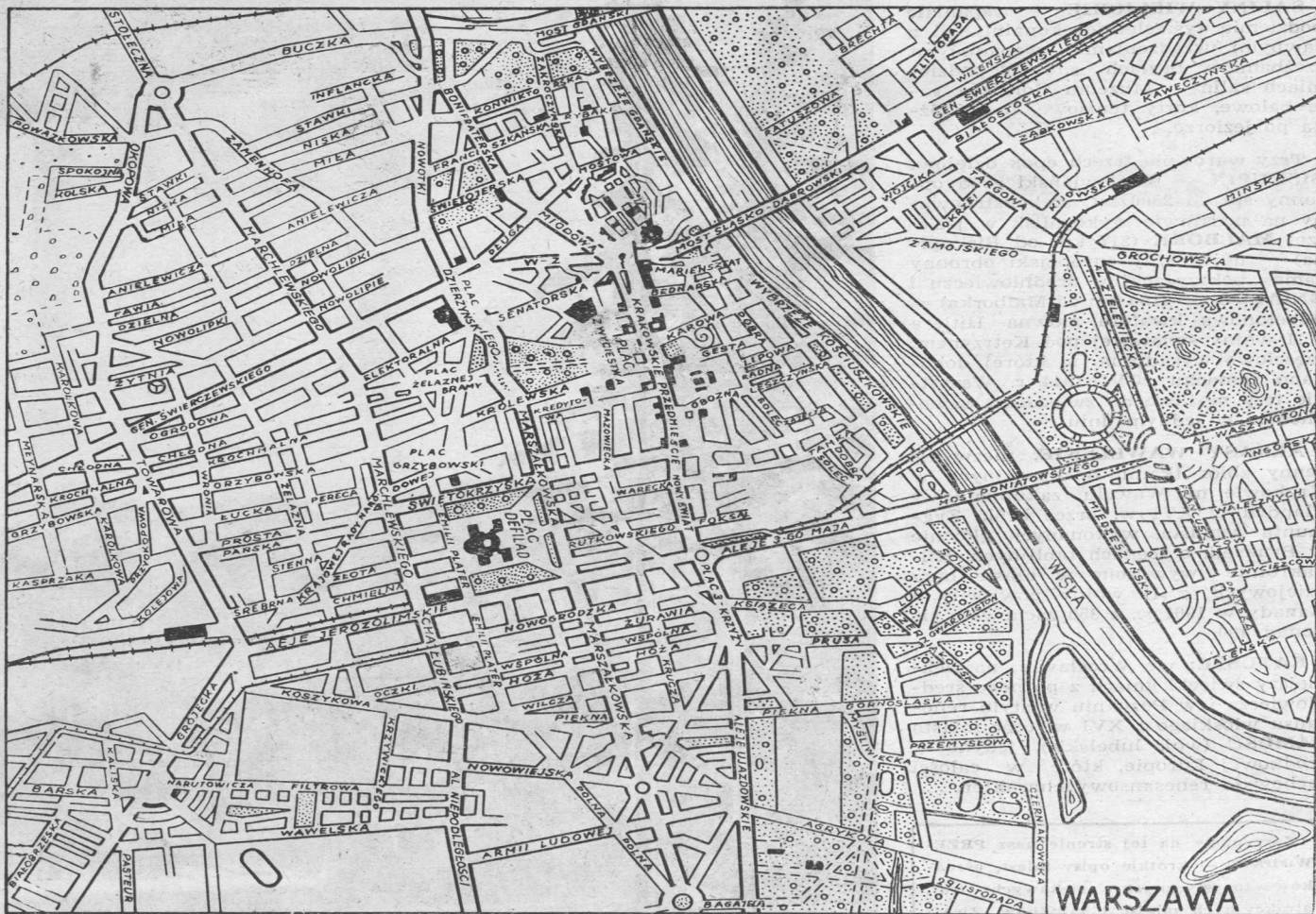
LES SALINES DE WIELICZKA — mine de sel gemme exploitée depuis mille ans. Magnifiques sculptures, salles de bal, Musée Minier, lacs souterrains (promenades en barque).

LES TROIS FORTERESSES — BISKUPIN, cité lacustre proto-slave d'il y a 2500 ans; MALBORK, le plus grand château-fort médiéval (teutonique) d'Europe; LE NID DE GUEPES — quartier général d'Hitler au cours de la seconde guerre mondiale. Possibles à visiter en une journée (environ 400 km à accomplir depuis Bydgoszcz).

LES TAPISSERIES D'ARRAS DU WAWEL — collection unique en Europe de plus de cent tapisseries commandées aux maîtres flamands par Sigismond-Auguste. Scènes bibliques. (A Cracovie).

HOTELS DE VILLE — Wrocław (fin du moyen âge), Poznań (Renaissance italienne du XVI-e) et Zamość (voivodie de Lublin — pure Renaissance).

WARSZAWA — stolica Polski, 1.250.000 mieszk., siedziba Sejmu i rządu PRL; przeszło 100 przedstawicielstw dyplomatycznych. Początek przed 700 laty z osady rybackiej, stolica książąt mazowieckich, od 1596 stolica państwa; XVI w. był złotym okresem jej rozkwitu; XVIII w. kuźnia postępowych idei Oświecenia (Komisja Edukacji Nar., Szkoła Rycerska, Konstytucja 3 Maja); centrum narodowych wolnościowych i społecznych ruchów podczas zaborów; miasto okryte sławą w II wojnie światowej, bohaterską obroną we wrześniu 1939, ruchem oporu za okupacji i zbrojnym powstaniem w 1944, w którym wzięła udział niemal cała ludność, odznaczone Krzyżem Virtuti Militari i Krzyżem Grunwaldu; spustoszone, spalone, wysadzone i wyludnione, od 1945 przywrócone

do życia i odbudowane. Europejski węzeł komunikacji lotniczej i kolejowej, miejsce ożywionych kontaktów, zjazdów i kongresów przedstawicieli Wschodu i Zachodu.

Wielki ośrodek kulturalny i naukowy: 10 wyższych uczelni z Uniwersytetem i Politechniką, kilkadziesiąt instytutów naukowych, siedziba PAN, 25 teatrów, w tym 4 satyrycz., opera, operetka, Filharmonia, 3 rozgłośnie radiowe, Pałac Kultury z dziesiątkami sal kinowych, teatralnych, koncertowych na kongresy i wystawy doroczne (maj) Międzynarodowe Targi Książki, wystawy sztuk pięknych („Zachęta”), 17 muzeów m.in.: Narodowe (malarstwo, rzeźba, świat antyczny), Wojska Polskiego (pamiątki z wszystkich polskich pól bitew w świecie), Techniki (z osobnym działem Marii Skłodowskiej-Curie), Chopina, Mickiewicza, Historyczne Warszawy, Polskiego Ruchu Rewolucyjnego, Walki i Męczeństwa lat 1939—1945, Ziemi, Teatru, Myśliwskie, Kolejowe, Sportu i Kultury Fizycznej.

Liczne miejsca narodowej martyrologii uczczone pomnikami, m.in. Grób

Niezanego Żołnierza (z urnami ziemi z pól bitew Polaków w różnych krajach); Bohaterów Warszawy, Bohaterów Getta, Partyzantów, cmentarz wojskowy z kwaterami żołnierzy i powstańców. Liczne i piękne zabytki, w większości zrekonstruowane, z zespołem architektonicznym Starego Miasta na czele, gdzie m.in. katedra św. Jana i liczne kościoły, obronne mury, barbakan, kamienice mieszczańskie; słynny trakt królewski od ruin zamku i sprzed Kolumny Zygmunta III przez najpiękniejsze ulice: Krakowskie Przedmieście, Nowy Świat, Aleje Ujazdowskie do Belwederu i najpiękniejszego parku — Łazienek z cennymi pałacami i teatrem na wyspie; wzdłuż traktu pałace, kościoły, pomniki, pamiątki historii. Plac Defilad — największy w Europie, na którym stoi Pałac Kultury, 30 pięter — 233 m. wys., punkt widokowy na miasto i okolice (wyjazd windą — 2 zł). Nowo wzniesione dzielnice: m.in. MDM, Muranów, Ochota, Praga II, na Grochowie, „Wschodnia ściana”. Centrum przemysłu: radio-elektrycznego, optycznego, precyzyjnego, traktorów (Ursus), maszyn budowlanych, samochodowego

(Żerań), odzieżowego, hutniczego (Młociny), cukierniczego (E. Wedel) i in. Centrum sportowe: Stadion X-lecia na 100 tys., TORWAR — sztuczne lodowisko, igielitowa skocznia narciarska (letnia), tor wyścigowy na Służewcu (sezon od maja do października — totalizator), kilkadziesiąt stadionów, boisk, krytych i otwartych piwalni, kąpieliska i plaże nad Wisłą itp. ZOO, Ogród Botaniczny.

Z licznych restauracji, najbardziej znane i oryginalne: Kameralna, Cristal, Melodia, Pod Bazyliżkiem, Rarytas, Stolica i żydowska Pod Samsonem, chińska Szanghaj, rosyjska Trojka, z lokali nocnych: Kongressowa, Bristol, Kameralna, Grand, Maxim, Pod Krokodylem, Pod gwiazdami (piosenkarze) i inne; z kawiarni — Lajkonik, Nowy Świat, Pod Kurantem, Roxana, Telimena, Uśmiech (miejsce spotkań młodzieży), Bombonierka, Kryształowa i inne; z winiarni najstawniejsza U Fukiera na Rynku Starego Miasta.

KOMUNIKACJA: 5 dworców kol.: Główny, Gdański, Śródmieście, Wileński i Wschodni. 3 kolejki podmiejskie, 50 stacji benzynowych, (przy Emilii Plater, Świerczewskiego, Zielenieckiej i w Jankach — czynne całą dobę). Bilety: tramwaj — 50 gr, autobus — 80 gr, trolejbus — 60 gr (bez konduktorów) — bilety w budkach z gazetami, autobusy pospieszne (2 do 5 zł); Taksówki: za 1 km 4 zł, następnie po 2 zł;

ruch prawostronny; 4 wielkie parkingi: Pl. Defilad, Pl. Konstytucji, kolo Grand Hotelu i Pl. Zwyciestwa (obok Hotelu Europejskiego), poza tym kilkaset malych. Rezerwacja miejsc sypialnych i miejscowek „Orbis” Bracka 16 i Krakowskie Przedmieście 13 oraz Wagon-Lits-Cook, Nowy Swiat 64. Zagr. linie lotnicze — str. 13.

Najkrotsze odleglosci szosowe: Bialystok — 180 km, Bydgoszcz — 280, Czestochowa — 217, Gdansk — 340, Katowice — 298, Kielce — 180, Koszalin — 437, Krakow — 300, Lublin — 165, Lodz — 134, Opole — 320, Olsztyn — 226, Poznan — 303, Radom — 100, Rzeszow — 295, Szczecin — 537, Wroclaw — 350, Zielona Gora — 435.

VARSOVIE — 1 250 000 hab., capitale depuis 1596. Célèbre par son indomptable combat pour l'indépendance, couronné par l'insurrection de 1944. Université, Polytechnique, huit autres établissements d'enseignement supérieur, Acad. des Sciences, 25 théâtres, 17 musées, Palais de la Culture, nombreux monuments. Magnifique ensemble architectural de la Vieille Ville — de là la „Voie Royale” (Pbg de Cracovie, Nowy Swiat, Al. Ujazdowski) vers le parc et le palais des Lazienki.

Dans les environs: Wilanów (11 km) — palais baroque construit par Jean III Sobieski pour son épouse française; Kampinos — parc national, réserve naturelle (20 km) et Palmiry — cimetière des fusillés de 1940; Zegrzyn (32 km) — plan d'eau auprès d'un barrage; Zelazowa Wola (62 km) — lieu de naissance et Musée Chopin; Nieborów (62 km) — palais baroque des Radziwill, parc, musée et Arkadia (73 km) jardin romantique de 1773; Kazimierz nad Wisla (110 km) — charmante localité Renaissance (v. dernière page).

Do stolic europejskich: Ateny — 1606 km, Belgrad — 820, Berlin — 598, Bruksela — 1122, Budapeszt — 545, Bukareszt — 948, Dublin — 1829, Haga — 1138, Helsinki — 915, Kopenhaga — 617, Lizbona — 2633, Londyn — 1444, Luksemburg — 1080, Madryt — 2287, Moskwa — 1122, Oslo — 1065, Paryz — 1365, Praga — 518, Rejkjawiak — 2771, Rzym — 1318, Sofia — 1675, Sztokholm — 803, Tirana — 1213, Wiednia — 665.

WYCIEZKI W OKOLICE WARSZAWY. Bielany i Mlociny, park debowy, klasztor Marianow, grób Chopina, Muzeum Kultur Ludowy. **WLANOW** — 11 km barokowy pałac Jana III Sobieskiego (galeria obrazow), piekny park, w maszynowni wystawa rzezyby wspolczesnej, kościół z 1772; **KAMPINOSKI PARK NARODOWY** — 20 km, pierwotny las, liczne rezerwaty m.in. losi, dworek-schronisko, w **PALMIRACH** cmentarz 2 tys. zamordowanych, m.in. marsz. M. Rataja, mistrza olimpijskiego J. Kusocińskiego. **Lasy Kabackie, Pyry** — 11 km, szczytat dawnej puszczy mazowieckiej, rezerwat modrzewi; **Zalaw Zegrzyńska** — 32 km, campingi, ośrodki wodne, schronisko PTTK w Zegrzynku.

WYCIEZKI DALSZE: ZELAZOWA WOLA — 62 km, dom rodz. Chopina, muzeum, park, niedzielne koncerty; **Nieborów** — 62 km, piekny barokowy pałac Radziwillow z XVII w. muzeum, park zabytki; **Arkadia** — 73 km, ogród z 1773 i in.; **Warki** — 75 km, dwor i park; **Winiary**, miejsce ur. K. Pulaskiego, winnice; **Czersk** — 31 km, ruiny gotyckiego zamku ksiazat mazowieckich; **Pulawy** — 90 km miasto nad Wisla (woj. lubelskie), piekne polozenie, w XVIII/XIX w. rezydencja Czartoryskich, ośrodek zycia kulturalnego, obecnie siedziba badawczych instytutow naukowych, pałac, pawilony, muzeum, park, ośrodek tur. budowa kombinatu chem. **KAZIMIERZ NAD WISLA** — malowniczo polozone, piekne kamieniczki poznonerensansowe z attykami, fara, domy wycypynkowe, stąd do Lublina — 44 km przez Naleczow — 23 km, uzdrowisko, park, pałac, muzeum B. Prusa.

Przy szosie do **LODZI** (133 km) — miasta woj. (700 tys. m.), centrum przemyslu włókienniczego, **LOWICZ** (81 km) i region oryginalnego folkloru w dniach swiatecznych, 65 km od Lodzi **SPALA** — ośrodek wczasowy w lasach, dawniej slyne polowania.

Pod krakowskimi Sukiennicami od niepamiętnych czasów rozsiadł się targ kwiatowy

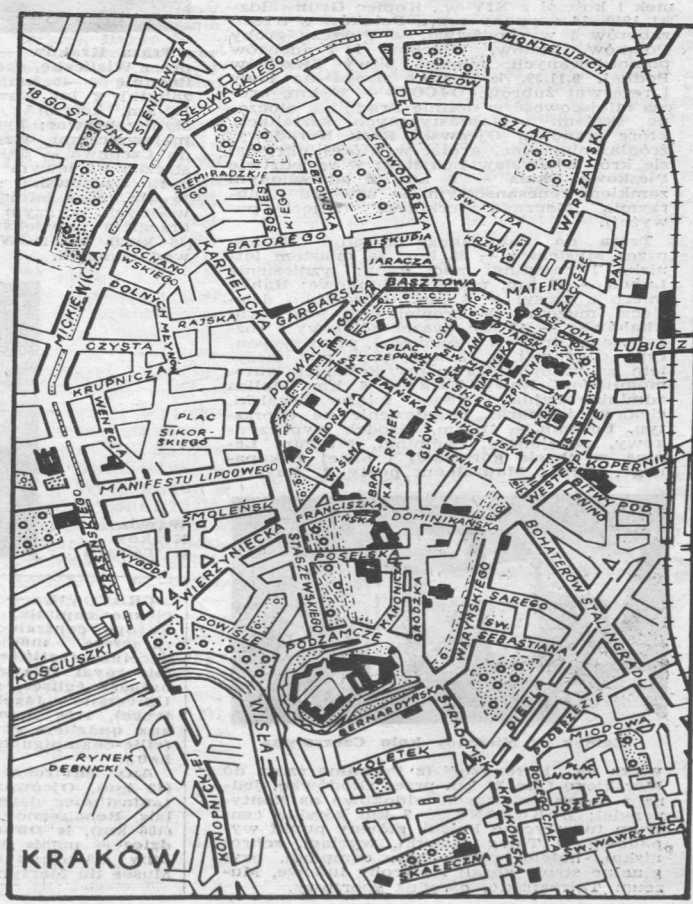

Po niezliczonych perypetiach sławne zygmunto-wskie arras-y znowu ozdabiają Wawel

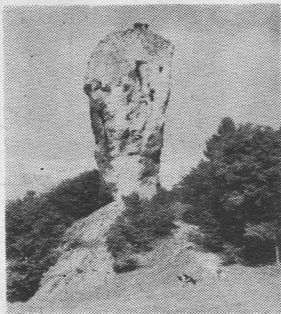
KRAKÓW — 1000-letnie miasto woj. nad Wisla, obok Pragi czeskiej jedne w srodk. Europie, które niemal w calosci uchronilo swoje zabytki i układ przestrzenny sredniowiecznego centrum, m.in. 3 baszty, bramę i barbakan (rondel), jeden z trzech oryginalnych w swiecie, nigdy nie rekonstruowany. Pół miliona mieszkańców. Stolica Polski od XI w. do 1599. **Zamek królewski na Wawelu** (wzgórze) obok gotyckiej katedry z 1364, pełna kosztowności, z grobowcami królów i wybitnych mężów, m.in. Kościuszki, Mickiewicza i Słowackiego, skarbiec, jedna z kaplic złotem kryta, olbrzymi dzwon Zygmont z armat z 1520, kaplica św. Feliksa i Aduakta z X w.; legendarna **Smocza Jama** (zwiedzanie całosci 4 godz.).

Centrum naukowe z 600-letnim Uniwersytetem Jagiellońskim i największą polską biblioteką, zał. w XV w. oraz Akademią Górniczo-Hutniczą. 57 kościołów, w tym 44 sprzed XVII w., najstarszy św. **Andrzeja z 1086**; w Mariackim ołtarz **Wita Stwosza z 1477–1489** (zw. 1 godz.); na **Skałce** groby zasłużonych, m.in. **Długosza, Kraszewskiego, Wyspiańskiego, Solińskiego**. Ok. 1000 zabytk. i histor. budowli, 18 pomników, w tym **Mickiewicza** (w Rynku) i **Konernika** (w starym gmachu UJ). **Muzea:** Narodowe z galeria malarstwa (2 godz.), Czartoryskich, m.in. obraz **Leonardo da Vinci „Dama z łasiczka”**, Etnograficzne, Polskiej Sztuki Cechowej, Judaistyczne z XIV w. w synagodze z XV w., **Matejki** (w jego domu), **Rzeźb** (w Ratuszu), **Czaskich** (zbiory medali i monet), **Historii Wawelu**, **Historii Krakowa**, **Geologiczne**, **Archeologiczne**, **Przyrodnicze**, **UJ**, **Antropologiczne**, **Aptekarstwa**,

Teatru. Planty — oryginalny park wokół śródmieścia wzdłuż dawnych fortyfikacji, Ogród Botaniczny, teatry, sale koncertowe i wystawowe. Centrum handlowe, m.in. **Sukiennice** z XIII-wiecz. kramami. Centrum przemysłowe z największą polską **Hutą im. Lenina** i nową dzielnicą (miastem) **Nowa Huta** zbudowaną na terenie dawnych wsi **Czyżyny** i **Mogila** — klasztor z 1466 i przedhistoryczny **Kopiec Wanddy**. W zasięgu miasta: **Kopiec Kościuszki** (125 m) z 1820–1823 na Wzgórze św. Bronisławy, **Kopiec Krakusa** (62 m) na Krzemionkach, **Bielany** z klasztorem Kamedułów i Ogród Zoologiczny na Woli Justowskiej.

WIELICZKA — 12 km ze słynnymi salinami i muzeum. Z restauracji krakowskich — historyczna „Pod Wierzyńkiem”, gdzie mieszczanin tego

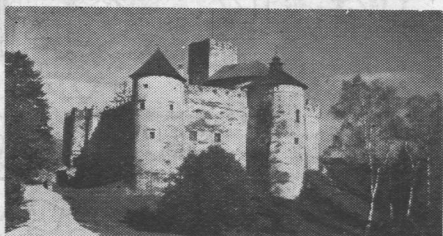

imięcia za Kazimierza Wielkiego podejmował kilku królów i kilkunastu książąt.

Połączenia lotnicze z Warszawą (1 godz.), kolejowe elektr. z Warszawą — 318 km, z Wrocławiem — 276 km przez Katowice — 76 km, Opolem — 177 km, Przemyślem — 249 km, Bochnią — 32 km, Tarnowem — 50 km i Rzeszowem — 80 km.

Wycieczki z Krakowa — bliższe: Tyniec — 9 km wczesnośredn. opactwo benedyktyńskie, kiedyś forteca na wysokim brzegu Wisły. Niepołomice — 20 km (kol. elektr. przez Nową Hutę lub Biezańów, szosą przez Nową Hutę lub Wieliczkę), latem statkiem po Wiśle, miasteczko na skraju Puszczy Niepołom., miejsca łowów królewskich, zamek i kościół z XIV w., Kopiec Grunwaldzki 1910—14 usypany przez Polaków z trzech zaborów i wychodźstwo; w Puszczy groby Polaków, Żydów, Włochów i Francuzów pomordowanych, miejsce bitwy Strzelców Podhal. 9.11.39, królewska droga na łowy i rezerwat żubrów. OJCÓW — 20 km, urcza miejscowość w dolinie Prądnika, otoczona skalami o fantastycznych kształtach, które stanowią Ojcowski Park Narodowy, źródła mineralne, grotę, w której ukrywał się król Władysław Łokietek; w sąsiedztwie Pieskowa Skała — 9 km, z odnowionym zamkiem renesansowym na urwisku i obryzmią „Maczuga Herkulesa” (zdjęcie powyżej).

Trasa do Zakopanego (szosa) — 106 km przez Myślenice — 32 km, za miastem letniska i campingi nad Raba; wzniesienie Luboń — 17 km, miejsce widokowe; Rabkę (nieco z szosy) — 4 km, uzdrowisko dziecięce, muzeum w drewnianym kościółku; Chabówkę — 12 km (węzeł kolejowy i rozgałęzienie dróg na Limanową), przez serpentyń Obładową — 13 km, gdzie pod szczytem zabytkowy drewniany kościółek automobilistów; Nowy Targ — 6 km, stolica administracyjna Podhala, folklor góralski, ciekawe jarmarki, odgałęzienie na Czorsztyn, Poronin — 11 km, ośrodek wypoczynkowy, pensjonaty, campingi, Muzeum Lenina w chacie góralskiej i bliżej Zakopanego, dom i Mauzoleum poety J. Kaspro-

Zamek w Niedzicy koło Czorsztyna

wieża na „Harendzie” (z Poronina szosa do Morskiego Oka 35 km przez Głodówkę, jedna z najwspanialszych widokowo na kontynencie); ZAKOPANE — 7 km górskie centrum turystyczne Polski, główny punkt wypadowy w Tatry (kolejki, wyciągi, schroniska), hotele, pensjonaty, campingi, oryginalne stroje górali i wyroby ludowe, Muzeum Tatrzańskie, ośrodek sportowy.

Trasa (szosa) Zakopane—Krynica — 110 km przez Nowy Targ — 20 km, wieś podhalańskie: Łopuszną — 7 km i DEBNO — 7 km, najcenniejszy polski kościółek modrzewiowy z XV w.; CZORSZTYN — 8 km, ruiny zamku na wzgórzu, początek spływu PRZEŁOMEM DUNAJCA przez PIENINY do Szczawnicy (25 km — 3—4 godz.) uzdrowisko, w sąsiedztwie zamek Niedzica z XIV w., punkt wypadowy na Spisz; Kroślenko — 6 km, malownicze miasteczko letniskowe nad Dunajcem, folklor górali pienińskich, dyrekcja Pienińskiego Parku Narodowego i Muzeum, wycieczki w Pieniny (Szczawnica 5 km); Łącko — 19 km, 200 tys. jabłoni, folklor, zespół pieśni i tańca, wieża z zamku Zyndrama z Maszkowic; Stary Sącz w widłach Sanu i Dunajca — 17 km, nekropoly z Chrobrego; zabytki średniowiecz. Nowy Sącz — 8 km, XIII w., stolica Sąddecka, uroczego regionu beskidzkiego, zabytki, trasy wycieczkowe; w pobliżu Zalew Rożnowski na Dunajcu; KRYNICA — 34 km, perła uzdrowisk polskich, kąpiele, łaźienki, źródła wód mineralnych, kolejka na Górę Parkową, punkt wypadowy w góry; w sąsiedztwie piękne uzdrowiska: Muszyna — 17 km, ZEGIESTÓW — 12 km, przełom Popradu, Piwniczna — 14 km, wszędzie kąpiele i źródła wód mineralnych, pensjonaty, hotele, campingi.

Półw pstrągów w Dunajcu

Trasa Kraków — Nowy Sącz — 101 km przez Wieliczkę, skrajem Puszczy Niepołom., Bochnię — 40 km, stare miasto kop. soli, zabytki z lat Kazimierza W.; Brzesko — 13 km, kościół z 1447; Okocim — 2 km, słynny browar; Tymowa — 13 km, po czym malowniczymi wzgórzami nad Dunajcem do Czchowa — 5 km, staroświeckiego miasteczka na lewym brzegu Dunajca nad Zaporą Czchowska — 3 km; Tegoborze — 15 km, wieś letniskowa i ośrodek sportów wodnych, po czym aż do N. Sącza — 13 km brzegiem największego jeziora karpackiego (16 km) ROŻNOW, sztucznego zbiornika wód Dunajca.

Wąwóz Kraków w Tatrach

CRACOVIE — ville millénaire, ancienne capitale, seule avec Prague en Europe centrale à avoir conservé son caractère médiéval — Vieille Ville, enceinte fortifiée, halle aux draps, palais royal (Wawel), cathédrale et nombreuses églises, rétable de Wit Stwosch, Université Jagellonne (600 ans d'existence), très nombreux musées. Nouveaux quartiers et aciérie de Nowa Huta (ville-champignon de plus de cent mille hab.).

Aux environs: salines de Wieliczka (12 km), Ojców (20 km) et ses rochers fantastiques dans le Parc National, palais. Renaissance, Zakopane et les Tatra (106 km), le Dunajec et ses gorges, Niedzica — palais du XIV, massif des Pieniny, Oświęcim (Auschwitz) à 63 km — Musée du Martyre des peuples d'Europe.

Piękne górskie szlaki w Beskidach, Pieninach i Tatrach są doskonale oznakowane

GÓRNOŚLĄSKI OKRĘG PRZEMYSŁOWY zespół miast górniczych i hutniczych Górnego Śląska i Zagłębia Dąbrowskiego, 13 miast obok siebie, gęsta śródmiejska sieć komunikacyjna, 2 mln miesz. KATOWICE — woj. centrum administracyjne, kulturalne (teatr, Filharmonia, W. Orkiestra P. Radia, naukowe — 6 wyższych uczelni, i handlowe. 5 kopalń huty cynku i stali; 9 km — Chorzów, ośrodek hutniczy i górniczy w trójkącie Katowice — Chorzów — Siemianowice — 6 km (od K.) 500 ha Park Kultury z sektorami: rozrywki, cichego wypoczynku, młodzieży, wesołe miasteczko, ZOO, Planetarium — największe w Polsce, Hotel Turystyczny, stadion na 100 tys. widzów, tor wodny; 7 km — Bytom jeden z najstarszych ośrodków polskiego górnictwa, 7 kopalń, zabytkowe kościoły, Muzeum Górnośląskie, Opera Śląska, w okresie plebiscytu promieniujące centrum życia narodowego. 19 km (od K.) — Zabrze 9 kopalń węgla, największe miasto górnicze Europy, Muzeum; Filharmonia Górnicza, teatr, Akademia Medyczna, 28 km — Gliwice, centrum naukowo-techniczne, Politechnika Śl., Operetka, górnictwo, hutnictwo, chemia; 7 km — Świętochłowice, 15 km — Ruda Śląska, 9 km — Mysłowice, ośrodek kopalnictwa i hutnictwa. Miasta Zagłębiowskie: 8 km (od K.) — Sosnowiec, kopalnie, huty, Muzeum Górnictwa, teatry stadion na 40 tys.; 5 km (od S.) — Będzin, XIII w., zamek na wzgórzu, Muzeum; 12 km (od S.) — Dąbrowa Górnicza, miasto hutnicze, największy w GOP Dom Kultury; 7 km (od S.) — Czeladź zabytkowe miasteczko i ośrodek górnictwa.

Trasy z Katowic. 1) OSWIECIM — 24 km (przez Tychy nowe socjalistyczne miasto, słynny browar); na terenach dawnego obozu śmierci Auschwitz — Muzeum Martyrologii 27 narodów.

2) Rybnik — 45 km (przez Mikołów 12 km zabytkowe miasteczko z kopal. doświadczalną), centrum nowego okręgu kopalnianego ROW; stąd RACIBÓRZ — 37 km, miasto zabytkowe i przemysłowe nad Odra.

3) Szczepina — 37 km, w Zamku Muzeum wnętrz, park wypoczynk.; Gozawkowice — 6 km, letnisko, „Śląskie morze” — zalew ze spiętrzenia Wisły; BIELSKO-BIAŁA — 12 km, najbardziej turyst. miasto Polski u podnóża Beskidu Śl., przemysł wełniany i maszynowy, teatr, Park Ludowy, wczasowisko na przedmieściu Mikuszowice, z Olszówki Górnej kolejka linowa na Szydłowiec, punkt wypadowy w góry oraz do Bystrzy — 9 km, SZCZYZRUK — 18 km, wyciąg na Skrzyżce, do Jaworza — 9 km, do Wisły — 40 km przez Skoczów — 20 km; Zywca — 21 km, miasto piwa i centrum tur., skąd do: Miłówki 16 km, Rajczy — 23 km; Zwardonia — 30 km — miejsc. wyższych na Babia Góra, Piłsko i Racze.

4) **CIESZYN** — 76 km (przez Mikołów — Zory — 37 km, najbardziej zniszczone miasto G. Śl. z Skoczów — 29 km — Muzeum Morcinka), Muzeum teatru, wieża z zamku Piastów, zabytki od wczesnego średniowiecza, punkt graniczny na Olsie; od Skoczowa do Ustronia — 10 km, Wisły — 21 km, na **KU-BALONKE** — 30 km, do Istebnej — 35 km, **Koniakowa** — 36 km, **Brennej** — 20 km, (miejsowości i punkty turystyczne w dolinach i na stokach Beskidzkiej), bogaty folklor, piękne krajobrazy.

5) **Tarnowskie Góry** — 26 km (przez Bytom, **Piekary** — 21 km, miejsce pielgrzymkowe i **Świerklaniec** — 2 km, wielki park wypoczynkowy w nim rzeźby Francuza Frieme nad jez. **Kozłowa Góra**), dawne wolne miasto górnicze i ośrodek kop. srebra i ołowiu, zabytkowe podziemia kop., pamiątki po gwałtach i królach polskich.

6) **CZĘSTOCHOWA** — 88 km (szosa do Warszawy przez Będzin, **Siewierz** — 36 km) słynny klasztor fortecy na Jasnej Górze z XV w., miejsce kultu religijnego i pielgrzymek, centrum hutnictwa i przemysłu, początek pieszego Szlaku Orlich Gniazd przez zabytkowe ruiny zamków obronnych i uroczyska jurajskie, który kończy się w Krakowie; do Warszawy — 218 km, Kielc — 128 km, Opola — 92 km.

La Haute-Silésie — et le Bassin de Dombrowa — le plus grand ensemble urbain et industriel de Pologne — 13 villes, deux millions d'habitants. Beau parc de la Culture sur 500 ha entre Katowice et Chorzów. Mines, aciéries, industrie lourde. Polytechnique, Académie de Médecine, Musées, théâtres, opéra.

De Katowice: à 24 km — **Auschwitz**, camp de la mort, aujourd'hui musée, à 37 km **Pszczyna** — palais des ducs de Pszczyna, à 43 km — plan d'eau de **Gozałkowiec**, à 49 km — **Bielsko-Biala** aux pieds du Beskide Silésien, à 76 km. Cieszyn (frontière tchèque), à 26 km — **Tarnowskie Góry** — Musée dans une mine d'argent et de plomb désaffectée, exploitée au Moyen Âge, à 88 km — **Częstochowa** et son célèbre monastère.

Camping nad jez. Otmuchowskim

OPOLE — miasto woj. nad Odrą, historyczna stolica Górnego Śląska i Piastów Opolskich, plemienny ośrodek słowiańskich Opolan, resztki słowiańskiego grodziska w X w., wieża zamku Piastów z 1300, kościoły XIV—XVII, w jednym grobowiec Piastów Opolskich, Muzeum Archeologiczne, ratusz z 1936 wzorowany na Palazzo Vecchio we Florencji, na wyspie odrzańskiej **Bolkowa Kepa** — park i Zoo, 2 wyższe uczelnie, Instytut Śląski, teatry, coroczny festiwal polskiej piosenki, centrum przemysłu cementowego.

Do Katowic z Opola — 98 km, Wrocławia przez Brzeg — 83 km, Częstochowy — 92 km (przez Lubliniec 57 km), Kłodzka — 108 km, Cieszyna — 143 km (przez Racibórz — 80 km) i Wodzisław.

Wycieczki z Opola. 14 km — Jez. Turawskie ze spiętrzenia Małej Panwi, sporty wodne, wędkarstwo, camping. 35 km — **GORA SW. ANNY** jadąc z Katowic przez Strzelce Opolskie, skąd 4 km, miejsce upamiętnione walkami powstańców śląskich, **Muzeum** i pomnik Powstańca X. **Dunikowskiego**, amfiteatr na 500 tys., punkt widokowy na gigantyczny **Kędzierzyn**, **Zdzieszowice**, **Błachownię**, 48 km — **BRZEG**, dawna stolica księstwa Piastów. Zamek Piastowski jeden z cennych zabytków renesansu o bogatej fasadzie (królowie polscy), Muzeum, stąd do Wrocławia — 35 km.

Trasa do Kłodzka: **Niemodlin** — 25 km, zabytk. miasto — zamek z XVI w., w sąsiedztwie obóz Stalag VIII B, gdzie w II wojnie Niemcy wymordowali ok. 50 tys.

LA RÉGION D'OPOLE — capitale historique de la Haute-Silésie, monuments médiévaux, musée archéologique. Cimenteries.

A 14 km le plan d'eau de Turawa, à 26 km — Nysa la „Rene silésienne”, à 39 km — le Mont Ste-Anne, haut lieu des insurrections silésiennes, beau panorama, à 48 — Brzeg et son palais des Piasts (Renaissance), à 79 km — Paczków, le Carcassonne polonais (v. page 5). A 100 km — la terre de Kłodzko et sa chaîne ininterrompue de villes d'eau dans les Sudètes.

jeńców polskich, francuskich, rosyjskich, i powstańców warszawskich, obóz zał. w 1870 dla jeńców francuskich, wieszono ich tu też w 1914—1918; **NYSA** — 28 km, „Śląski Rzym”, katedra z XV w. gotyk i barok, liczne zabytki, zniszczone w II wojnie i zrekonstruowane **Carolinum**, szkoła do której uczęszczali Sobiescy; resztki pruskiej fortecy (o 12 km **Grodków** miejsce ur. i muzeum J. Elsnera, nauczyciela F. Chopina); **Otmuchów** — 13 km (od Nysy) u stóp **Złoty Gór** nad Nysą Kłodzką, gdzie początek sztucznego jez. **Otmuchowskiego** (miejsce niem. doświadczeń z łodziami podwod.), ratusz z XVI, wieża z XVII, stare domki mieszczniańskie; **Stary Paczków**, 8 km i **PACZKÓW** — 5 km, „Śląskie Carcassonne” — urocz. miasteczko, które zachowało większość murów obronnych z XIV w., wieża, ratusz, baszty, kościół, forteca (zdjęcie na str. 5); **Złoty Stok** — 10 km stary ośrodek kop. złota i srebra, miasteczko u podnóża **Złoty Gór**, przemysł chemiczny; **KŁODZKO** — 19 km, miasto pow., główne centrum b. ciekawego regionu tur., zabytki od XIV w., dawna forteca pruska, punkt wypadowy w okoliczne pasma górskie i do licznych miejscowości letniskowych, uzdrowiskowych i wczasowych. **Polanica Zdrój** — 12 km, **Duszniki** — 26 km, **Łądek Zdrój** — 25 km, **Międzygórze** — 20 km, **Bystycja Kłodzka** — 26 km, **Międzylesie** — 34 km, **Kudowa** — 40 km, **Wambierzyce** (przez **Polanica** 51 km), **Bardo Śl.** — 10 km, **Do Nowej Rudy** — 10 km, **Wałbrzych** — 37 km, **Dzierżonów** — 5 km, **Świerdnicy** — 62 km i **Wrocławia** — 79 km (szosa).

WROCLAW — 1000-letnia stolica Śląska, miasto woj. nad Odrą, 470 tys. mieszk., centrum przemysłu, nauki i kultury. W II wojnie Niemcy uczynili zeń twierdzą, stąd w 57% zniszczone (21.600 budynków, w tym ok. 500 zabytkowych): dziś w znacznej części odbudowane i rozbudowane; 5 dzielnic: **Stare Miasto**, **Sródmieście**, **Krzyki**, **Fabryczna**, **Psie Pole**. W rynku najpiękniejszy w Polsce **Ratusz** gotycki z 1240, w nim zbiory **Muzeum Historycznego**, a w podziemiach **Piwnicz Świdnicka** (**Klub-Restauracja**). **Gmach Uniwersytecki**, jeden z najciekawszych barokowych pałaców w Europie 1728—1742 ze wspaniałą aulą **Leopoldinum**. **Katedra** z 1244, powstała na jeszcze starszej z 1000 r., kiedy równocześnie za sprawą **Bol. Chrobrego** założono biskupstwo w **Krakowie**, **Kołobrzegu** i **Wrocławiu**, w czasie wojny w 70% zniszczona, hitlerowcy mieli w niej skład amunicji, w którym doszło do wybuchu: odbudowana w 1946—51, ponadto 24 kościoły ze średniowiecza i XVI/XVII w. o dużych walorach. **Muzeum Śląskie** — m.in. sarkofagi Piastów Śl.: **Henryka Pobożnego** (poległ w 1241 pod **Legnicą**) i **Henryka Probusa** oraz tymczas. część **Panoramy Raclawickiej** ze **Lwowa**. 9 wyższych uczelni. **Zakład Ossolińskich** przeniesiony ze **Lwowa**. **Biblioteka Uniwers.**, **Archiwum Archidiecejalne**, w którym m.in. najstarsze dokumenty polskiego piśmiennictwa (**Księga Henrykowska**, **Statuty Synodalne**), **opera**, **operetka**, kilka teatrów, w tym **Pantomima** o europejskiej sławie, **Wytwornia Filmów Fabul.**, **Zoo**, **Ogród Botaniczny**. Wśród pomników: **A. Fredry** przenies. ze **Lwowa**, urzą-

dzenia sportowe: stadion „Olimpijski” przystanie wodne, żegluga na **Odrze**. **Lotnisko**, ważny węzeł kol. **Kilkadziesiąt** nowych zakładów przemysł., z największym **PAFAWAG** — fabryka wagonów, przemysł — maszynowy, elektroniczny, precyzyjny itd.

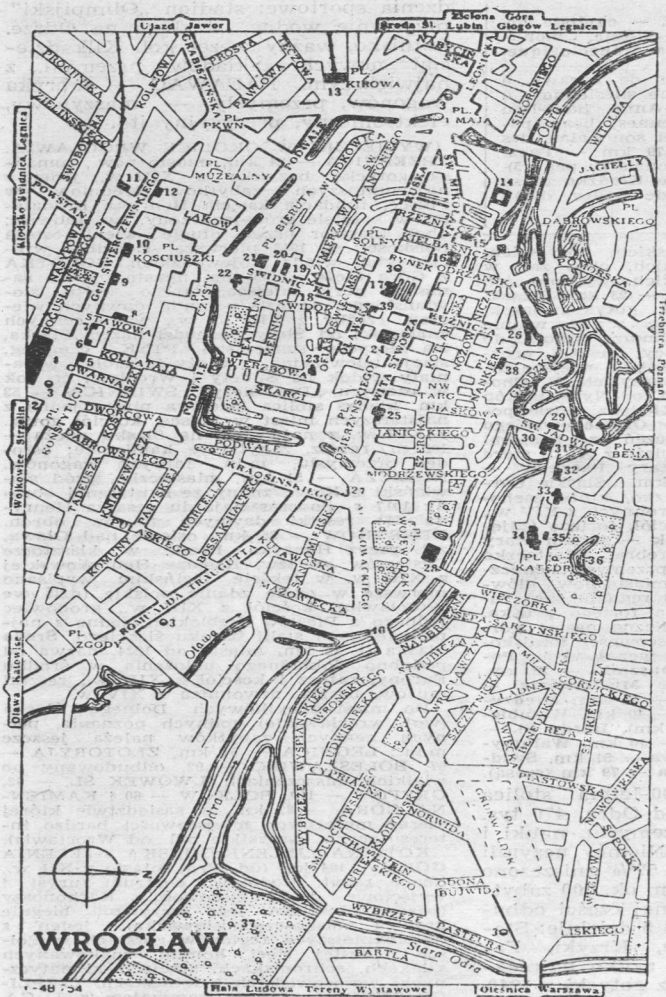
WYCIECZKI W OKOLICE WROCLAWIA. **TRZEBNICA** — 24 km, miasto pow., romańsko-gotycka bazylika z XIII w., jeden z najcenniejszych zabytków średniow. w Polsce, fundacja księcia **Henryka Brodatego**, w kościele grób jego żony, św. **Jadwigi**; obok klasztor przez długie wieki ostoja polskości; w 1945 pierwsza siedziba wrocławskich władz wojewódzkich. **SOBOTKA** z **Górą Słężą** — 35 km, miasto u stóp samotnej góry, miejsce starego kultu słowiańskiego, do dziś pomniki dawnych wizerzeń rzeźby z VII—XI w., wiele cennych znalezisk; od **Słęzy** pochodzi nazwa Śląska. Na szczytach **schronisko PTTK**, **camping**, **stacja telewizyjna**, z wieży kościółka wspinały widok na **Sudety** i **Wrocław**; co rok w **czerwcu** „**Dni Słęzy**”. **SWIDNICA** — 53 km, kiedyś stolica księstwa piast., jedno z najstarszych miast w Polsce, kościół gotyc. z XIV w., w najwyższym na Śląsku wieży — 103 m, **ratusz** zabytkowe kamienice; ośrodek przemysłu, m.in. fabryka wagonów. **NIEMCZA** — 51 km, miasteczko, gród słowiański z X w., znany ze skutecznej obrony 1017 r. podczas najazdu cesarza **Henryka II**; resztki dawnych murów obron. **HENRYKÓW** — 35 km, osiedle nad **Oławą**, zał. przez **Henryka Brod.**, w klasztorze **Cystersów**, w tzw. **Księżce** **Henrykowskiej** z XIII w. w tekście łacińskim wypisano pierwsze w ogóle zdanie polskie (dziś we **Wrocławiu**), kościół z XIII w., grobowiec jednego z Piastów **Ziębiczkich**, jedne z najcenniejszych stali baroku śląskiego. **SRODA ŚLĄSKA** — 32 km, miasto od 1224, nazwa od podobno dokładnego położenia w środku Europy, ratusz i kościół z XIII w., mury murów, baszta, dzwonnica z XIV w.

Do miast zabytkowych **Dolnego Śląska** (woj. wrocławskie) godnych poznania, pełnych cennych zabytków należą jeszcze m.in.: **LEGNICA** — 54 km, **ZŁOTORYJA** — 87, **BOLESŁAWIEC** — 92, odbudowany po wielkich zniszczeniach, **LWÓWEK ŚL.** — 92, **GRYFÓW** — 110, **BOLKÓW** — 60 i **KAMIENNA GÓRA** — 82 km, w sąsiedztwie której szereg mniejszych miejscowości bardzo interesujących (wszystkie od W. Wrocławia).

KOTLINA JELENIÓGORSKA. **JELENIA GÓRA** — 104 km (od Wr.), miasto z XII w., liczne zabytki średniow., centrum turyst. i wyjściowe do miejscowości **Karkonoszy** (pasma górskie, górę szczytami biegnie granica polsko-czechosłowacka); jeden z najpiękniejszych regionów górskich w Polsce. o gęstej sieci komun., znakowanych szlakach, schroniskach, stacjach klimatycznych, wczasowiskach i letniskach. **CIEPLICE ZDROJ** — 6 km (tramwajem z J. G.), uzdrowisko z ciepłymi źródłami słarskimi, pałac z XVIII w., dziś siedziba międzynarodowego ośrodka **hacerzy**, 2 barokowe kościoły. **Muzeum Ornitologiczne**, pensjonaty; **SOBIESZÓW** — 11 km (z J. G.), wczasowisko, **schronisko PTTK**, ruiny zamku **CHOJNIK** na granitowej skale; **JAGNIAKÓW** — 14 km, wczasowisko; **SZKLARSKA POREBA** (500—800 m n.p.m.) — 19 km, ośrodek turystyki górskiej, domy wczasowe, pensjonaty, hotele, dyrekcja **KARKONOSKIEGO PARKU NARODOWEGO**, punkt wyjściowy do Parku, wyciąg krzesełkowy na **Sreniec** (1362 m n.p.m.). Ze **Szklarskiej Malownicza** szosa górską (**Zakret śmierci**) do **ŚWIERADZKIEGO ZDROJU** — 20 km, u podnóża **Gór Izerskich**.

Wnętrze katedry w Legnicy

Jedni z licznych entuzjastów Polski: francuska rodzina p. Olingerów, która na rowerach zwiedziła cały Kraj

nisko PTTK, 13 km KSIĄŻ największy na Śląsku zamek, budowany od XIII w. przez Piastów, w II wojnie przystosowany dla Hitlera, m.in. podziemny bunkier w skale, pod masystem zamkowym.

ZIEMIA KŁODZKA, patrz wyżej przy wycieczkach z Opola.

POZNAŃ — 400-tysięczne miasto woj. nad Wartą, jedno z najstarszych w polskiej państwowości, Gród Przemysława, stolica Wielkopolski, po rozbiorach Polski promieniujące centrum życia narodowego na cały zabór pruski, tj. ziemie zachodnie i północne, które oparło się germanizacji; po pierwszej wojnie kierowniczy ośrodek wojskowy i polityczny Powstania Wielkop.; pod koniec II wojny zamienione przez hitlerowców na twierdzę, poważnie zniszczone i najwcześniej po wywołaniu z wielkich miast polskich odbudowane. Centrum kulturalne: Biblioteka Raczyńskich, Opera, teatry, chłopięcy Chór Stulgrosza, muzea — Narodowe, Instrumentowe Muzycznych (jedyne w Polsce), Archeologiczne, Przyrodnicze, Wojska Polskiego i Etnograficzne; 8 wyższych uczelni z Uniwersytetem im. A. Mickiewicza, Instytut Zachodni i liczne tow. naukowe. Zabytki: średniowieczne Stare Miasto z renesans. Ratuszem, zrekonstruowane po zniszczeniach; na Ostrowiu Tumskim katedra gotycka — pierwszy polski kościół katedralny z X w., z grobowcami Mieszka I i Bolesława Chrobrego, wykopaliska słowiańskie; Sukiennice z XVI w., kilka kościołów z XIV—XVI w. Pierwszy polski Ogród Zoologiczny, Palmiarnia, Ogród Botaniczny. Centrum przemysłowe: słynne zakłady H. Cegielskiego — metalurgiczne, przemysłowy — gumowy, chemiczny, spożywczy, drzewny.

KARPACZ (535—885 m npm.) — 14 km (z J. Góry). Wielkie wczasowisko, ośrodek turyst. górskiej, muzeum, kościółek Wang z XIII w., przeniesiony z Norwegii, wyciąg pod Snieżkę, pod najwyższy szczyt Karkonoszy — 1605 m npm., pensjonaty, schroniska, hotele; KOWARY — 15 km, miasto zabyt. i górnicze (z XII w.), w pobliżu przełęczy (772 m npm.), łączącej Karkonosze z Rudawami Janiowickimi, wzdłuż pięknej drogi, pełnej serpentyn **JELEŃNA GÓRA** — **KAMIENNA GÓRA** — 38 km. **WOJANÓW** — ok. 12 km (od J. G.), wieś, w której bezpośrednio sąsiaduje grupa skał **SOKOLE GORY**, schronisko, camping; **PILICHOWICE** — 10 km, skąd 3 km do zapory na rzece Bóbr z malowniczym Jeziorem Pilchowickim, obramowanym zalesionymi wzniesieniami, schronisko „Perła Zachodu”.

WAŁBRZYSKIE ZAGŁĘBIE WĘGŁOWE. WAŁBRZYCH — 64 km (od Wr.), centrum górniczo-przemysłowe, zagospodarowane po przesiedleniu Niemców przez reemigrantów polskich z Francji i Belgii, w kotlinie Gór Wałbrzyzkich, ciekawych turystycznie, Muzeum, ruiny zamku Piastów (Nowy Dwór) z XIII w., park, hotele, schroniska; 8 km tramwajem **SZCZAWNO ZDRÓJ**, uzdrowisko leczące drogi oddechowe i przewód pokarmowy, pijalnia wód, park, dom zdrojowy, schro-

WROCLAW — capitale millénaire de la Silésie, approche du demi-million d'habitants. Détruite aux deux tiers en 1945, dans une large mesure reconstruite et embellie. Hôtel de ville ogival du XIII-e, cathédrale du XI-e et XIII-e, Université (palais baroque de 1728—42), 8 autres hautes écoles, Archives archidiocésaines (manuscrits polonais les plus anciens), théâtres (pantomime célèbre), Industrie très développée — matériel ferroviaire, machines-outils, calculatrices électroniques.

A 35 km — Słęża — la montagne sainte des proto-slaves, magnifique panorama des Sudètes, à 24 km — Trzebnica, basilique romane et ogivale du XIII-e, cloître, à 51 km — Niemcza, cité fortifiée du X-e, vestiges de l'enceinte, à 32 km — Środa Śląska, hôtel de ville et église du XIII-e. A 104 km — Jelenia Góra et son ensemble de stations thermales, entre autres Karpacz (14 km), église scandinave du XIII-e, télésiège vers la Snieżka (1605 m) — point culminant des Karkonosze. A 64 km — Wałbrzych — la capitale des Polonais de France et de Belgique.

letniskowe nad Wartą, plaże, camping, Muzeum Lesné; KIEKRZ — 14 km popularne kąpielisko, ośrodek żeglarski na jez. tej samej nazwy; MALTA, na jez., ośrodek wodny, camping.

POZNAŃ — une des plus anciennes villes de Pologne, centre industriel et culturel important. Université et 7 autres hautes écoles, vieille ville médiévale, hôtel de ville Renaissance, première cathédrale polonaise du X-e siècle (tombeaux des premiers rois), halle aux draps du XVI-e. Théâtres, opéra réputé, deux célèbres choeurs de garçons. Complexe d'usines métallurgiques Cegielski (moteurs de propulsion navale, wagons de voyageurs etc).

A 20 km — Kórnik, palais et parc du XVI-e, Musée, à 33 km — Rogalin, Musée, collections napoléoniennes, copie de la Maison Carrée de Nîmes, à 53 km — Gniezno, archevêché créé en l'an 1000, cathédrale du XIV-e (magnifique portail), à 130 km — Kalisz, cité mentionnée par les historiens romains (2500 ans d'existence).

WYCIECZKI DALSZE: KÓRNIK — 20 km, zamek z XVI w., w nim Muzeum, zbiory sztuki sakralnej, starych portretów, trofea myśliwskie, Biblioteka PAN z cennymi rękopisami, piękny park z XVI w.; ROGALIN — 33 km (z P. przez Kórnik) w pałacu barok. oddział Muzeum Narodowego, pamiątki z wielkiej rewolucji francuskiej i okresu Napoleona, galeria mistrzów polskich i impresjonistów francuskich, kaplica-mauzoleum Raczyńskich (1820) — kopia świątyni rzymskiej z Nîmes, park ze starymi dębami; STĘSZEW — 24 km, miasto w otoczeniu jezior, ośrodek przemysłu stolarskiego, zabytki (XIV—XVIII w.). GNIEZNO — 53 km (z Pozn.), miasto związane z legendą powstania państwa polskiego, tu koronowano Bolesława Chrobrego, arcybiskupstwo od 1000 r., zabytkowa katedra z XIV w., w niej m.in. najcenniejsze romańskie DRZWI GNIEZNIENSKIE z XII w., ze scenami z życia św. Wojciecha, w ołtarzu głównym jego sarkofag. KALISZ — 130 km (od Pozn.), najstarsze miasto polskie, 2,5 tys. lat, nad Prosną, kościół św. Michała z XIII w. (obraz „Zdjęcie z Krzyża ze szkoły Rubensa”), barokowa kolegiata, wykopaliska, muzeum z galerią malarzy polskich we Francji.

Wnętrze bazyliki romańskiej w Strzelnie (Bydgoszcz)

BYDGOSZCZ — 250 tys. mieszkańców, 600-letnie miasto woj. nad Brdą i Kanałem Bydgoskim, w pobliżu Wisła i Noteć; Krzyż Grunwaldu za bohaterstwo w walce z okupantem. Ważny węzeł kolejowy i wodny między Wschodem i Zachodem. Ośrodek przemysłowy: chemiczny, spożywczy, drzewny, fotochemiczny i maszynowy. Centrum kulturalne: Muzeum im. L. Wyczółkowskiego, teatr, Opera, Filharmonia, Wyższa Szkoła Inżyn. Zabytki: stare spichrze, kościół farny nadwiślański gotyk z 1460—1502 i gotycki Klarysek z XV w., średniow. kamieniczki w zaułkach i resztki murów obronnych.

W zasięgu miasta (w promieniu 15 km) liczne miejscowości letniskowe, w lasach, nad rzekami i kanałami: SMUKAŁA — 9 km,

OPŁAWIEC, KORONOWO (Zalew), OSTRO-MECKO — ze źródlami mineralnymi oraz ŁĘCZNO, gdzie słynny wioślarski tor regatowy. Na południe od Bydgoszczy — 14 km nad jez. Jezueckim — CHMIELNIKI, PRĄDOCIN i BRZOZA.

Dogodne połączenia autobusowe i kolejowe z Toruniem — 54 km, Warszawą — 285, Łodzią — 227, Gdańskiem — 160, Poznaniem — 135 i Szczecinem — 265 km.

WYCIECZKI Z BYDGOSZCZY. BISKUPIN — 60 km, prasłowiańska osada, rekonstruowana na podstawie wykopalisk, jedyny tego rodzaju obiekt na ziemiach słowiańskich. INOWROCŁAW — 48 km, miasto, uzdrowisko, stąd 15 km KRUSZWICA nad jez. Gopło z legendarną Mysią Wieżą. STRZELNO — 63 km (przez Inowrocław), jedno z najst. miast, bazylika romańska z XII w i odkryte w 1946 cenne kolumny romańskie z ok. 1170 i inne pamiątki.

TORUŃ (woj. bydgoskie) — 55 km, 115 tys. mieszk. Miejsce urodzenia Mikołaja Kopernika (1473). Jedno z najpiękniejszych miast Pomorza. Zabytki m.in. gotycki ratusz z XIV w., dom rodzinny Kopernika, rynek z kamieniczkami z XIV—XVIII w., kościoły z XIV w., ruiny zamku krzyżackiego, pochyla wieża z XIV w., spichlerze z XIV i XV w. Z Bramy Mostowej perspektywa na Wisłę. Od 1945 Uniwersytet im. Mikołaja Kopernika, którego tryton pedagogiczno-naukowy utworzyli pracownicy Uniwersytetu im. St. Batorego w Wilnie, Biblioteka Uniwersytecka — stare druki, ryciny i kartografia. Centrum przemysłowe: chemicznego (Elana) i elektrotechnicznego.

Ważny węzeł komunikacyjny, siedem szlaków kolejowych m.in. do Warszawy — 235 km, Poznania — 151, Gdańska — 162, Szczecina — 308, Inowrocławia 30, Kruszwicy — 45 km. CIECHOCINEK — 30, uzdrowisko, ciepłe solanki, z głęb. 1400 m, temp. 39°C, łaźnieki, łącznie zał. przez Staszica — stare urządzenie do naturalnego sferżania soli, dziś zabytkowy obiekt zdrowotny, wytwarzający morskie powietrze w głębi łądu, przesycone solą.

BYDGOSZCZ — 250.000 hab. Centre industriel et culturel, monuments du XVe. A 60 km — Biskupin, cité lacustre reconstituée, à 63 km — Strzelno, basilique romane du XII-e (notre photo). A 55 km — TORUŃ, ville natale de Copernic, nombreux monuments des XIV et XV-e, tour penchée. Université. A 30 km de Toruń — Ciechocinek et ses sources salines, bâtiments de graduation.

ZIELONA GÓRA — miasto, osada winiarska z XIII w., po II wojnie podniesiona do rangi woj., od 700 lat tradycyjne centrum winiarstwa. Ośrodek kulturalny: Teatr Ziemi Lubuskiej, Lub. Tow. Kulturalne, Orkiestra Symf., zespół pieśni i tańca, muzeum dział winiarstwa, we wrześniu „Dni Winobrania”. Zabytki: ratusz z XVII wieku, stare kamieniczki z XVII i XVIII w., resztki murów i kościół farny z 1420, w nim kaplica oliwna i „chór polski”.

Odległości szosowe: Warszawa — 405 km, Świecko (granica) — 87, Poznań — 148, Wrocław — 149, Szczecin — 217 km.

W sąsiedztwie miasta: 7 km — Krępa, miejscowość wycieczkowa, młyn papierniczy z XVI w., 10 km — Świdnica, wieś, dwór renes., kościół — figura Madonny z Dzieciątkiem z XIV w.

Trasy wycieczkowe w kierunku półn. — Sulechów — 21 km, kościół z XIII w. zbór kalwiński z 1768, zamek i ratusz XVI w., miejsce pobytu Chopina w 1828, zabyt. kamieniczki, fragmenty murów. Świebodzin — 22 km (od Sul.) kościół z XV w., stary ratusz i piwnice, fragmenty murów, baszty i fosa, stąd 23 km Międzyzrzecz — osada od czasów rzymskich, później gród Bolesława Chrobrego, resztki zamku Kazimierza W., ratusz, 20 km od Skwierzyny, kościół gotycki z XV w. GORZÓW WLKP. — 27 km (od Skw.), największe miasto regionu (70 tys.), centrum przemysłowe, katedra wcz-

sno-gotycka z 1298, mury obronne, baszty, muzeum. 13 km w bok od Gorzowa Santok, wczesnosłowiańska osada, a przed tymczasem lat krzyżowy gród polski zwany „kluczymi królestwami”.

Ponadto 30 km od Świebodzina ŁĄGOW na uroczym przemyku między jeziorami wśród lasów, zamek z XIV w. ze zbrojownią, dziś centralny ośrodek szkolenia muzycznego.

Trasa w kierunku połud.-wsch. do Wrocławia — 153 km przez NOWA SÓL — 23 km, miasto z XIV w. wokół komory solarnej stąd 15 km BYTOM ODRZAŃSKI, gród Krzywoustego, na wysokim brzegu port rzeczny, zabytkowy rynek. Kozuchów — 12 km (od N. Soli), ciekawe budowle z XIV wieku. Z Bytomia Odrz. do GŁOGOWA — 30 km, najstarszy gród słowiański tej części Kraju z IX w., liczne zabytki, zniszczone w II wojnie w 95%.

ZIELONA GÓRA (La montagne verte) fait honneur à son nom grâce à ses parcs, ses jardins, ses pelouses fleuries et ses vigobles — seuls en Pologne à côté de ceux de Putawy dans le centre du pays. Monuments des XVIIe et XVIIIe s. — hôtel de ville, beaux hôtels particuliers, église de 1420.

Sur le chemin de Szczecin (E 14 — 217 km), Sulechów (21 km) — église XIIIe, château et hôtel de ville XVIIe, vestiges de l'enceinte; Świebodzin (43 km) — monuments du XVe; Międzyzrzecz (66 km) — ruines du château de Boleslas le Vaillant (XIe); GORZÓW WIELKOPOLSKI (113 km) — la plus grande ville de la région, centre industriel (fibres artificielles), cathédrale ogiviale XIIIe, enceinte fortifiée, musée. (A 13 km vers l'est — Santok, cité protoslave). De Świebodzin 30 km vers l'ouest (E 8) — Łągów, site charmant parmi les lacs et la forêt, château XIVe.

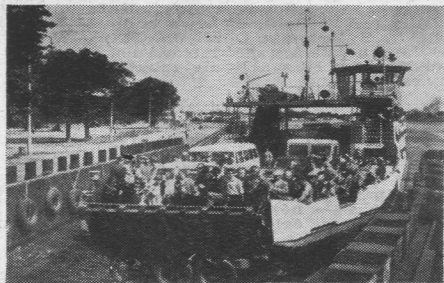
Sur le chemin de Wrocław (149 km) — Nowa Sól (23 km), BYTOM ODRZAŃSKI, ville fortifiée du XIIIe. A 30 km de Bytom vers l'est — GŁOGÓW, ancienne cité slave IXe, nombreux monuments.

SZCZECIN — miasto woj., stolica Pomorza Zachodniego, w pobliżu ujścia Odry do Zalewu Szczecińskiego, port o największych przeładunkach na Bałtyku, miasto bogatej historii, w kwietniu 1945 spalone, wysadzone i opuszczone przez hitlerowców, podniesione z ruin po powrocie do Polski, zagospodarowane głównie przez osadników z Poznańskiego i repatriantów z Wileńszczyzny. Układ przestrzenny według wzoru Haussmanna, który przebudował Paryż (plac i gwiaździsty rozrzut ulic). Centrum kulturalne i naukowe: 4 wyższe uczelnie, Muzeum Pomorza Zachodniego (m. in. zbiory marynistyczne, w tym łódź słowiańska ze wykopalisk), teatry, Filharmonia, biblioteki. Z zabytków najcenniejszy Zamek Książąt Pomorskich, dokument polskości miasta i Pomorza (XIV w.), największy w Polsce po Wawelu, częściowo odbudowany; w nim muzeum, sale wystawowe, koncertowe, siedziby tow. kultur., kawiarnia, z wieży (2 żł) rozległy widok na Szczecin, port i okolice; na Starówce: Baszta 7 płaszczy z XIII w., kościoły św. Jakuba oraz Piotra i Pawła z XII w., ratusz (w odbudowie) z XIII w., dom Łaziców z XVI w. i in.; po usunięciu masy rumowisk wzniesiono estetyczne bloki mieszkalne, zgrane z zabytkami. W porcie: liczne nabrzeża, baza 60 statków Polskiej Żeglugi Morskiej i 60 statków floty rybackiej dalekomorskiej. Z Wałów Chrobrego wspaniały przegląd życia i pracy portu.

12 dworców kol., w tym 2 ważne węzły: Szczecin Główny po lewej str. Odry przy śródmieściu i Szczecin-Dąbie po prawej.

wschodniej; w mieście: 48 mostów i wiaduktów, liczne linie tramw. i autobus.; połączenia PKS do wszystkich miast w woj. i miejsc. turyst.-letniskowych. Dworzec PKS przy Przystani Żegluga ul. Jana z Kolna, Lotnisko w Dąbju 8 km, odjazd autobusów Al. Wojska Polskiego 6, punkty inform. PTTK. Taksówki (4.50 zł za 1-szy km, 2.70 za następne), parkingi, stacje benzynowe, warsztaty naprawcze, hotele, domy wyciecz., lokale rozrywkowe.

ODLEGŁOŚCI KOLEJ.: Białystok — 696 km, Bydgoszcz — 625, Gdańsk — 365, Katowice — 530, Kielce — 621, Koszalin — 178,

Prom drogowy w Swinoujście

Kraków — 606, Lublin — 711, Łódź — 463, Olsztyn — 464, Opole — 451, Poznań — 217, Rzeszów — 763, Warszawa — 521, Wrocław — 369, Zakopane — 750, Zielona Góra — 216 km.

KOMUNIKACJA WODNA. Zwiedzanie portu — 1 godz. 12 zł, połączenia statkami z miejscowościami, wczasówkami i kąpieliskami nad Zalewem, m.in. Trzebieży, Wolina, Nowego Warpna — 51 km, siad 2 km **PODGRÓDZIE**, miasteczko dziecięce, wielki ośrodek wypoczynkowy i kolonijny oraz Swinoujście — 65 km (wyjazd statku rano, powrót wieczorem), **Międzyzdrojów** i **Dziwnowa** nad Bałtykiem.

W zasięgu miasta wiele miejsc wypoczynkowych: parków, plaż, uroczysk, punktów widokowych, campingów, schronisk, znakowanych szlaków tur., jak **Lasek Arkoński**, **Wzgórze Warszawskie**, **Knieja Bukowa**, **Puszczą Goleniowska**, **Puszczą Wkszańska**. Goćlaw wśród leśnych wzgórz, **Szmaragdowe Jezioro**, **Jez. Głębokie** z ulubionymi plażami szczecinian, **Jez. Dąbie** i inne.

WYSPA WOLIN, odgraniczona Bałtykiem oraz ramionami delty Odry; Swina i Dziwna o pow. 245 km², na niej kąpieliska morskie: **Międzyzdroje**, **Wiselka** i **Międzywodzie** (część Słonecznego Wybrzeża) oraz miasto **WOLIN** (od strony Zalewu), słowiańska osada z IX w., wykopaliska, zabytki. **WOLIŃSKI PARK NARODOWY**, małownicze drogi samochodowe, liczne rezerwy przyrody, muzeum oraz punkt wyjściowy w **Międzyzdrojach**. **Odł. kolej.** ze Szczecina-Dąbie: Wolin — 65 km, **Międzyzdroje** — 86, **Swinoujście** — 101.

SZCZECIN — grand port à l'estuaire de l'Oder, premier par son trafic (12 millions de t par an) sur la Baltique. Détruit par les nazis en 1945, reconstruit depuis. Centre de la ville (en étoiles) dessiné par Haussmann. Quatre-hautes écoles, musées. Château des ducs de Poméranie (XIVe), nombreux monuments des XIIe-XVIII siècles. Beaux quartiers neufs. Visite du port.

Le rivage de la Baltique dans la voie de Szczecin et celle, voisine, de Koszalin, constitue une suite ininterrompue de belles plages sablonneuses et de stations balnéaires. Sur l'île de Wolin — **Międzyzdroje** (89 km) et **SWINOUJSCIE** (102 km) qui est aussi l'avant-port de Szczecin auquel aboutit le car-ferry de Suède. Vers l'est Wiselka, **Międzywodzie**, **Dziwnów**, **Pobierowo**, **Kamień Pomorski** (sur l'estuaire) — cathédrale du XIVe, sanatorium, bains de boue. **KOŁOBRZEG** (100 km de **Międzyzdroje**, 126 de Szczecin) — station balnéaire et thermale, parc splendide, cathédrale ogivale. Autres localités à visiter: **Stargard** (à 20 km de Szczecin) — monuments des XIIIe-XVe s., **Połczyn Zdrój** (137 km de Szczecin, 66 de Kołobrzeg) — station thermale.

SŁONECZNE WYBRZEŻE obejmujące pas bałtycki od Swinoujścia przez Kołobrzeg aż do Mielnia o największym nasłonecznieniu na całym Bałtyku; wszędzie plaże z drobnziarnistego piasku, piękne klifowe brzegi, nadmorskie bory, w których kąpieliska i miejscowości wypoczynkowe.

SWINOUJSCIE, miasto na trzech wyspach Uznam, Wolin i Karsibór, avant port Szczecina nad Bałtykiem i Swiną, baza rybołówstwa dalekomorskiego, chłodnie i przetwórstwo, uzdrowisko i najnowocześniejsze polskie kąpielisko nadmorskie: plaże, park nadmorski, dom zdrojowy, koncerty, teatr, hotele, pensjonaty, lokale rozryw.; przez Swinę stała bezpłatna komunikacja promami dla osób i pojazdów; 3 razy w tyg. połączenie morskie z Gdynią (wycieczki 2-dniowe); taksówki, parkingi, stacje benz., z latarni morskiej w Chorzelinie (na Wolinie — 3 km), piękne widoki na Bałtyk i zalew Szczeciński (2 zI wstę). **MIEDZYZDROJE** — 15 km (od Swin.) luksusowe kąpieliska bałtyckie na Wolinie, domy wypoczynkowe, pensjonaty, hotele, lokale rozrywkowe, teatr sezonowy, kina, koncerty, Muzeum Przyrodnicze, urządzenie sportowe, „Błękitna Strzała” ekspres motor z Warszawy za miejscówkami; przystań żegluga do Szczecina w Zalesiu — 3 km (autobus), wycieczki morskie do Swinoujścia. **Wiselka** — 10 km (szosą od Międzyzdrojów), kąpielisko wśród lasów Wol. Parku Nar. na przemyku między morzem a jeziorem, plaża, gospoda, camping. **Międzywodzie** — 12 km, kąpielisko na mierzei, campingi, mieszkania u ludności. **DZIWNÓW** — 4 do 7 km, port u ujścia Dziwny, kąpielisko, plaża na mierzei, domy wczasowe, kolonie, źródła solankowe. **Pobierowo** — 33 km, kąpielisko, plaże, wczas (1800 miejsc), dojazd aut. przez **KAMIEN POMORSKI** — 19 km (78 km do Szczecina), zabytkowa miejscowość nad Zalewem Kamięskim, katedra z XIV w. (słynne organy), Muzeum Katedralne, szczątki zamku książąt pom. z X w., renesans. domy i inne; uzdrowisko, solanki; miasto bardzo zniszczone w wojnie, wywołone przez wojsko polskie, odbudowane i zagospodarowane przez ludność z b. woj. lwowskiego; na sąsiedniej wyspie **Chrząsz-**

Camping na plaży

czewo resztki wyrzutni V2, a naprzeciw w wodzie obryzmi kamień, na którym Bolesław Krzywousty przyjmował defiladę polskiej floty, 3 km od Pobierowa — **TRZESACZ** wieś, gdzie z kościoła zabranego przez Bałtyk pozostała jedna ściana. **REWAL** — 121 km (ze Szcz.) przez **Goleniów** — **Nowogard**, kąpielisko morskie w lesie, stąd 4 km brzegiem **NIECHORZE**, kąpielisko, wczas, pensjonaty, plaże, las, brzeg klifowy, latarnia morska, zabytkowe domki, na jeziorze rezerwat łabedzi. **MRZEJNO** urocz. kąpielisko z campingami, dojazd z zabytkowego miasteczka **Trzebiatów** — 10 km (dokąd z Kamienia P. — 38 km). **KOŁOBRZEG** (woj. koszalińskie) — 34 km z Trzebiatowa (126 km ze Szcz.), miasto, port, uzdrowisko z solankami, plaże, sanatoria, domy wypocz., największy park nadmorski w Polsce, miasto zniszczone w wojnie, wywołone przez wojsko polskie, odbudowane, o bogatych tradycjach polskości, pamiętki i zabytki. **Ustronie Morskie** — 17 km (od Kol.), kąpielisko z zakładem kąp., campingi, domy wczasowe, dalej: **Sarbino** — 24 km, kąpieliska bałtyckie, wczas (350 miejsc); **Mielno** — 8 km, kąpielisko we wsi rybackiej przy mierzei jez. Jamno,

osiedle campingowe, schroniska, stąd 13 km do miasta woj. **KOSZALIN**, w znacznej części postawionego na nowo (do Szczecina — 154 km, Warszawy — 437).

Ponadto z kąpielisk Pom. Zach.: **Darlów** — 62 km od Koszalina (na przedmieściu Darłowa — 2 km) i dalej **USTKA** — ok. 30 km, miasto, port rybacki, kąpielisko, stocznia. Stąd 18 km od **Ślupska**, miasta książąt pomor., zabytki (181 km od Poznania).

Inne miejscowości Pom. Zach. godne uwagi: **STARGARD SZCZECIŃSKI** — 20 km od Szcz., stary gród, pełen wież, baszt, bram, murów, świątyn itp. z XIII-XV w., 90% zniszczonych, 8 km jez. **Miedwie**, letnisko **Meszyszyn**, **CEDYNIA** — 100 km od Szcz., wieś nad Odrą, miejsce zwycięskiej bitwy Mieszka I w 972 z Niemcami, w sąsiedztwie **SIEKIERKI** — 17 km, cmentarz żołnierzy polskich, którzy w 1945 forsowali Odrę w drodze na Berlin, pomnik. **POŁCZYŃ-ZDROJ** — 66 km od Kosz. i 204 od Poznania, uzdrowisko ze szczawiami żelaz. i borowinami, park, ośrodek tur. **Miastko** — 61 km od Kosz. stare miasteczko w porośnięciu największych borów pomorskich, wczas i urlopy w okolicznych leśniczkach. **ZŁOTOW** — 144 km od Poznania, osada słowiańska z X w., miasto pow. centrum polskości, które oparło się germanizacji, do 1939 liczne polskie placówki.

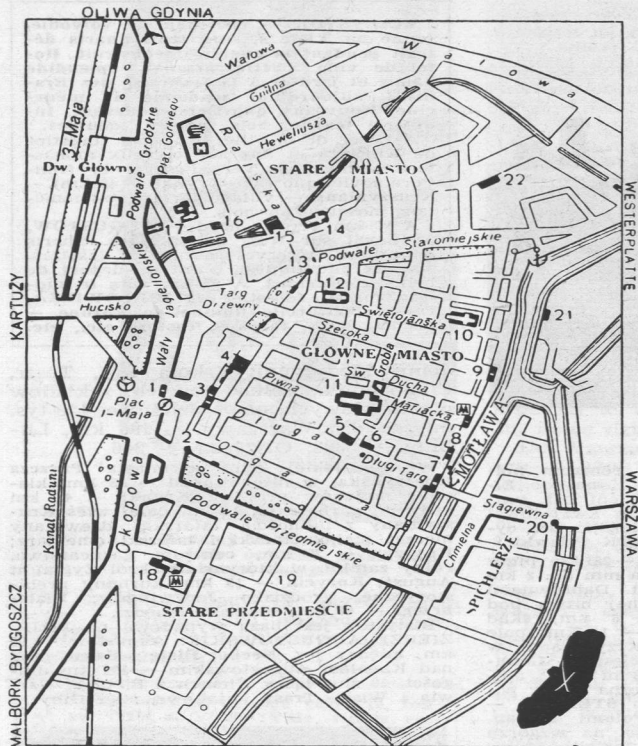
Polski orzeł na bramie gdańskiej ratusza

GDAŃSK — miasto woj., 1000-letni gród słowiański, między wojnami Wolne Miasto; w 1939 padły w nim pierwsze strzały II wojny; znane z bohaterstwa walk Polaków w obronie Poczty Polskiej, Dyrekcji Kol. i Westerplatte. Wyzwolony w 1945, zniszczony był w zabyt. śródmieściu w 90% a w całości w 60%. Odbudowany, zrekonstruowane zabytki, m.in. cały zespół urbanistyczny z najcenniejszymi obiektami, jak ratusz, Dwór Artusa, Zbrojownia i in. Nowe dzielnice. 4 wyższe uczelnie, teatr, opera, filharmonia, muzea, instytut nauki. Centrum przemysłu okrętowego, Stocznia Gdańska, jedna z największych w Europie. Port nadbałtycki nad Motławą u ujścia Wisły.

W obrębie miasta dzielnice: **Wrzeszcz** — nowe osiedla oraz zabytkowa **OLIWA**, gdzie opactwo Cystersów z XIV w., w klasztorze słynne ruchome organy, w sezonie codzienne koncerty, oraz kilka zabytk. obiektów, w sąsiedztwie kąpielisko **Jelitkowo**, plaże, camping. **SOPOT** — 11 km, kąpielisko morskie, malowniczo położone ze wspaniałym mołem spacerowym w głąb morza, najdłuższym w Europie 500 m, **Opera Leśna**, tor wyścigów konnych, plaże, pensjonaty, hotele, corocznie w sezonie **Międzyrodowy Festiwal Piosenki**.

GDYNIA — 11 km od Sopotu, jeden z największych portów na Bałtyku, miasto zbudowane przez Polskę w latach międzyw. na terenie wsi, obecnie znacznie rozbudowane, stocznia, ośrodek przemysłu, piękne dzielnice willowe: **Kamienna Góra**, **Orłowo**, **Wzgórze Nowotki**, plaże i kąpieliska.

Te trzy miejscowości z przyległościami stanowią **TROJMIASTO**, wspólny organizm, wzajemnie się uzupełniająca, o doskonałej komunikacji m.in. kolej elektr. co 10 min., autobusy, trolejbusy i tramwaje.

GDANSK — forme aujourd'hui avec **GDYNIA** et **SOPOT** un grand ensemble urbain de plus d'un demi million d'habitants appelé „Triville”, doté d'un seul système de transports urbains — ch. de f. électr., autobus, trolleybus, tramways. Gdansk, détruit en 1945 à 90% dans le centre, est aujourd'hui reconstruit. Magnifique ensemble architectonique de la Vieille Ville, hôtel de ville, Cour d'Arthus, arsenal, Long Marché etc. Nombreuses hautes écoles, musées, chantiers navals (parmi les plus grands du monde), bâtiments portuaires médiévaux sur la Motława. Quartiers: Wrzeszcz (cité-jardin) et **OLIWA** (cathédrale, orgues célèbres, concerts dominicaux), Jelitkowo (plage). A 11 km **SOPOT** — station balnéaire réputée, hippodrome, festivals artistiques internationaux; à 22 km **GDYNIA** — ville moderne, beaux quartiers neufs.

A 78 km — **Władysławowo** et la presqu'île de **Hel** (34 km de long, 300 à 3000 m de large — suite ininterrompue de plages sablonneuses). A sa pointe — **Hel**, curieux village de pêche, d'aspect très flamand. A 42 km. **Kartuzy** (fondé par des Chartreux français — d'où le nom) centre de la Kachoubie et de la Suisse Kachoube — région enchantée de forêts, de lacs et de collines. A 56 km — **MALBORK**, imposant château-fort des chevaliers teutoniques. A 62 km — **Elbląg**, centre industriel, sports aquatiques sur le Zalew Wiślany. De Gdansk vers l'est — plages balniques sur la Mierzeja Wiślana — les plus chaudes dans cette région. En chemin — **Sztutowo** (25 km) — qui sous le nom de **Stutthof** fut un des plus sinistres camps nazis de la mort.

Piękny pomnik na sławnym polu grunwaldzkim jest tłumnie odwiedzany

GDANSK

Wycieczki morskie, połączenia statkami z miejscowościami na **PÓLWYSPIE HELSKIM**, zamykającym Zatokę Gdańską; jest to wąska mierzeja 34 km dł., szerok. od 300 do 3 tys. m, wzdłuż szosa i kolei, z której widoczne miejscami morze i zatoka; po drodze piękne wsie rybackie i kąpieliska: u nasady **WŁADYSŁAWOWO**, z Gdyni — 61 km (kol. przez Puck) najładniejszy port rybacki; **Chalupy** — 8 km (od Władysławowa), **Kuźnica** — 6 km, **Jastarnia** — 8 km, **JURATA** — 3 km i **HEL** — 10 km. W 1939 wojska polskie najdłużej broniły się na tym półwyspie.

Kolej elektryczna od Gdyni do **Wejherowa** — 23 km, ośrodek tur., dalej do **Łęborka** — 59 km, a stąd do **Słupska**. Z **Gdańska** do stolicy **Kaszub**, **KARTUZÓW** — 42 km (szosą 31) i malowniczych okolic **Jezierny Kaszubskiego**, folklor regionalny, ośrodek tur., Muzeum Kaszubskie, stąd do **Łęborka** — 62 km i **LEBY** — 32 km, kąpielisko między Bałtykiem a jez. **Łebskim**, port rybacki, pod sąsiednimi wydmami piaszczystymi, zasypana w XV w. przez wędrujące piaski stara **Leba**. Godna poznania jest jeszcze **Kościierzyna** — 67 km od Gdyni przy trasie kol. (z **Bydgoszczy** — 113 km), stąd 15 km **WDZYDZE** nad jez. tej samej nazwy, interesujące muzeum reg. w kaszubskiej chacie (checzy).

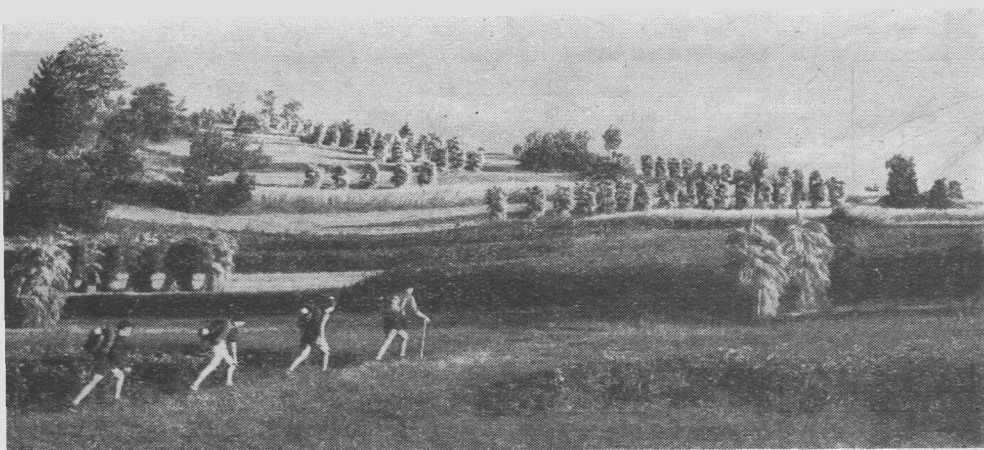
Na pód-wsch. od Gdansk ogromny depresyjny teren **Zuława**, zalany przez **Niemcepy**, odwodniony po wojnie. **MALBORK** — 51 km (kol. przez **Teczew**), największy średn. zamek w Europie, pokrzyżaki, muzeum, dom wycieczkowy, port na **Nogacie**, **ELBLĄG** — 29 km (od M.), centrum przemysłowe i ośr. tur. żegluga na **Zalewie Wiślany** od **Krynicy Morskiej** (letnisko nadmorskie) na **Mierzei** i do **Tolknicka** oraz punkt wyjściowy na **Kanał Elbląsko-Mazurski** od **Ostródy** (pochylnie). Malownicza linia kol. **Elbląg-Braniewo** — 44 km nad **Zalewem** przez **Tolknicko** — 20 km, **FROMBORK** — 11 km, miejsce pracy, śmierci, grobu w zabyt. katedrze **Kopernika**, wieża, w której pracował, muzeum jego imienia.

U nasady **Mierzei Wiślanej** **SZTUTOWO** — 25 km aut. z Gdansk, gdzie hitlerowski obóz śmierci (**Stutthof**), w którym Niemcy wymordowali ok. 100 tys. osób różnych narodowości, zbiorowa mogiła.

OLSZTYN — stolica Warmii, centrum polskości w czasie zaborów, po powrocie do Polski siedziba woj., ośrodek kultur., przemysł. i tur. Teatr, Wyższa Szkoła Rolnicza, Muzeum Mazurskie, Ośrodek Badaw. im. W. Kętrzyńskiego, stadion leśny. Zabytki: zamek obronny kapituły warmińskiej z XIV w., w nim mieszkał kilka lat **M. Kopernik**, w jego pokoju zegar słoneczny astronoma. **Wysoka Brama**, kościół katedr. z XIV w. i inne. **Pomniki: Wdzięczności X. Dunikowskiego**, **Bojowników za wolność Warmii** i **Mazur** i **Seweryna Pieniężnego**, red. „Gazety Olsztyńskiej” zamęczonego w 1940. **Nowe dzielnice**, największa **Kortowo**.

Całe woj. olszt. to jeden duży region turyst. o przyrodzonych walorach: jeziora, rzeki, kanały, uroczyska, rezerwy przyrody; o ciekawych miejscowościach pełnych zabytków i pamiątek. Olsztyn ma z nimi dobrą komunikację, co ułatwia jego centralne połączenie oraz 6 tras kolejowych i 6 szosowych. Oto kilka tras samoch.

Olsztyn — **Augustów** — 191 km (dalej **Suwałki** — 58), przez **Wielkie Jeziora Mazurskie: Barczewo** — 16 km, nazwa od działacza Warmii ks. **Barczewskiego**, miejsce ur. kompoz. **F. Nowowiejskiego**, kościół z XIV w. z grobowcami braci króla **Batorego**; **Biskupiec** 22 km, **Sorkwity** — 14 km wieś na przesmyku między jez. punkt. wyjściowy na piękny szlak kajakowy **Krutynia** i jeziora, pałac, w lasach cisy; **Mragowo** — 12 km, miasto między jez., punkty widok., ośr. rzemiosła; **MIKOŁAJKI** — 22 km, miasteczko nad łączącymi się jez. **Tały** i **Mikołajskim**, popularny ośr. tur i sport. wodny, jeden z punktów wyjściowych na **Wielkie Jeziora**, m.in. **Sniardwy**, komunik. statkami z **Giżyckiem**, **Rynem**, **Rucianem** i **Piszem**; **Orzysz** — 32 km, miasteczko mazurskie, **Ehk** (dziś w woj. **białostockim**) — 30 km, miasto nad jez., pomnik poety **maz. M. Kajki**; **Augustów** — 42 km, stąd do **Warszawy** — 256 km. Ponadto z **Mragowa** do **KĘTRZYNA** — 32 km, ruiny zamku, kościół-warownia. **Gniazdo Os** (kwatery **Hitlera**) 6 km, stąd **GIŻYCKO** — 31 km, miasto nad jez. **Mamry** i **Niegocinińskim**, wielkie centrum sport. wodnych i tur., wczesny ośr. szkol. w sąsiedztwie resztki fortów z I wojny, główny punkt wyjściowy na **Wielkie Jeziora Mazurskie**, statki do: **WĘGORZEWA** — 2 godz., zabytki litewskie z XIV w., tu ur. się członk. Akademii **Franc. astronoma Rudolfa Radau** i do **MIKOŁAJEK** — 3 godz., stąd do **Rynu** — 2 godz. i **Piszu** 2,5 godz. Z **Kętrzyna** — 11 km do **SW. LIPKI**, gdzie jest wspaniała świątynia barok. z XVII w., wg proj. **J. Estly** z **Wilna**.

Piesze wędrowki mają też niezliczonych zwolenników

Trasa Olsztyn — Braniewo — Frombork — 102 km przez: Dobrze Miasto — 26 km, średniow. zabytki; Ornetę — 22 km, osada Prusów, dziś miasteczko, ratusz z XIV w.; Pieniężno — 16 km, wieś nazwana tak dla uczczenia S. Pieniężnego, ze średniow. kościołem (60 m wieża); Braniewo — 38 km, miasto znane ze szkół jezuitów, w II wojnie wypalone; FROMBORK — 17 km (patrz wyżej). Ponadto: z Dobrego Miasta — 13 km do LIDZBARKU WARMIŃSKIEGO, zał. w XIII w., siedziba biskupów warmińskich od 1350, średniow. zamek, odrestaurowany po wojnie, w nim m.in. ostatni polski biskup Warmii Ignacy Krasiński napisał swe największe dzieła, Muzeum i wystawy.

Trasa Olsztyn — Grudziądz — 113 km przez: OSTRODĘ — 42 km, miasto nad jez.

OLSZTYN — capitale historique de la Warmie, fut sous le joug allemand un des principaux centres du combat pour maintenir le caractère polonais de cette terre. Aujourd'hui chef-lieu de voïvodie, centre industriel important (75 mille hab.). Château fortifié du chapitre de Warmie (XIVe), pendant quelques années résidence de Copernic. Porte Haute, cathédrale et autres monuments des XIVe—XVIIe s. Nouveaux quartiers.

La région d'Olsztyn est une des plus attrayantes pour les touristes: lacs, collines, forêts, rivières, monuments du passé. Possibilités uniques de yachting, canotage, kayaks, pêche et chasse.

Sur le chemin d'Augustów (191 km): Barczewo (16 km) — église XIVe; Sorokwity (42 km) — sur une langue de terre entre les lacs, point de départ pour la descente en kayak de la Krutynia; Mrągowo (54 km); MIKOŁAJKI (86 km) — un des principaux centres des sports nautiques, bateaux-mouches pour Giżycko, Ryn, Ruciane et Pisz.

A 32 km de Mrągowo au nord — Kętrzyn — ruines du quartier général d'Hitler (le nid de guêpes). De là 31 km vers l'est — GIZYCKO sur le grand lac Mamry — yachting, en hiver yachting sur glace, bateaux-mouches.

D'Olsztyn vers le nord — à 102 km FROMBORK sur le Zalew Wiślan (Étang de la Vistule) — nombreux monuments du temps de Copernic qui résida, travailla et mourut ici (Musée).

Drwęckim, podczas zaborów centrum polskości, punkt wyjściowy na Kanał do Elbląga przez pochylnię (cały dzień), ośr. tur., zamek pokrzyżacki, w którym kwaterował Napoleon, piękny park, kąpielisko, na cyplu jez. Drwęckiego dom PTTK Piławki.

Trasa Olsztyn — Warszawa — 221 km przez Olsztynek — 27 km, miasto, za nim ok. 2 km pole bitwy z I wojny (pod Dąbrównem) Niemców z Rosjanami, zwanej bitwą pod Tannenbergiem; Pawłowo — 6 km, skąd boczną drogą GRUNWALD — 14 km, pole zwycięstwa Jagiełły nad Krzyżakami w 1410; od 1960 Pomnik Zwycięstwa Grunwaldzkiego, granit. obelisk 8 m wys., amfiteatr, przed którym plastyczna mapa pola bitwy; przed Grunwaldem STEPARK — 3 km, Szkoła Tysiąclecia Polonii zagran. NIDZICA — 59 km, ośr. tur. na wzgórzu zamek pokrzyżacki, pomnik Jagiełły.

Trasa Olsztyn — Pisz — 98 km przez: SZCZYTNO — 46 km, miasto, w czasie niewoli ostoja polskości na Mazurach, zamek pokrzyżacki z wieżą Juranda (46 m), Muzeum Mazurskie, (ciekawy zbiór kafl.) przy drodze do Rucian camping; RUCIANE — 14 km, osiedle letniskowe w lesie, nad jez. Nidzkim i Guzianki, przystań statków Żegl. Mazurskiej, plaża, campingi, pensjonaty, ośr. PTTK; PISZ — 18 km, miasto nad rz. Pisą, wypływająca z jez. Roś, dawniej zwane Jansborkiem, wśród Puszczy Piskiej (Jansborskiej), ośr. tur. wodnej; Grajewo — 50 km, stąd 24 km do Elku. Ponadto ze Szczytna do Ostrołęki — 77 km przez główne miejsc. kurpiowskie: Rozogi — 27 km, Myszyniec — 14 km, stolica Kurpiów; 19 km Kadzidło, znany zespół folklor.

Dzień targowy we wsi Wigry (białostockie)

BIAŁYSTOK — miasto woj. z XIII w., późniejszą własność hetmanów Czarnieckiego i Branickiego, znane w czasie zaborów z manufaktur sukna i dywanów; w ostatniej wojnie zniszczone w 75%, po czym odbudowane na nowoczesne centrum miejskie z zachowaniem zrekonstruowanych zabytków: ratusza z XVIII w., zbrojowni, barokowej plebanii, cerkwi, pałacu Branickich ze wspaniałym ogrodem wzorowanym na Wersalu, gdzie obecnie siedziba powstałej po II wojnie Aka-

BIAŁYSTOK — chef-lieu de voïvodie, fondé au XIIIe s. Aux trois quarts détruit pendant la guerre, reconstruit. Hotel de ville XVIIIe, arsenal, splendide palais et jardins à la française des Branicki, aujourd'hui académie de médecine. Nouveaux quartiers modernes. Industrie textile, bois, papier, meubles.

A l'entrée de la ville, le massif forestier de Knyszyn et Supraśl (curieux monastère orthodoxe). Vers l'est et la frontière soviétique (par Krynki — 45 km) — Kruzsyniany — village tartare, mahométan, mosquée en bois.

A 99 km vers le nord — AUGUSTÓW, à cheval sur trois grands lacs. Sports nautiques, réserves naturelles (castors, oiseaux aquatiques), point de départ de belles excursions. A 97 km vers le sud-est, massif forestier de BIAŁOWIEŻA, réserve naturelle unique en Europe — bisons, élans, tarpans, castors etc., etc.

demii Medycznej; Szkoła Inż., Teatr, Filharmonia, kilka nowych zakładów przemysłowych, nowe dzielnice; 128 tys. mieszk. Do Warszawy — 196 km, Lublina — 302, Olsztyna — 246.

W niedalekiej odl. od miasta Puszcza Knyszynska, w niej Supraśl — 15 km, klasztor mnichów prawosł. Krynki — 45 km centrum garbarskie; 12 km dalej wieś Kruzsyniany z ludnością tatarską, drewniany meczet mahometański i tatarski cmentarz; Knyszyn — 29 km, centrum garncařstwa, ruiny zamku, w którym zm. król Zygmunt August; Korycin — 19 km, kurhany prehistoryczne, grodzisko Jadzwingów; Białobrzegi — 47 km, siedlisko łabędzi.

Białystok jest bazą wypadawą na POJEZIERZE AUGUSTOWSKIE: Augustów — 99 km, między jez. Necko, Białe i Sajno oraz nad Kanałem Augustowskim — 101 km długości, 18 śluz łączą Niemien z Biebrzą, Narwią i Wisłą. Trasy kajakowe, stąd Giby —

Białowieskie stada żubrów żyją na wolności

35 km rezerwat: tokowiska guszczów, żeremia bobrów, grodzisko prehistoryczne, campingi nad jez. 30 km na północ od Aug. najbliższe (108 m) jezioro polskie Hańcza; 60 km — Sejny, obok nich piękne jez. Wigry, na półwyspie stary kościół i pustelnia. PUSZCZA BIAŁOWIESKA 97 km od miasta 265 km od Warszawy, największy obszar leśny w środku Europy, żubry, losie i dzikie konie, dęby po 600—800 lat.

LUBLIN — miasto woj., 1200 lat istnienia, centrum kultur. Teatr im. Osterwy, Operetka, Teatr Lalki i Aktora, Filharmonia, zespół pieśni i tańca „Lublin” (znany z występów we Francji i Belgii), muzea, biblioteki, 5 uczelni: uniwersytety — im. M. Skłodowskiej Curie i Katolicki, Szkoła Inżyn., Ak. Medyczna, Szkoła Rolnicza.

Zabytki: Stare Miasto z murami obronnymi, wieżami. Bramy: Krakowska, Rybacka, Grodzka (XIV—XV), Baszta Żydowska, ratusz 1398, kamieniczki XVI—XVII w., wśród nich dom Sobieskich; kościół Dominikanów 1342; katedra XV w. i inne. W wojnie zniszczono stare miasto, obecnie odbudowane wraz z zamkiem, w którym było hitlerowskie więzienie. Pierwsza stolica Polski w 1918 i 1944/45. Przemysł samochodowy, elektryczny, odzieżowy, rolniczy.

Na jeziorach mazurskich łatwo o samotność

W całej Polsce litera „A” w kole oznacza przystanek autobusów miejskich

W czasie okupacji na przedmieściu jeden z największych obozów śmierci, **MAJDANEK** — 2 miliony ofiar — obecnie Muzeum.

LUBLIN — chef-lieu de voïvodie, fondé au VIIIe s. Vieille Ville, riches vestiges médiévaux, enceinte, cathédrale, château de Casimir le Grand, Université Marie Curie-Skłodowska, Université Catholique, Académie de Médecine. Forte industrie (automobile, électrique, alimentaire). Le faubourg de **MAJDANEK** (à 4 km du centre) fut pendant la guerre un des plus sinistres camps de la mort (environ deux millions de victimes des nazis), Musée du Martyre.

A 87 km au sud-est — **ZAMOSĆ** — splendide ensemble architectonique des XIVe—XVIIIe siècles, monuments Renaissance, enceinte fortifiée (la forteresse résista à plusieurs sièges lors de l'invasion suédoise au XVIIIe s.), synagogue, hôtel de ville. Vers l'ouest — à 47 km **PULAWY**, palais des Czartoryski (1730), parc romantique, vignobles, église baroque ds le fbg de Włostowiec. 12 km plus loin vers le sud — **KAZIMIERZ nad WISŁĄ**. A 123 km au nord de Lublin — **BIAŁA PODLASKA** — palais XVIIIe des Radziwiłł, églises et chapelles.

Do Warszawy — 163 km, Rzeszowa — 168, Krakowa — 330. W okolicy: 12 km **Luszców** — słynne jarmarki, mury synagogi XVI w.; 14 km — **Kijany** Kościelne, barokowy kościół XVII w.; 18 km — **Zawierzyce**, ruiny zamku XV w., ciekawa kaplica, spichlerz, oranżeria; **ZAMOSĆ** — 87 km, gród obronny przeciw Tatarom i Kozakom, w 1594 Akademia Zamojskich, jedyne miasto, które oparło się Szwedom w czasie Potopu, fortyfikacje z XVI i XVII w.; cenna architektura renesansowa, m.in. arsenał z XVII w., budynek renesansowy wydziału teologii, akad. Zamojskich, bożnica z XVI w.; ratusz. Stąd do Jarosławia — 115 km.

W kierunku północnym od Lublina — **Biała Podlaska** — 123 km, leżąca przy głównym szlaku Warszawa — Moskwa. Założona w XV w. jako siedziba Radziwiłłów, filia krakowskiej akademii w XVII w. (tu uczył się Kraszewski), miasto znane z wyrobów fajansu, kobierców i sukna. Fragmenty zamku Radziwiłłów, barokowa brama i wieża, kaplica z XVII w., kościół z XVI w. 9 km dalej — **Leśna**, kościół z XVIII w. w legendarnym miejscu znalezienia cudownego obrazu Matki Boskiej.

KIELCE — miasto woj. na skraju dawnej Puszczy Świętokrzyskiej, 900 lat istnienia, w XVI w. centrum górnictwa, w XIX w. pierwsza polska

KIELCE — chef-lieu de voïvodie aux limites de la Forêt Świętokrzyska. Centre minier au XVIe, première Ecole des Mines d'Europe (fondée au XIXe par Staszic). Nombreux monuments des XIIIe—XVIIIe s. Forte industrie.

A 33 km de Kielce vers l'est — Święty Krzyż (ou Lysa Góra — Mont Chauve 593 m), ancien cloître (aujourd'hui refuge touristique), station TV. A 50 km vers le sud — Wiślica, vestiges des Xe—XIVe s., fouilles archéologiques intéressantes. En chemin vers Craovie (117 km) — Chęciny (15 km) — église XIIIe, ruines d'un château-fort; Jędrzejów (38 km) — musée de cadrans solaires, reliques historiques de la secte des Ariens (aussi à Pinczów qui en fut la capitale polonaise — 30 km de Jędrzejów vers l'est).

Akademia Górnicza założył Staszica, w II wojnie w bezpośrednim sąsiedztwie największych terenów partyzanckich w Kraju. Zabytki z XIII—XVIII w. Centrum nowego przemysłu, nowe dzielnice.

Do Warszawy — 176 km, Częstochowy — 119, Krakowa — 117, Buska Zdroju — 54 km, zabytkowego Sandomierza — 15 km (przez Opatów — 61), ratusz, kamienica Oleśnickich, Dom Długosza, spichlerz z XII, katedra sprzed 850 lat.

W okolicy miasta wzgórze **Kadzielnia** ze starymi kamiennolomami i jaskiniami, 3 km — **Gruhawk**a pierwotna Puszcza Świętokrzyska, a w górach **Szczukowskich** (7 km) ślady kop. ołowiu. 10—15 km do pasma Gór Świętokrzyskich ze szczytem **Lysica** (611 m); Puszcza Jodłowa, bogaty świat zwierzęcy, muflony, jelenie, orły przednie; ciekawe zabytki starego hutnictwa od II w. pobjojowska powstania 1863; 33 km od Kielce **ŚWIĘTY KRZYŻ** — dawny średniowieczny klasztor (w okresie międzywojennym ciężkie więzienie), stacja telewizyjna. 16 km od Kielce — **Oblegorek** — dworek, a w nim Muzeum im. Sienkiewicza. 50 km — **Wiślica** — osada z X wieku, dawna stolica Wiślan. Kolegiata Kazimierza W. z polichromią rusko-bizant. XIV w. Dom Długosza, fragmenty murów obron. z XIII w. obecnie sławne wykopaliska Wiślan.

Przy szlaku Kielce — Kraków dwie ciekawe miejscowości: **Chęciny** — (15 km), przed 800 laty ważny gród obronny, centrum górnictwa i kamieniarstwa. Na starym rynku kościół farny sprzed 7 wieków. Stare kamieniczki z XVI i XVII w. Nad miastem ruiny zamku z XIII w. z basztami i murami. **Jędrzejów** — 38 km — osada targowa z XIII w., centrum upraw tytoniu, opactwo Cystersów z 1140, muzeum gnomoniczne Przypkowskich z drugim w świecie zbiorem zegarów słonecznych, centrum Arian (Braci Polskich) w XVII w., wiele

Na polskich drogach pojawia się coraz więcej zagranicznych samochodów

starych budowli, w Rynku kamieniczki z XVII w.

35 km od Kielce — **Ślupia Nowa** — prawa miejskie od 1351 roku. Ciekawy kościół z XVII w. z ołtarzem z czarnego marmuru i kraty z XVI w. Stąd „Droga Królewska” — 1,5 godz. do klasztoru świętokrzyskiego. Przy niej kamienny „Pielgrzym” z XVII w. Obok Muzeum Starożytnego Hutnictwa świętokrzyskiego. Pierwotny bór modrzewiowy, 2 km dalej **Ślupia Stara**, kościół z XII w. z elementami gotyckimi, 29 km **Bodzentyna** — ruiny zamku z XIV w., obok rynku gotycki kościół z XIV w. z ołtarzem z Wawelu. W bok od Jędrzejowa — **Raławice** (47 km) miejsce słynnej bitwy kosynierów **Kościuszki**, pamiętkowy kopic, drewniana dzwonnica z XVIII w., posąg z XV w. W bok od Buska — **Nowy Korczyn** 22 km — u ujścia Nidy do Wisły — stary port zbożowy z XIV w. W rynku wczesnobarokowa fara, kościół pofrancuski z polichromią z XIV w. Ruiny zamku z XIV w. Dalej od Buska — **Pacanów** — kościół gotycki z XIII w., resztki kuźni gdzie „kozy kują”.

RZESZÓW — miasto z XII w., od 1944 r. woj. centrum przemysłu i kultury Polski połudn.-wsch.: 2 teatry, studium operowe, Operetka, Orkiestra Symf., zespół „Meluzyna” znany m.in. we Francji i Belgii, Muzeum Regionalne, Muzeum Łowiectwa, wyższa uczelnia techn., studium nauczyc., 38 innych szkół, w tym 2 muzyczne. Zabytki: resztki murów obron., ratusz, kościół z XV w., kamieniczki. Nowe budownictwo; przemysł: przetwórczy, sprzętu komunik. i in.; 2 razy dziennie połącz. lotn. z Warszawą.

Najbogatsza wieś — **Albigowa**, stadnina koni rasowych, szkoła rolnicza; **Markowa**: dom ludowy, zespoły kulturalne, **Sonina** — ośrodek samorodnej twórczości ludowej — płaskorzeźby w drewnie. Z miast na uwagę zastępują: **PRZEMYŚL** (87 km od Rzeszowa), miasto z VII w. nad Sanem, muzeum regionalne, katedra gotycka z XV w., pamiętki historyczne, ośrodek przemysłu; **LANCUT** (17 km) miasto z XV w., Pałac Potockich — muzeum, dzieła sztuki, meble barokowe i renesansowe, powozownia: ornamentowane złotem karoce, kolasy, pojazdy z XV, XVI i XVII w.; obok park z oranżerią, rzeźbami; **BRZÓW** (48 km) 600-letni gród, w latach 30-tych miejsce emigracji do USA; **JASŁO** (70 km) — prawie całkowicie zniszczone w czasie wojny, obecnie odbudowane; **SANOK** (62 km od Jasła), miasto nad Sanem, muzeum, fabryka autobusów, punkt wypadowy w **Bieszczady**. **KROSNO** (20 km od Jasła) miasto zabytkowe związane z przemysłem naftowym; zabytki, piękny rynek, fara, obok dzwonnica z 3 dzwonami odlanymi przez Francuzów: Mentela i Oliviera. **BIECZ** (20

Przez ORBIS można wybrać się w Bieszczady konno. Niezapomniana to przygoda

km od Jasła) perła zabytków z X w., kościół gotycki, ratusz z XVI w.; w średniowieczu jedyna w Polsce szkoła katów. **TARNOBRZEG** (80 km od Rzeszowa) nowoczesny kombinat przetwórstwa siarki, najbogatsze złoża w Polsce, trzecie miejsce w świecie. **BARANÓW** (12 km od Tarnobrzegu), zamek renesansowy z XVI w. i Muzeum Geologiczne. **LEŻAJSK** (67 km od Rzeszowa), zabytki, klasztor z XVII w., miejsce pielgrzymek. **JAROSŁAW** (52 km od Rzeszowa), miasto z XI w., w 1711 miejsce spotkania władców Polski, Rusi i Siedmiogrodu; zabytki architektury renesansowej i gotyckiej; pod miastem podziemne lochy. **SOKOŁÓW** (24 km od Rzeszowa), od XVIII w. ośrodek przemysłu garncarskiego, od 10 lat eksportowanych artystycznych wyrobów garncarskich i ceramicznych oraz wikliniarskich. **LESKO** (86 km od Rzeszowa) i **USTRZYKI DOLNE** (111 km od Rzeszowa) miasta powiatowe, najdalej wysunięte na południowy wschód Bieszczad — przepięknego masywu górskiego, przeciętego świetną „obwodnicą” — drogą samochodową o niepowtarzalnych widokach. Obok Leska — w budowie wielkie zapory i elektrownie na Sanie w **MYCZKOWCACH** i **SOLINIE**, miejsca wycieczek turystycznych, sportów letnich i zimowych; ze szczytów (najwyższy Tarnica 1348 mnp) najpiękniejsze widoki na góry, połoniny, lasy, ośrodki turystyki. Uzdrowiska **IWONICZ-ZDRÓJ** (61 km od Rzeszowa) i **RYMANÓW-ZDRÓJ** (66 km od Rzeszowa) z najlepszymi siarczanami i borowinami, gdzie leczą się Królowa Marysieńka. W pow. sanockim — przełom **WISŁOKA** pod **BESKIEM**, w korycie rzeki lawice piaskowcowe tworzą progi skalne, przez które przelewają się kaskady wody — niepowtarzalny widok.

Powoli, lecz stale
rośnie sieć stacji
benzynowych
i punktów naprawy.
Nie grozi bezradny
postój w polu!

Na stronach 38 i 39

znajdziecie

WIELKI KONKURS TURYSTYCZNY

pt. „Czy znasz
to miasto w Polsce”

Wycięte i wypełnione kupony konkursowe należy nadsyłać pod adresem redakcji „Tygodnika”:

„La Semaine Polonaise” Paris IX
— 23, rue Taitbout

w terminie do dnia 4 maja 1965 r.

Na zwycięzców konkursu czekają
cenne nagrody

Przejechaliśmy całą Polskę. Oto już punkt graniczny. Mówimy: do zobaczenia za rok!

NASZA OKŁADKA — NOTRE COUVERTURE

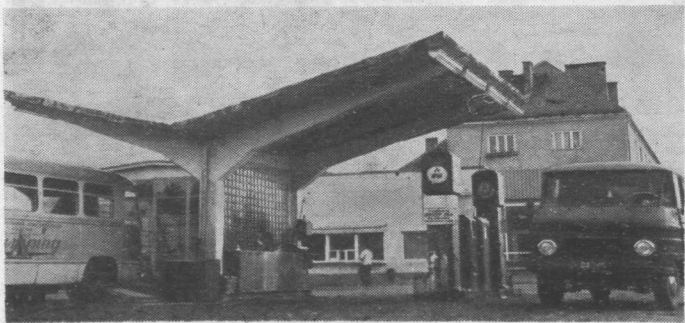
Pan Reginald SHAW, dyrektor Komisji Turystyki Rowerowej Alliance Internationale du Tourisme w Paryżu, jest gorącym sympatykiem Polski i turystyki po Kraju. Ten doświadczony globtrotter i organizator rajdów turystycznych po Europie bawił w Polsce jesienią ubiegłego roku. Z podróży trasą Wrocław — Poznań — Toruń — Olsztyn nakręcił szereg filmów obrazujących bogactwo polskiego krajobrazu i folkloru. Nic więc dziwnego, że obraliśmy go za przewodnika po trasach turystycznych Polski, które omawiamy w dzisiejszym numerze.

Monsieur Reginald Shaw, directeur de la Commission cyclo-touriste de l'Alliance Internationale du Tourisme à Paris est un ami éprouvé de la Pologne et un enthousiaste du tourisme dans ce pays. Ce globtrotter et organisateur émérite a séjourné en Pologne l'automne dernier. Il en a rapporté plusieurs film intéressants. Aussi l'avons nous choisi pour ouvrir cette édition „Spécial-tourisme” de la Semaine Polonaise.

RZESZÓW — chef-lieu de voïvodie aux confins sud-est de la Pologne, 80 mille habitants, centre d'une région en plein développement (pétrole, gaz naturel, industrie chimique, construction mécanique, bois). Vestiges de l'enceinte fortifiée, hôtel de ville, église XVe s., autres monuments. Nouveaux quartiers.

De Rzeszów vers l'est: **LANCUT** (17 km), palais des Potocki, musée, collection unique de voitures (carrosses, calèches etc.) des XVe-XVIIIe s., parc splendide; **Albigowa**, haras réputé dans le monde entier; **JAROSŁAW** (52 km), fondé au XIe siècle, architecture Renaissance et ogivale, souterrains intéressants sous la ville, **Przemysł** (87 km) sur le San à 15 km de la frontière soviétique beau musée régional, cathédrale XVe. De Rzeszów vers le nord (route de Varsovie) — **Tarnobrzeg** (80 km) — mines de soufre à ciel ouvert, 3-e gisement mondial, de là 12 km vers le sud — **BARANÓW**, magnifique château Renaissance, refuge touristique, Musée géologique. 12 km au nord **SANDOMIERZ**. Magnifique palais médiéval, reconstruit en 1520 (Renaissance). Eglise St. Jacques romane-ogivale, cathédrale ogivale, fresques byzantines, autels baroques. Hôtel de ville XIIIe, XIVe et beffroi du XVIIIe, vestiges de l'enceinte fortifiée.

Vers le sud-est, par **SANOK** (74 km), **Lesko** et **Ustrzyki Dolne** (114 km) on pénètre dans les **BIESZCZADY** — massif montagneux traversé par une bonne route pittoresque (refuges touristiques). Plans d'eau de Myczkowce et Solina (15 km de Sanok) — barrages en construction. A l'ouest de Sanok — **Rymanów** et **Iwonice**, villes d'eaux, puis **Krosno** (pétrole) et **BIECZ**, belle cité médiévale.

Capstrzyk przed Grobem Nieznanego Żołnierza w Warszawie

MAJ

- 1-13 Dni Krakowa — szereg imprez artystycznych na ulicach i estradach, pochód z udziałem słynnego „Lajkonika”
- 1-13 Dni Kłodzka (Wrocławskie) — cykl imprez kulturalnych połączonych z „Wiosną poetycką”
- 3-9 Dni Wrocławia — festiwal imprez kulturalnych i artystycznych i centralne uroczystości w XX-lecie powrotu ziem zachodnich i północnych do Macierzy
- 3- Warszawa — III Festiwal Kulturalny Studentów
- 9- Warszawa — wielkie uroczystości z okazji XX-lecia zakończenia II wojny światowej z udziałem kombatantów polskich z Kraju i z Emigracji
- 16 Limanowa (Krakowskie) — obchody 400-lecia miasta i „Wiosna na Łysinie”.
- 15-22 Warszawa — Międzynarodowe Targi Książki
- 23- Na Górze Świętej Anny (Śląsk Opolski) — złot uczestników powstań śląskich
- 23- Chorzów — mecz piłki nożnej Szwecja — Polska
- 16-23 Dni Ochrony Przeciwpożarowej połączone z występami zespołów: 480 orkiestr dętych, ponad 1000 ekip teatralnych, w Osiedlu Poznańskim (pow. Gorzów), Wohyniu (pow. Radzyń), Siedlisku i Zaganianiu (Zielonogórskie), Bystrzycy Kłodzkiej (Wrocławskie), Złotowie (Koszalińskie)
- 15- W Łącku na Nowosądeczyźnie i w Grójeckiem pod Warszawą Święto Kwitnącej Jabłoni — uroczystości folklorystyczne
- 20-30 W Bydgoszczy i Toruniu III Festiwal dawnej muzyki oraz III ogólnopolski Festiwal filmów amatorskich w Inowrocławiu (Bydgoskie) — Dni Twórczości Ludowej w Zielonogórskim, Koszalińskim, Wrocławskim i Rzeszowskim

— W Stolicy wystawa „Warszawa pisarzy” w Muzeum im. Mickiewicza

CZERWIEC

- 1-13 W Olsztynie, Gdańsku, Opolu, Wrocławiu, Zielonej Górze, Krakowie i Toruniu — Juwenalia i Zakinady — karnawał studentów i uczniów.
- W Krakowie VII Międzynarodowy Festiwal Filmów Krótkometrażowych

Ten uroczy malec należy do Dziecięcego Zespołu Pieśni i Tańca Ziemi Łowickiej

- 6-7 Zielone Świątki połączone z uroczystościami ludowymi po wsiach, m.in. palenie sobótek
- 13-27 W Poznaniu XXXIV Międzynarodowe Targi Poznańskie z udziałem 60 państw
- 11-13 Międzynarodowe regaty wioślarskie z udziałem czołowych wioślarzy Europy w Poznaniu
- 17 Boże Ciało — uroczystości połączone z procesjami. Ludność wiejska występuje w tradycyjnych strojach, specjalnie w Łowiczu, Opatowie, Istebnej, Zakopanem i na Podhalu
- 23-24 W Warszawie, Krakowie i innych miastach Święto Wianków i Noc Świętojańska; nad rzekami imprezy artystyczne
- 20-27 W Szczecinie i w miastach nadmorskich Święto Morza połączone z Dniami Koszalina, Słęży, Rybaka-Stoczniewca, Marynarki Wojennej i Floty Handlowej

- 19-20 W Warszawie zawody lekkoatletyczne o Memoriał Kusocińskiego
- 20-27 W Warszawie i Krakowie sesja ICOMOS — międzynarodowej rady ochrony zabytków
- 20-30 W Swinoujściu Międzynarodowy przegląd morskich filmów krótkometrażowych z krajów nadbałtyckich
- 23-27 W Sopocie międzynarodowe zawody łucznicze, w Warszawie międzynarodowe zawody motorowodne, w Olsztynie — międzynarodowe zawody jeździeckie, w Poznaniu — międzynarodowe regaty żeglarskie o Puchar Targów Poznańskich
- 20-30 W Kamieniu Pomorskim spotkanie muzyczne oraz koncerty organowe na XVII-wiecznych organach w zabytkowej katedrze; cykl koncertów Filharmonii Szczecińskiej, trwający do września

LIPIEC

- 1-13 Na Mazurach z Rucianego do Giżycka międzynarodowe regaty żeglarskie — W Malborku na zamku wystawienie opery „Konrad Wallenrod”
- 15- Na polach Grunwaldu 555 rocznica bitwy — uroczystości z udziałem harcerstwa polskiego — W Baranowie w jednym z najpiękniejszych pałaców renesansowych otwarcie muzeum
- 22 Święto państwowe — Odrodzenia Polski, różne imprezy i uroczystości, m.in. na Stadionie Dzieciściecia w Warszawie rewia zespołów regionalnych
- 22-31 W Swinoujściu międzynarodowe regaty żeglarskie — W Gdańsku i Gdyni przegląd repertuaru teatryków studenckich — W Gdańsku-Oliwie Festiwal Muzyki Organowej

w Katedrze z XVII wieku — W Warszawie międzynarodowa wystawa archeologii słowiańskiej w Muzeum Narodowym

SIERPIEŃ

- 1 W Warszawie uroczystości związane z 21 rocznicą wybuchu powstania
- 1-8 Wyścig Kolarski dookoła Polski
- 5-8 W Sopocie V Międzynarodowy Festiwal Piosenki w Operze Leśnej — Tydzień Kultury Beskidzkiej — folklorystyczne imprezy regionalne
- 1-15 W Dusznikach Festiwal Chopinowski z udziałem pianistów polskich
- 29 W Warszawie półfinały w kobiecej lekkoatletyce o „Puchar Europy”

WRZESIEŃ

- 1-3 W Jeleniej Górze i miejscowościach karkonoskich „Wrzesień Jeleniogórski” — cykl imprez artystycznych i regionalnych połączony z festiwalem kultury i ludowego folkloru
- 6-14 W Łowiczu — Tydzień Folkloru — W Zielonej Górze — Winobranie
- 18-25 W Warszawie uroczyste otwarcie Teatru Wielkiej Opery i Baletu w nowym gmachu przy Pl. Teatralnym. Wystawa „Dwa wieki teatru polskiego” zorganizowana przez Muzeum Teatru
- 25-26 W Bytomiu Święto Pieśni i Tańca Ziemi Śląskiej
- 15-22 W Stolicy „Warszawska Jesień” — Międzynarodowy Festiwal Muzyki Współczesnej (klasycznej i jazzowej)
- 1-15 W Zakopanem i na Podhalu „JESIEŃ W TATRACH” — cykl imprez folklorystycznych i krajoznawstwa wystawa fotografii
- 1-7 W Tarnowskich Górach „Dni Gwarków” tradycyjne górnicze święto.

W Polsce nie zbraknie okazji do podziwiania ludowych zespołów

KRAINA URZEKAJĄCEGO PIĘKNIEM FOLKLORU

JAK POLSKA DŁUGA I SZEROKA, we wszystkich jej regionach spotkać można pozostałości kultury ludowej, zachowanej przede wszystkim u mieszkańców wsi w ubiorach, pieśni, muzyce i tańcach oraz ludowej twórczości artystycznej. Kilka regionów, jak np. Podhale (rejon pod Tatrami w okolicach Zakopanego i Nowego Targu), Beskid Śląski (wschodnio-południowa część Śląska Cieszyńskiego), Łowickie (na zachód od Warszawy), Kujawy (pogranicze wielkopolsko-mazowieckie w okolicach Włocławka i Inowrocławia), Kurpie (w północnej części woj. warszawskiego, przedpole Mazur), Pałuki (w sąsiedztwie Bydgoszczy) czy Kaszuby (pas nadmorski w rejonie Gdańska, Gdyni, Pucka i Wejherowa) — tworzą jakby rezerwat polskiego folkloru. Jest rzeczą znaną, że na ziemiach zachodnich i północnych, które na dużych połaciach zasiedliła ludność polska z byłych województw wschodnich, krzyżuje się i rodzi nowy folklor, oparty na ludowym dorobku zza Sanu i Buga, jak i wyżej wymienionych okręgów Polski środkowej.

Opis bogactwa polskiego folkloru wymaga wielu tomów. Poniżej podajemy najbardziej charakterystyczne jego przejawy, których znajomość przysiąda się każdemu turystyce.

STROJE REGIONALNE noszą góralę podkarpaccy i beskidzcy (m. in. w Zakopanem, Rabce, Jablonce, Zubrzyce Górnej, Koniakowie, Istebnej, Wiśle i Brennej), ludność wiejska w rejonie Opoczna, a także na Kujawach, Warmii, Mazurach, Podlasiu, w Łowickim i na Ziemi Rawskiej. Najczęściej spotyka się je w czasie uroczystości ludowych, kościelnych i innych. Stroje te odznaczają się bogactwem barw, tkanin, kryz, elementów symbolicznych, różnych dla każdego regionu.

MUZYKĘ, MELODIE, PIEŚNI REGIONALNE I PRZYSPIEWKI można usłyszeć podczas różnych uroczystości i obrzędów na Podhalu, Śląsku Cieszyńskim, w Wielkopolsce (kobziarze w regionalnych strojach grają na przestarzałych instrumentach na wsiach), na Rzeszowszczyźnie, Kujawach, Kurpiach i Pomorzu. Na Pałukach żywa kronika śpiewów regionalnych jest 80-letnia starszka, mieszkająca w Kcyni (Bydgoskie). Na Kurpiach mieszka m. in. Jan Mróz, muzyk regionalny, dyrygent kurpiowskiej kapeli ludowej w Kadzidle. Niemal wszędzie istnieją ludowe zespoły pieśni i tańca, których liczba ogólna sięga kilku tysięcy. Z regionalnych ekip pieśni i tańca wyrósł wielkie folklorystyczne zespoły: „Mazowsze”, „Śląsk”, „Lachy” z Nowego Sącza, „Harnam” z Łodzi, „Podhale”, „Lublin” i wiele innych, które rokrocznie zajmują czołowe miejsca na międzynarodowych festiwalach folklorystycznych, m.in. w Agrigento we Włoszech, w Rouen i Conflence we Francji.

TRWÓRZOŚĆ LUDOWA — PAMIĄTKARSTWO. Prawie każdy region Polski posiada inne wyroby pamiątkarskie, symbolizujące charakterystyczne formy ludowe, odmienne od pozostałych.

Na Podhalu i Podparpaciu najoryginalniejsze są kierpce, artystycznie wyszywane pantofle ludowe, spotykane poza tym jedynie na wyspie Hydra w Grecji, oraz „parzenice” — góralskie spodnie z naszywanymi haftami, a także ciupagi, czyli laski góralskie. W Zakopanem najbardziej oryginalne są drewniane czerpaki, łyżki, cedzaki, ciupagi, spiniki metalowe i malowidła na szkle; w Nowym Targu ręcznie tkane kilimny i dywaniki; w Makowie wyroby haftarskie oraz lalki w strojach regionalnych.

Na Rzeszowszczyźnie — w Bobowej, Leżajsku i Łańcucie można spotkać oryginalną ceramikę siwą i polewaną, maty ze słomy. Kaszuby — Wdzydze (pow. Kościerzyna) i Wiel (pow. Chojnice) dostarczają wyroby rogowe i bursztynowe: naszyjniki, pierścionki, kolczyki, kilpisy, bransolety, symbole regionalne; Kartuzy — ceramikę

Te dziwne słomiane stroje służą w zapusty „drabom” — przebierańcom straszącym dziewczęta i dzieci. Ta uroczą krakowianka jednak strachu nie okazuje... U dołu strony: prześcizna, wyszywana serwetka kurpiowska

czarną polewaną, plecionki z korzenia — podstawki, tacki, koszyczki, „chlaki”, ozdobne dwójjaki; Chmielno — dzbanki, garnki i wazony.

Podlasie słynie z rzeźb w drewnie, metalu, tkanin artystycznych (dywany, makaty), ozdobnej ceramiki o motywach ludowej sztuki litewskiej, plecionych wyrobów z wikliny.

Pałuki ze sztuki koronkarskiej o bardzo delikatnym wzornictwie, odtwarzającej liście i kielichy kwiatów, koła, gwiazdy itp.

Warmia i Mazury wytwarzają ręcznie tkane artystyczne zabawki, wyroby ceramiczne oraz rzeźby w drewnie, komody, skrzynie, malarstwo ścienne i artystyczna ceramika stosowana w witrażach.

Lubelskie to ceramika, wyroby gliniane i polichromowane oraz plecionki ze słomy i wikliny.

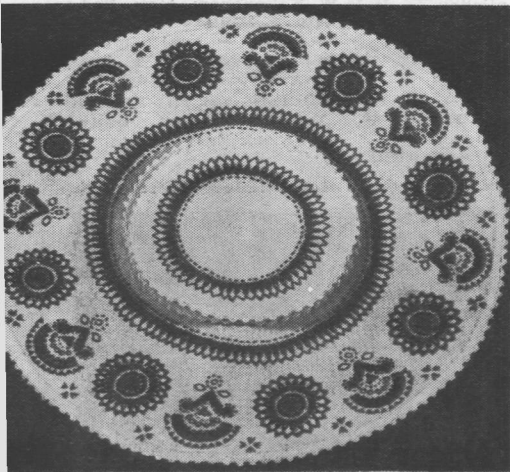
Mazowsze (woj. warszawskie) posiada regionalne tkactwo i malarstwo, rzeźbę i ceramikę, wycinanki garwolińskie, rzeźby w drewnie. Łowicz — wycinanki, wydmuszki, krajki, lalki w strojach regionalnych, ceramikę polewaną; **Kadzido** (na Kurpiach) — wycinanki, „leluje” — artystyczne wypieki z ciasta obrzędowego.

Śląsk Górny i Zagłębie Dąbrowskie. W miastach górniczych spotyka się artystyczne wyroby (figurki) pamiątkarskie z węgla. Na Śląsku Cieszyńskim oryginalne jest także srebro cieszyńskie Horaka, śląski haft na tiulu; w Koniakowie — koronki szydełkowe, nierzadko robione przez mężczyzn, a w Skoczowie — haft krzyżkowy cieszyński, maski drewniane malowane i in.

Kieleckie od pięciu stuleci wypala polewaną ceramikę przeznaczoną do urządzania nowoczesnych wnętrz. **Chalupki, Końskie, Sobótka** słyną z wyrobów tkackich, drewnianych i wycinanek papierowych.

Koszalińskie chlubi się wyrobami artystycznymi z poroża (rogów kostnych zwierząt). Na międzynarodowej wystawie łowieckiej we Florencji Polska była jedynym eksponentem, który wystawił komplety dekoracyjne: skóry, obicia mebli do gabinetów myśliwskich, kawiarń i restauracji. Z Koszalińskiego pochodzi również bogata galeria z poroży w postaci spiniek, guzików, broszek, naszyjników, pierścionków, świeczników, popielniczek.

Krakowskie produkuje lajkoniki, skrzynie bogato zdobione lalki w strojach regionalnych. W Wieliczce kupić można niespotykane gdzie indziej artystyczne wyroby górników z soli krystalicznej.

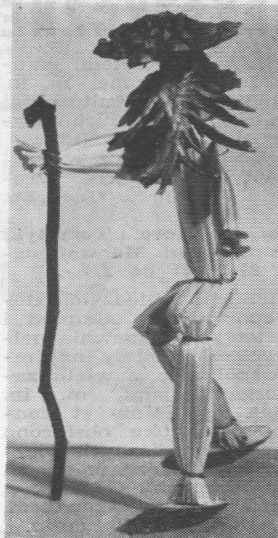

CEPELIA — to skrót Centrali Przemysłu Ludowego i Artystycznego. Zrzesza ona większość ludowych twórców w dziedzinie produkcji artystycznej, prowadzi bogato zaopatrzone sklepy we wszystkich większych miastach Pol-

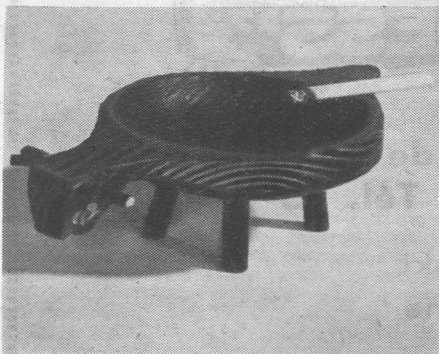
ski, a także w Brukseli, Nowym Jorku i przygotowuje otwarcie swego sklepu w Paryżu.

Adresy najważniejszych krajowych placówek Cepelii:

Białystok — ul. 1 Maja 16; **Bydgoszcz**, ul. 1 Maja 17; **Częstochowa**, ul. Szymanowskiego 1; **Elbląg**, ul. 1 Maja 14; **Gdańsk**, ul. Długa 47, Plac Gorkiego; **Gdańsk-Wrzeszcz**, ul. Grunwaldzka 41; **Gdynia**, ul. 10 Lutego 15, ul. Świętojańska 141/143; **Gliwice**, ul. Zwycięstwa 16; **Gorzów Wlkp.** ul. Marchlewskiego 3; **Jelenia Góra**, ul. 1 Maja 69; **Kalisz**, ul. Śródmieście 4; **Katowice**, ul. Wieczorka 14; **Kielce**, ul. Sienkiewicza 30; **Kraków**, ul. Szewska 27, ul. Mikołajska 12; **Lublin**, ul. Stalingradzka 12, ul. Narutowicza 9; **Łódź**, ul. Piotrkowska 69, ul. Wschodnia 72; **Nowa Huta**, Plac Centralny; **Olsztyn**, ul. Marchlewskiego 1; **Opole**, ul. Ozimska 17a; **Poznań**, Plac Wolności 11; ul. Woźna 12; **Przemysł**, ul. Mickiewicza 6; **Rzeszów**, ul. Kościuszki 17; **Sopot**, ul. Monte Cassino; **Szczecin**, Aleja Wojska Polskiego 32; **Tczew**, ul. Dworcowa 21; **Toruń**, ul. Stalingradzka 41; **Warszawa**, Plac Konstytucji 2, Plac Konstytucji 5, Rynek Starego Miasta 8/10, ul. Rutkowskiego 8; **Wrocław**, ul. Stalingradzka 10; **Plac Kościuszki**; **Zakopane**, ul. Krupówki 53; **Zielona Góra**, ul. Mariacka 1.

Oryginalne słomiane figurki, dziwaczne posążki rzeźbione w drewnie, fantazyjne popielniczki w kształcie zwierząt czy wspaniałe koronki z Koniakowa — najróżnorodniejsze pamiątki na wszystkie gusta i kieszenie znaleźć można w licznych sklepach Cepelii

LES RAPIDES DE L'ARTOIS

85, rue J. B. DEFERNEZ tél. 21-36 LENS

Liévin (P.deC.)

Licence Nr. 160

WYCIECZKI DO POLSKI *grupowe i indywidualne*

- Bilety kolejowe — lotnicze — okrętowe po cenach oficjalnych
- Paszporty i wizy oraz przekazy pieniężne dla rodzin w Kraju na koszty podróży
- Bony hotelowe i benzynowe „ORBISU”
- Podróże do innych krajów
- Wypożyczanie autokarów

MÓWI SIĘ PO POLSKU

POLSKIE ORGANIZACJE TURYSTYCZNE

Oprócz Polskiego Biura Podróży „Orbis”, który jest największym w Kraju przedsiębiorstwem obsługi cudzoziemców i turystów, a nastawiony jest przy tym na wysoki standard usług, działają również i inne biura turystyczne. Oto ich wykaz:

Biuro Wczasów, Podróży i Turystyki Zrzeszenia Studentów Polskich, Warszawa, Ordynacka 9, tel. 26-23-53.

Obsługuje turystyczny ruch studencki grupowy i indywidualny. Specjalistyczne wycieczki naukowe do Polski, obozy żeglarskie, hippiczne, piesze, imprezy specjalne i wycieczki po miastach. Organizuje odpoczynek w Międzynarodowych Obozach Studenckich w Zakopanem, Giżycku, Swinoujściu, Mielnie i Gdańsku. Obozy specjalne, np. poświęcone tematyce filmowej. Pięć międzynarodowych obozów pracy. W lipcu i sierpniu międzynarodowe hotele studenckie w Warszawie, Krakowie, Gdańsku, Poznaniu, Wrocławiu, Szczecinie, Lublinie i Toruniu. Za pośrednictwem Office de Tourisme Universitaire w Paryżu, grupowe przyjazdy do Polski. Spodziewany w tym roku przyjazd około 6 tysięcy studentów. Agencje we wszystkich większych ośrodkach uniwersyteckich.

Biuro Wymiany Międzynarodowej Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego — Warszawa, ul. Marszałkowska 124, tel. 26-68-81.

Obsługuje turystów ze wszystkich państw, specjalizując się w organizowaniu wycieczek, turystyki kwalifikowanej — spływy kajakowe i żeglarskie, wycieczki motorowe, górskie, piesze, krajoznawcze itd. Kompleksowa obsługa turystów wraz ze wszystkimi świadczeniami.

Biuro Turystyki Zagranicznej Spółdzielni Turystyczno-Wypoczynkowej „Gromada” — Warszawa, Pl. Powstańców Warszawy 2 — Dom Chłopa, tel. 26-52-61.

Biuro nastawione jest przede wszystkim na obsługę mieszkańców wsi i krajów demokracji ludowej. Przyjmuje również grupy turystów z państw zachodnich i skandynawskich. Do dyspozycji gości wszelkie świadczenia, autokary, pobyt i wyżywienie we własnym „Domu Chłopa” w Warszawie. Na żądanie organizuje „Wczasy pod gruszą”, czyli tanie pobyty wypoczynkowe na wsi u gospodarzy.

Biuro Zagranicznej Turystyki Młodzieżowej „Juventur”, Warszawa, Al. Róż 2, tel. 21-84-51.

Organizacja turystyki dla młodzieży pracującej oraz szkolnej. Współpracuje z setkami różnych organizacji społecznych w kilkudziesięciu krajach. W samej tylko Francji ma kilkunastu kontrahentów. Własne ośrodki w Międzyzdrojach, Gdyni, Krakowie, Poznaniu, Karpaczu. Zwiedzanie Kraju, wędrówki piesze, spotkania z polską młodzieżą i w zakładach pracy. Ogółem spodziewany jest przyjazd blisko 20 tysięcy młodzieży z 25 państw. Z Francji wyjedzie kilka grup z włas-

nymi namiotami i wyżywieniem, skauti oraz grupy zorganizowane, m. in. przez Centrum Wymiany Kulturalnej i Społecznej, młodzieżowe biuro turystyczne „Loisirs et Vacances” itd.

Przedstawicielstwa terenowe w Warszawie, Krakowie, Katowicach, Wrocławiu, Poznaniu i latem w Gdańsku.

Sports-Tourist — Biuro Turystyki Sportowej, Warszawa, ul. Marszałkowska 84-92, tel. 21-72-91 do 3.

Obsługa wielkich międzynarodowych imprez sportowych, olimpiad i kongresów sportowych. Zapewnia pełną obsługę, wycieczki, bilety na imprezy. Ścisła współpraca z wielu zagranicznymi organizacjami, m. in. francuskimi, jak np. „Voir et connaitre”. W ubiegłym roku obsłużono ponad 15 tysięcy zagranicznych turystów. Dochody są przeznaczone na Polski Komitet Olimpijski. Oddziały w Krakowie, Katowicach, Zakopanem, Gdyni, Łodzi i od maja w Poznaniu.

Polski Związek Motorowy — Biuro Turystyki, Warszawa, ul. Krucza 6/14, tel. 28-62-51 do 2.

Obsługuje automobilistów i motocyklistów, zapewniając wszystkie usługi oraz opiekę techniczną. Pośredniczy w realizacji czeków na pomoc techniczną, lekarską i prawną, ubezpieczenia pojazdów, dokumenty drogowe, mapy, informacje. Współpracuje ze wszystkimi europejskimi Touring-Clubami i Automobilklubami.

Spółdzielnia Turystyczno-Wypoczynkowa „Turysta” — Warszawa, ul. Białołęcka 32, tel. 22-34-95.

Przed wszystkim obsługuje organizacje spółdzielcze i członków federacji turystyczno-sportowych kolejarzy. Zakwaterowanie, wyżywienie, transport, wycieczki. Głównie obsługiwane szlaki: Warszawa, Kraków, Zakopane i nad morzem. Pobyty wypoczynkowo-turystyczne dla turystów z całego świata.

**4, rue des Ponts de Comines —
LILLE — Tél. 55-11-05**

- Wycieczki do Polski grupowe i indywidualne
- Bilety kolejowe — lotnicze — okrętowe po cenach oficjalnych
 - Paszporty i wizy
 - Przekazy pieniężne dla rodzin w Kraju i na koszty podróży
- Bony hotelowe i benzynowe „ORBISU”
- Podróże do innych krajów

**Korzystajcie z usług
EXPRESS'u**

"Aux Meubles Réunis"

162, rue de Dunkerque

LILLE

Tél. 54-95-31

W naszym wielkim, nowo otwartym sklepie znajdziecie w wielkim wyborze
**MEBLE oraz wszelkie APARATY ELEKTRYCZNE SPRZĘTU
DOMOWEGO, LODÓWKI, MASZYNY DO PRANIA, TELEWIZORY**

- Podarki-niespodzianki za okazaniem niniejszego ogłoszenia
- Duże udogodnienia płatności
- Otwarte w niedzielę przed południem i w poniedziałek po południu.
- Przyjmujemy Wasze stare meble i aparaty
- Bezpłatna dostawa do domu

Wysoka jakość i przystępne ceny!

SMACZNEGO

Dokończenie ze str. 19

POTRAWY z MAKI RÓŻNE: Makaron domowy z szynką, z szynką i serem białym lub jabłkami. Łazanki zapiekane z mięsem i kapustą. Makaron zapiekany z kapustą i kiełbasą. Pierogi z mięsem, z podrobami, z serem lub owocami. Knedle z mięsem lub owocami. Pyzy drożdżowe (do mięsa duszonego). Leniwe pierogi. Paszteciki z mięsem (do zup czystych), z mięsem i kapustą, drożdżowe z mięsem. Kulebiak z ryżem i grzybami oraz z mięsem i kapustą. Naleśniki z grzybami świeżymi, z mięsem, z kiełbasą i kapustą. Krokiety popularne w naleśnikach. Naleśniki z serem, z jabłkami, marmoladą lub dżemem. Bliny ziemniaczane. Jabłka w cieście.

W miastach polskich nigdzie na ogół nie ma kłopotu ze zjedzeniem obiadu czy kolacji; śniadania najtaniej wypadają w barach mlecznych, samoobsługowych. W restauracjach popularnych cena obiadu kształtuje się od 15 zł wwyż (bez wina, w Polsce zresztą wina pije się niewiele, aczkolwiek jest ono wszędzie do nabycia).

Ostatnio do zanotowania jest również znaczny postęp w restauracjach wiejskich prowadzonych przez „Samopomoc Chłopską”. Godnym podkreślenia jest fakt, że instytucja ta zwraca szczególną uwagę na miejscowości letniskowe i uczęszczane przez turystów, zalecając podawanie miejscowych smakowitości. Istnieją też gospody turystyczne, prowadzone przez „Gromadę”. Są one tak pomyślane, że stoły zastawia się w cieniu drzew, w ogrodach, kuchnie zaś mieszczą się w domach, jedzenie wiejskie, proste ale smaczne roznoszą wiejskie dziewczęta. Z placówek gastronomicznych „Samopomocy Chłopskiej” na wsi wymieniamy poniżej przykładowo kilkanaście cieszących się uznaniem u turystów w znanych miejscowościach wycieczkowych.

BIAŁOWIEŻA — jadalnia „Pod Sarenką”; **TOLKMICKO** (nad Zalewem Wiślanym) — restauracja „Rybak”; **WISLICA** (woj. kieleckie) — słynne wykopaliska romańskie i kolegiata — restauracja „Zorza”, specjalność barszcz zabelany i kurczaki pieczone; **ŁAGISZA, GOCZAŁ KOWICE** (pow. Pszczyzna, nad zalewem) — „Zdrojowa”, gicze cielęce i golonka. **ROŻNÓW** (nad zalewem Dunajca) — fasolka po bretońsku. **KOBYLI GRÓDEK** (ostatnio powstały piękny ośrodek campingowy nad jeziorem Rożnów na Sądeczyźnie), barszcz z krokietami i eskalopki. **PIWNICZNA**, flaki po polsku. **SUCHA**, żurek z białą kiełbasą. **LIMANOWA**, placki ziemniaczane, kurczak po polsku i królik smażony. **OLSZTYNEK**, bigos i pyzy faszerowane. **STĘPARK** (pod Grunwaldem) — „Grunwaldzka”, **FROMBORK** — „Pod Wzgórzem”, szynce i dania rybne. **WIDMINY** (pow. Giżycko) „Niezapominajka”, filet wieprzowy. **KORNIK** (pow. Śrem), golonka. **MARGONIN** (pow. Chodzież), dziczyzna i peklowana golonka. **WOLIN rest.**, „Wineta”, polewka stowiańska (nigdzie w Polsce gdzie indziej nie podawana). **TRZEBIATÓW** — „Bałycka”, łosoś z rusztu i torbat. **SZCZYRNA** (pow. Kłodzko), „Szczytnianka”, bigos polski i placki ziemniaczane. **SŁAWA SŁASKA** (woj. zielonogórskie) — „Kormoran”, ryby w galarecie. **KOSTRZYŃ** — „Kostrzynianka”, golonka w galarecie i szcypak po polsku. **DOMASZKÓW** (k. Bystrzyca Kłodzkiej) — „Pod Kaszaniem”, bigos polski i żur polski. W restauracjach „Samopomocy Chłopskiej” na Górnym Śląsku (Katowickie) za specjalność uchodzą znakomite krupniki. Podobnie jak w Wielkopolsce — golonka. Restauracja „Parkowa” w Parku Kultury i Wypoczynku w Chorzowie, każdego 15 w miesiącu urządza śląskie świąteczne i zaprasza na świeże krupniki, butczankę, podgardlanke, a do tego kufel żywieckiego, tyskiego lub okocimskiego piwa. Smacznego!!!

SINGAZ
63, AVE GL LECLERC, SIN-LE-NOBLE
TEL: 88.63.04

**URZĄDZENIA DO OGRZEWANIA
PIECE KUCHENNE • BUTANE • PROPANE**

ELLE et LUI
DOUAI (na wprost dworca) Tél. 88-60-04

ZAWIADAMIAMY SZANOWNYCH
KLIENTÓW, ŻE POSIADAMY NA SKŁADZIE
BOGATY WYBÓR ODZIEŻY MĘSKIEJ
I DZIECIĘCEJ

- NAJNOWSZE MODELE!
 - NAJMODNIEJSZE KOLORY!
 - CENY PRZYSTĘPNE!
- 5% ZNIŻKI DLA LICZNYCH RODZIN
I PENSJONOWANYCH

Posiadamy na składzie gwarantowane i pierwszej jakości:
PŁÓTNO NA WSYPY ☉ **PUCH I PIERZE**
☉ **BIELIZNĘ POŚCIELOWĄ**

WIELKI KONKURS TURYSTYCZNY „Tygodnika Polskiego”

p. t.

CZY ZNASZ TO MIASTO W POLSCE?

Zamieszczamy dziesięć zdjęć z dziesięciu wielkich miast Polski: Zielonej Góry, Warszawy, Wrocławia, Gdańska, Olsztyna, Krakowa, Lublina, Poznania, Szczecina i Opola.

Zadaniem uczestników konkursu jest wypełnienie załączonego poniżej kuponu w ten sposób, aby obok nazwy miasta znalazła się litera, którą oznaczone jest zdjęcie przedstawiające widok tegoż miasta (w lewym dolnym rogu pod każdym zdjęciem).

Konkurs jest bardzo prosty i łatwy, a nagrody cenne — piękne polskie książki i albumy o Polsce.

A

B

C

Kupon konkursu pt. „Czy znasz to miasto w Polsce?”

Nazwa miasta:	Zdjęcie z literą:
1. ZIELONA GÓRA
2. WARSZAWA
3. WROCLAW
4. GDAŃSK
5. OLSZTYN
6. KRAKÓW
7. LUBLIN
8. POZNAŃ
9. SZCZECIN
10. OPOLE
Imię i nazwisko:	
Dokładny adres:	

D

E

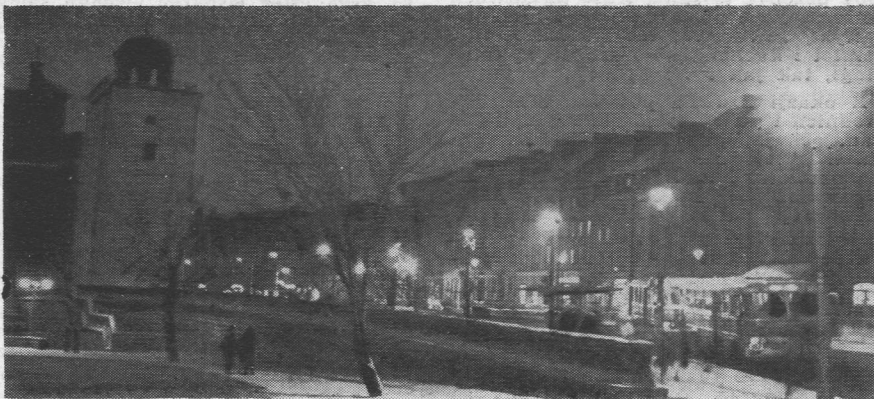
F

G

H

I

J

LE COMPTE DE CHÈQUES

B. N. C. I

est exempt de tous frais

LILLE

85, rue Nationale. Tél.: 57.18.14

**AUCHEL,
BETHUNE, BRUAY,
BULLY, CARVIN,
DOUAI, LENS,
NOEUX-les-MINES**

DLA MIŁOŚNIKÓW KOLARSTWA

Pan Władysław BILIŃSKI 3, Pl. du Marché Sainte-Catherine, Paris 4-e, pisze do nas:

W Polsce byłem pięć razy. Pierwszy raz przed wojną przeszedłem pieszo od Częstochowy przez Kraków, polski i czeski Cieszyń, Opawę. Teraz są małe japońskie rowery, warto więc byłoby przebyć tę samą trasę na „dwóch kółkach” w 4 do 6 osób, lubiących turystykę rowerową, można też zabrać namiot i kuchenkę. Po drodze są campingi, tak jak i we Francji.

Z okazji 20-lecia powrotu ziem zachodnich i północnych, mała grupa posiadająca japońskie rowery (do nabycia w „Victor's Music shop” za 390 F) i z namiotami może pojechać np. trasą wzdłuż Bałtyku od Szczecina przez Kołobrzeg, Koszalin, Mielno, Sławno, Słupsk, Lębork, Wejherowo, Rumie, Gdynię — Sopot — Gdańsk, dalej Tczew — Malbork — Elbląg — Ostródę — Brodnicę — Sierpc — Płońsk do Warszawy.

Co do mnie, to lubię jeździć do Koszalina. Mam tam kilku krewnych, a od nich tylko 10 kilometrów do Mielna nad morze. Z drugiej strony są wielkie lasy. W tym roku znów pojadę, ale muszę mieć w walizce ten składany rower japoński. Zostawię go memu małemu chrześniakowi, którego nazwałem Sylwester.

3 000 KILOMETRÓW SAMOCHODEM PO POLSCE

Pan B. BARTNIKOWSKI z Cité Jeanne d'Arc (Moselle) ciekawie opisuje swoje wrażenia z pobytu w Polsce i dzieli się swoimi uwagami oraz spostrzeżeniami.

W Polsce byłem już pięć razy. W minionym roku wybrałem się wraz z żoną i córką po raz pierwszy samochodem, który nam bardzo dobrze służył.

Granicę Polski przekroczyliśmy w Słubicach, skąd po przenocowaniu następnego ranka wyruszyliśmy dalej na Rzepin, Świebodzin przez Dąbrowkę z pięknym pałacem. Prawie w każdej wsi był większy lub mniejszy staw pełen gęsi i kaczek, wszystkie białe jak śnieg, z czego córka miała najwięcej uciechy, bo to naprawdę malowniczo wygląda. Dalej przez Wolsztyn pojechalśmy do Poznania. Mimo równin są to piękne okolice, a że to był już sierpień, więc widzieliśmy jak żyto koszone maszynami, a często zaraz na miejscu pracowały młocarki. Widzieliśmy piękne plony pszenicy, jęczmienia i owsa, a buraki jakich mało spotykaliśmy.

Jednak co nas najbardziej w tych stronach zadziwiło, a jednocześnie i uradowało, to wiele, bardzo wiele nowych, murowanych domków. Całe osiedla i wioski, gdzie po chatkach już śladu nie ma.

Drogi w tych stronach, choć drugorzędne, jednak wszystkie asfaltowe, tylko trochę za wąskie. Najgorzej to oczywiście w osiedlach. Często można jeszcze spotkać tzw. „kocie łby”.

W Poznaniu, pięknym i czystym mieście, byliśmy niestety krótko. Stąd do Warszawy przez Wrześnię, Konin, gdzie zawróciliśmy

do wsi Jonno w gromadzie Grodziec do krewnych żony. Ze zdziwienia nie byli w stanie słowa powiedzieć, bo nigdy do siebie nie pisywaliśmy, nawet nie o sobie nie wiedząc, toteż po ochłonięciu radości nie było końca.

Byliśmy bardzo mile ugośczeni, przenocowaliśmy i znów w drogę przez Konin, Kutno, Łowicz do Warszawy. Stąd droga prowadziła do głównego celu naszej podróży — do Sopotu. Jechaliśmy przez Nowy Dwór, Płońsk, Mławę, Działdowo, wieś Rynek, gdzie zatrzymaliśmy się u krewnych. I tu wielkie zmiany. Rynek leży nad pięknym jeziorem. Teraz biegnie asfaltowa ulica, obok pełno pięknych domków campingowych, a w przyszłości będzie wybudowany Dom Turysty. Dalej do Hawy, gdzie znów u krewnych zatrzymaliśmy się na dwa dni, podziwiając piękne campingi i ogromne jezioro.

Z Hawy przez Susz, Dzierżonów do Malborka. Zamku nie zwiedzaliśmy, bo już awa rary w n.m. byliśmy, więc dalej przez Tczew i Gdańsk do Sopotu.

W Sopocie spędziliśmy 12 niezapomnianych dni. Chodziliśmy na plażę, na molo, jeździliśmy statkiem po morzu, zwiedziliśmy chyba całe Wybrzeże Gdańskie. Z Sopotu jeździliśmy i na dalsze wycieczki — nad Radunię koło Kolbuda. Odwiedziliśmy znajomych na czasach nad jeziorem Obrzydzkim. Wokoło jeziora, same lasy. Na wodzie do dyspozycji kajaki i żagłówki, jednym słowem wygoda dla wczasowiczów, aż żal nam było odjeżdżać.

Po odwiedzeniu krewnych w Gdańsku -Wrzeszczu udaliśmy się przez Gniezno, Nowe (w woj. bydgoskim) do znajomego z Francji w Bydgoszczy, a potem przez Fordon, Toruń — jest to piękne miasto — do Warszawy.

Tu kilka dni. Zwiedzaliśmy Wilańców, Zerań, całą Pragę z ogrodem Zoo, pięknie odbudowany Teatr Narodowy; pomnik Bohaterów Warszawy — Nike, Żelazową Wolę. W Puszczy Kampinoskiej byliśmy z krewnymi z Warszawy. Oczywiście będąc w Warszawie nie mogliśmy nie zwiedzić Zalewu Zegrzyńskiego. Z żalem opuszczaliśmy Warszawę, gdzie u Blikiego jedliśmy smaczne ciastka, a u Fukiera piliśmy dobre wino i miód.

W drodze z Warszawy do Krakowa zatrzymaliśmy się w Radomiu, skąd wypad na Święty Krzyż. Wybudowano tam wieżę telewizyjną; przy niej będzie restauracja, bar, biblioteka i inne wygody dla turystów.

Kielce, przez które przejeżdżaliśmy, to jeden plac budowy. Chyba w żadnym innym mieście nie buduje się tyle naraz: domy mieszkalne, szkoły, fabryki, ulice, chodniki, parki, no i nową linię kolejową.

Dwa dni spędzone w Krakowie nie wystarczyły na zwiedzenie tak pięknego miasta. Stary Kraków, okrążony swym zielonym murem, jest urzekający. Sukiennice, Kościół Mariacki ze słynnym ołtarzem Wita Stwosza. Na Wawelu, oprócz grobów królów i zasłużonych rodaków, podziwialiśmy zabytkowe arrasy.

Kopalnia soli w Wieliczce mnie jako górnikowi po prostu oczarowała. Nie tylko rzeźby z soli, ale przede wszystkim tak solidna i piękna podbudowa z drzewa, to można rzec, że Polak jest naprawdę dobrym górnikiem. Toteż każdemu radzę, aby będąc w Wieliczce koniecznie zwiedził kopalnię soli, a na pewno nie pożałuje.

W Zakopanem także tylko dwa dni byliśmy i niewiele mogliśmy skorzystać, bo deszcze padały, ale mimo deszczu byliśmy na Gubałowie.

Z Czorsztyna jechaliśmy na tratwach Dunajcem aż do Szczawnicy. Były to cztery godziny czarującej przejażdżki po wodzie. Przewodnik opowiadał nam dzieje Tatr oraz o zbójniku Janosiku. Malowniczo wyglądają Trzy Korony z Dunajca.

Punkt graniczny przekroczyliśmy na Łysej Polanie i tu długo jeszcze widokiem pięknych Tatr nie mogliśmy się nasycić. Wróciliśmy do Francji przez Czesosłowację i Niemcy, uszczęśliwieni i zadowoleni.

A oto moje spostrzeżenia i uwagi:

DROGI w Polsce są na ogół dobre. Owszem, zdarza się, że do samotnych wsi, leżących w bok od osiedli, nie zawsze można dobrą drogą trafić. Na przykład — kiedy jechaliśmy do Puszczy Kampinoskiej i z powrotem, to tak nas wytrzymało, jak byśmy płynęli okrętem po wzburzonym morzu. Jednak nawet w najodleglejszych stronach buduje się ulice.

BENZyna. Jeżeli chodzi o benzynę — to nie chcę powiedzieć, żeby w Polsce było już dosyć stacji benzynowych, ale ostrożnemu szoferowi nigdy jej nie zabraknie. Tylko musi uważać — przede wszystkim po godzinie 16. O tej porze często stacje benzynowe są nieczynne. Ten błąd musi być naprawiony, a każda stacja powinna być otwarta co najmniej do godziny 20.

I jeszcze na temat benzyny. Wyjeżdżaliśmy rano około godz. 9—10 z Sopotu, ani tu, ani w całym Gdańsku żadna stacja nie miała benzyny, a odwiedziłem ich 6—7, dokładnie nie pamiętam. Wszędzie odpowiadało, że cysterna jest w drodze. Kto za takie niedociągnięcia odpowiada? To jest karogodne.

PIĘKNO ZAGŁĘBIA DĄBROWSKIEGO

Pan Józef DUBIEL z Thumaide (Hainaut) pisze:

Redakcja zamieściła uwagi dla Czytelników, którzy wybierają się w odwiedziny do Kraju. Mnie już zdrowie nie pozwala na dłuższe wyjazdy. Wiem tylko, że bardzo dużo jest emigrantów z Dąbrowy Górniczej i okolicy.

Może nie wszyscy wiedzą, że bardzo miło można spędzić czas nad jeziorem Pogoria. Jest to sztuczne jezioro w Gotołogu, na północ od Nowej Dąbrowy. Dawniej był tam las sosnowy, pod lasem piasek. Piasek wybrała kopalnia „Paryż”, obecnie im. gen. Zawadzkiego. Teraz na miejscu piasku jest jezioro, które ma dwa kilometry długości i kilometr szerokości. Latem tysiące ludzi pracy wypoczywa nad jeziorem. Dzieci bawią się w piasku, jak

na plaży, a starsi wolą położyć się w cieniu sosny. Amatorzy jeżdżą kajakami.

Można także zwiedzić nową Dąbrowę, która ładnie się prezentuje. Leży między wzgórzami połonoskimi i będzińskimi. Na jednej z gór jest kościół barokowy św. Antoniego, skąd widać całą starą Dąbrowę. Najlepiej prezentują się kopalnia i huta im. gen. Zawadzkiego (Bankowa Huta), potem osiedle Mickiewicza, które łączy się ze Staszica. Można podziwiać nowe budowle, które już niedługo będą potężne ze starą Dąbrową, widać robotnicze ogródki z pięknymi altankami.

Bardzo serdecznie wspominam swój pobyt w Polsce.

BONY, HOTELE I INNE SPRAWY

Pani Krystyna KACZMAREK z Courcelles-les-Lens (Pas-de-Calais) w swoim obszernym liście stawia szereg konkretnych pytań, na które udzielamy odpowiedzi.

Jadę do Polski w czerwcu, byłam w Kraju uprzednio w latach 1960 i 1963. Co chciałabym zobaczyć w Polsce? Dużo, nawet bardzo dużo. Stąd też kilka konkretnych pytań dla „Tygodnika”. Chcemy zwiedzić Warszawę, pozostając tam w hotelu przez trzy dni. Wiem, że za noc w hotelu muszę płacić bonami, które wykupujemy przed wyjazdem, ale jeśli rachunek w hotelu wyniesie za 3 noce 300 zł, a boni opiewa na 620 zł, to czym wydadzą mi resztę — złotymi? czy bonami?

ODPOWIEDZ REDAKCJI: Nie wydaje się żadnej reszty, tylko na kwicie wymiany wpisuje urzędnik recepcji hotelu, że np. za trzy noce zapłacono 300 zł. Tak więc w następnych hotelach przedstawia się ten sam kwit wymiany i urzędnicy dokonują dalszej adnotacji. Oczywiście tylko do ogólnej wartości wymienionych bonów. Jeżeli koszty noclegów cudzoziemców w hotelach są wyższe od wymienionych bonów, cudzoziemiec wymienia franki w kasie walutowej i różnicę dopłaca do rachunku.

Chciałabym także zatrzymać się w Zakopanem przez trzy dni, a gdyby na przykład brak było miejsc w hotelu, gdzie należy się zgłosić, aby uzyskać pokój w jakimś domu wczasowym lub nawet prywatnie. To samo odnosi się do małych, a bardzo pięknych miejscowości letniskowych, jak Oiców, Szczyrk, Wisła czy Szczawnica, gdzie — jak mi się wydaje — nie ma wcale hoteli, a wątpię czy są tam jakieś placówki „Orbisu”, które chciałyby się turystami zająć.

ODPOWIEDZ: W każdej z wymienionych miejscowości istnieje punkt Informacji Turystycznej (każdy mieszkaniec go wskaże), gdzie otrzymać można adresy prywatnych pokoi do wynajęcia. Poza tym w tych domach, które wynajmują pokoje, są w widocznych miejscach ogłoszenia „Po-

koje do wynajęcia”. Za wynajęcie prywatnego pokoju płaci się w złotych. Cena za dobę jest niższa niż w hotelu. Np. w sezonie w Zakopanem za pokój o dwóch łóżkach płaci się od 40 do 80 złotych. Podobnie w Sopotcie, Świnoujściu, Krynicy, uzdrowiskach letnich na Dolnym Śląsku, w Wiśle i innych miejscowościach.

Byłam dwa razy w Polsce, w tym 6 razy w Krakowie na Wawelu i nigdy nie udało mi się go zwiedzić, zawsze dziedziniec zapchany był tysiącami zwiedzających, oczywiście były to wycieczki zbiorowe, a z nami — indywidualnymi turystami nikt nie chciał nawet rozmawiać. Czy nie ma jakiejś instytucji czy placówki, która ułatwiałaby nam zwiedzanie? I to nie tylko w Krakowie.

ODPOWIEDZ: Biura Podróży, m. in. „Orbis” i „Turysta” organizują różne wycieczki, jak np. kilkugodzinną wycieczkę po Warszawie, Krakowie, wycieczki całodziennie, 2—3-dniowe i dłuższe.

Następny temat to opera, teatr, kina i nieśmiertelny „Orbis”. Czy mamy rzeczywiście jakąś możliwość korzystania z tych polskich dóbr kulturalnych? Owszem, ale tak znikoma, że aż trudno brać ją pod uwagę. Najpierw bilety na jakieś atrakcyjne występy czy sztuki zawsze są już rozprzedane, nie pomaga prośba ani paszport, przecież to nikogo w „Orbisie” nie obchodzi, że każdy przeciętny obywatel w Kraju ma możliwość zobaczyć to jeszcze 10 razy, a my nie, za nami zamykają szlaban graniczny

i wtedy choćby na scenę wyszedł zmartwychwstały mistrz Solski, dla nas to jest bez znaczenia, bo nasz czas jest ściśle określony. Aż nieprzejmnie o tym pisać, bo nie mamy się za nic lepszego, ale gdyby tak paszport dawał nam możliwość poza kolejnością, moglibyśmy raz po raz coś zobaczyć.

ODPOWIEDZ: Uwagi są bardzo słuszne. Przekazaliśmy je do „Orbisu” z prośbą o znalezienie wyjścia z tej trudnej sytuacji.

A filmy polskie? — Nie widziałam nigdy żadnego, choć bardzo się starałam. Czy nie można by na przykład na okres przyjazdów do Polski (od maja do października) w dużych miastach, gdzie kin jest więcej, puszczać w jednym chociaż kinie tylko filmy polskie, z tym, że „Orbis” czy kasy tego kina zechciałyby umożliwić nam nabycie biletów poza kolejnością, gdyby ogonek sięgał stu metrów, co przekreślałoby możliwość nabycia biletów. Pisząc o nas, nie mam oczywiście na myśli siebie, męża i dzieci, ale całą masę indywidualnych turystów, którzy są w Polsce najbardziej nieporadni, gdyż żadna instytucja nie czuje się w obowiązku cokolwiek im ułatwić.

ODPOWIEDZ: W Warszawie kino „Bałka” (ul. Marszałkowska przy ul. Świętokrzyskiej) wyświetla tylko polskie filmy. Jeżeli chodzi o kolejki przed kinami, to istnieje niepisany zwyczaj, że z zagranicznym paszportem, jak również z polskim paszportem konsularnym, dostaje się bilety bez kolejki. Warszawianie są gościnni.

POLSKIE BIURO PODRÓŻY „TRANSTOURS”

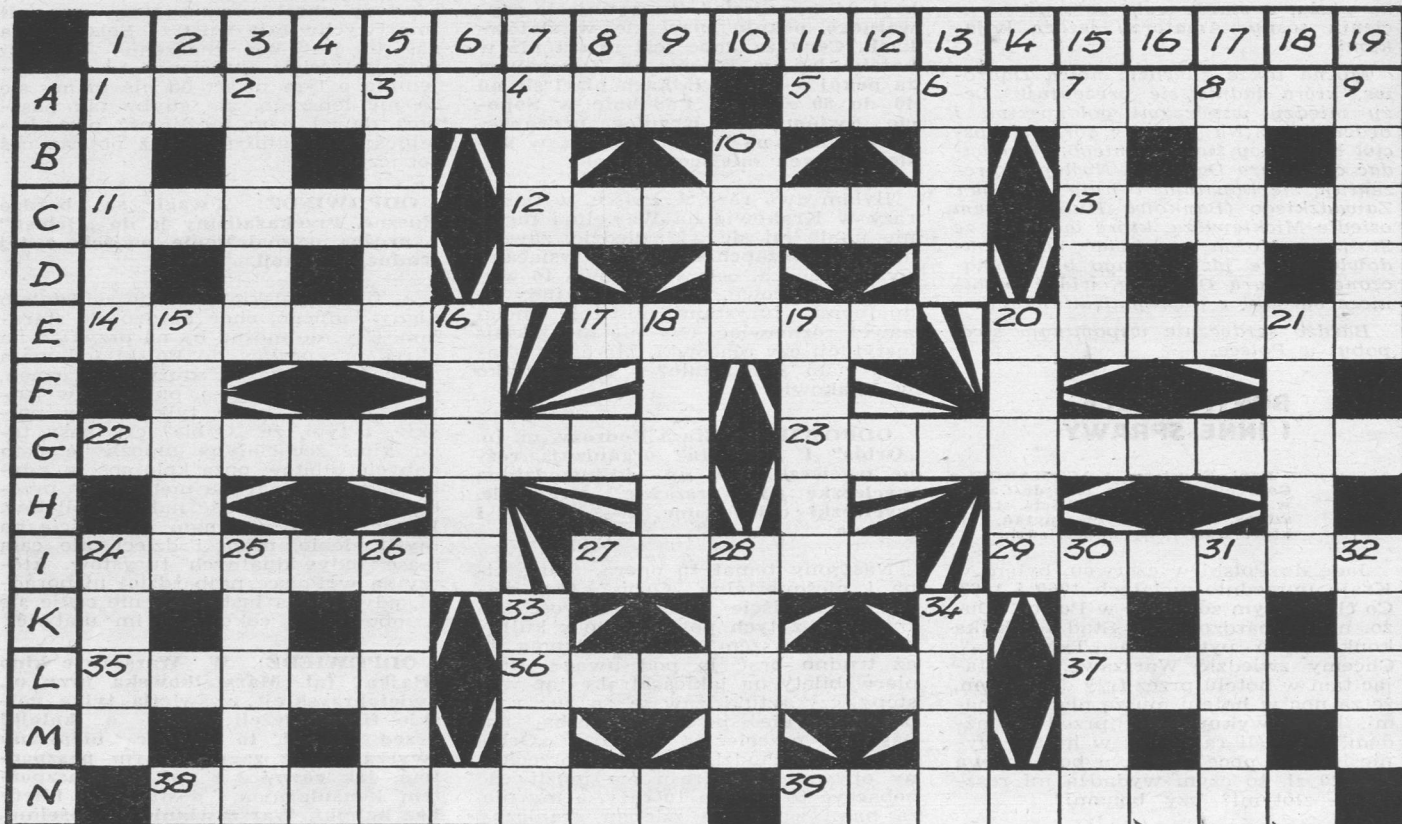
(Oficjalny Korespondent Polskiego Biura Podróży „Orbis”)

ODDZIAŁ W LILLE: 53, rue des Arts — Tél. 55-18-66 (60 m od Konsulatu)
ZAŁOŻONE przez śp. J. Roskosza

- Przyjmuje ZAPISY do Polski na Święta Wielkanocne. Wyjazd 15 kwietnia 1965 r. na okres 1 miesiąca;
- Organizuje przez cały sezon 1965 grupowe WYJAZDY w każdą środę z LILLE, VALENCIENNES i AULNOYE;
- Załatwia wyjazdy indywidualne jak również wszelkie formalności przy wyjazdach samochodami;
- Załatwia wszelkie FORMALNOŚCI paszportowe, wizowe w odpowiednich Konsulatach;
- Przekazuje PIENIADZE za pośrednictwem Banku PKO do Polski (za 100 fr. — 1440 zł);
- Załatwia również formalności związane ze sprowadzeniem krewnych i znajomych z Polski, paczki PKO bez cła, przedłużanie biletów kolejowych, tłumaczenie dokumentów itp.;
- Wystawia Bony Wymienne „ORBIS” na pobyt w Polsce.

ZWRACAJCIE SIĘ DO NAS Z PEŁNYM ZAUFANIEM W LILLE
WZGLĘDNIE DO NASZYCH KORESPONDENTÓW TERENOWYCH.

KRZYŻÓWKA z HASŁEM dla TURYSTÓW

POZIOMO: 1) miejscowość turystyczna w krainie jezior na Mazurach z campin-giem I kat., 5) uroczę miasteczko zabytkowe nad Wisłą w pow. puławskim, 11) ozdobne naczynie na kwiaty, 12) największe źródło wód mineralnych w pow. Nowy Sącz, 13) kręci głową, 14) miasto, które było pierwszą stolicą po wy-zwoleniu Polski, 17) perła nadbałtyckich kąpielisk morskich, 20) dom zajezdny, oberża, 22) nazwa tej części Częstochowy, w której jest klasztor z obrazem Matki Boskiej, 23) kąpielisko nadmorskie w woj. koszalińskim, zdobyte przez I Armie WP w marcu 1945 r., 24) gra w małą piłkę podbijaną kijem, 27) składnik zapraw murarskich, 29) niemowlę przy piersi, 35) samice jeleni, 36) stolica Dolnego Śląska, 37) gwałtowność, popęd, poryw, 38) zimowa stolica Polski, 39) źródło-wisko dolnośląskie w pow. kłodzkim.

PIKOWO: 1) zamek królewski w Kra-kowie, 2) muchomór albo borowik, 3) we-dług przysłowia od św. Anki są już chłod-ne, 4) futro z tchórza, 6) zypisko, hałda, 7) posłannictwo, zlecenie, 8) ogół zasad moralnych, 9) spotkanie koleżeńskie lub rodzinne po wielu latach, 10) pęk, wiązka

zboża lub promieni, 15) wymówka, upom-nienie, 16) prawe ramię delty Wisły, 18) lęk, bojaźń, 19) cyklon, huragan, 20) szla-chetny kruszec, 21) ogólnie o roślinie lecz-niczej, 24) rodzinne miasto ks. St. Sta-zsica, 25) sylwetka, figura, 26) sklepienie niebieskie, 28) brak szczęścia, 30) okres mody na coś, 31) ostry koniec, 32) wielka beczka, kufa, 33) dostarcza wełny, 34) ja-jowate koło.

Po rozwiązaniu krzyżówki prosimy roz-szyfrować hasło, które utworzą litery wypisane z krzyżówki w następującej ko-lejności: N-11, A-4, A-6, C-5, B-1, G-1, E-8, A-8, G-7, B-19, A-11, C-8, I-4, D-15, G-16, G-12, E-19, A-19, K-1, G-4, L-3, C-17, M-13, E-16, D-1, I-17, E-18, N-17, G-17, A-17, F-9, L-16, A-5, L-19, C-3, N-16, K-10, C-18, A-3, N-12, I-10, C-4, D-17, K-13, C-12, M-10, K-19, G-3, L-15.

Rozwiązania prosimy nadsyłać w ciągu 14 dni od daty ukazania się numeru pod adresem redakcji z dopiskiem na koper-cie „Rozrywki umysłowe”. Wśród tych, którzy nadesłali bezbłędne rozwiązania, rozlosujemy NAGRODY KSIĄŻKOWE.

TYGODNIK POLSKI La Semaine Polonaise

23, rue Taitbout, Paris IX
Tel.: TAI 76-44, TAI 76-51
C.C.P. 92.20 - 76 Paris

Przedstawiciel w Belgii

OL. KUC
179, rue des Hamendes
LODELINSART
C.C.P. 66.69.45 Belgique

Przedstawiciel w Polsce
RUCH - Warszawa
ul. Wilcza 46

Cena prenumeraty:

rocznie 17 F. - 210 Fr. B.
półrocznie: 10 F. - 120 Fr. B.
kwartalnie: 6 F. - 70 Fr. B.

Directeur
de la Publication:
M. DARCHE

IMPRIMERIE
Zakład Graficzny „Ruch”
Varsovie, ul. Ludna 4

LIŚCIY Józefa
Grzybka

**Kochani Rodacy w Kraju
chcemy odetchnąć Polską**

PANIE REDAKTORZE!

Znajomi, którzy mają samochód, przekonują, nalegają. „Przecież, jeśli nas będzie więcej, to ta benzyna nie będzie Was znowu tak drogo kosztować!” — powiadają. Więc, kto wie? Może znowu w tym roku wybierzemy się na wakacje do Polski? Jeśli tak, to obiecuję sobie, że przynajmniej połowę czasu poświęcę na zwiedzanie. Podczas moich poprzednich pobytów w Kraju też uprawdnie podróżowałem i starałem się zwiedzać Polskę, ale „to nie było to”.

Decyzję podróży podejmowaliśmy bowiem zawsze w ostatniej chwili, nie mieliśmy żadnego z góry ustalonego programu. Zresztą cały prawie czas siedzieliśmy, bo i jakże — powiedzcie — było nam czynić inaczej? — w swoich rodzinnych stronach. Ale na ten rok mam już gotowy, przemyślany program. Jeśli pojedziemy, będziemy zwiedzać polskie ziemie zachodnie: Dolny Śląsk, piękną Ziemię Lubuską i Wybrzeże. A także i Mazury, a to głównie z tej przyczyny, że od niespełna roku Wasz uniżony sługa jest zapalonym wędkarzem, zaś Mazury to podobno istne — jak to się mówi na Nordzie — „labijum” dla wędkarzy, prawdziwy wędkarski raj...

Prócz planów i wielkich nadziei mam jeszcze parę uwag turystycznych natury bardziej ogólnej. Chciałbym je tutaj wyłożyć. Kto wie — a nuż trafią komu do przekonania? Są to zresztą nie tyle uwagi, ile życzenia.

Zyczenie pierwsze dotyczy nadgranicznego polskiego miasta Stubice. Pano wie, Ojcowie miasta Stubice! Czy nie można by tam u Was pomyśleć o wybudowaniu przyzwoitego hotelu? Toć przybysze z Anglii, Francji i Belgii chętnie by się u Was po długiej podróży przespali! Cóż, kiedy właściwie nie ma gdzie.

Zyczenie drugie kieruję pod adresem kierowników kin i teatrów w polskich miastach wojewódzkich. Pano wie, czy z uwagi na to, że w sezonie letnim pełno jest przecież w Polsce cudzoziemców i Polaków z zagranicy — nie moglibyście dać — chociażby tylko w jednym kinie i w jednym teatrze każdego z miast wojewódzkich — programu czysto, typowo polskiego? Kiedy w zeszłym roku byłem w Polsce, we Wrocławiu oglądałem arcyfrancuską operę „Carmen”, w Poznaniu — trzy filmy „kowbojskie”, a w Warszawie — sztukę teatralną francuskiego ipsisza Roger Vailland. Chętnie obejrzałbym „Halke”, filmy takie, jak na przykład „Zaduszki” albo „Wspólny pokój”, sztuki

takie, jak na przykład „Kordian”, „Dziady”, „Uciekla mi przepióreczka”... — ale jak na złość nigdzie tych rzeczy nie grano. A przecież, jeśli cudzoziemiec czy też Polak z zagranicy jedzie na wakacje do Polski, to nie po to, aby oglądać przygody Buffalo Billa czy innego Tom Miksa, które niejednego z nas już od dawna przestały bawić, tylko po to, aby mógł oglądać i poznać filmy, sztuki i opery polskie...

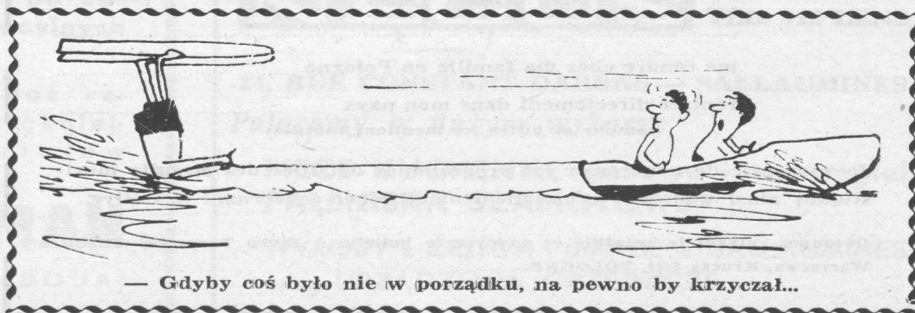
To samo dotyczy polskiej kuchni (o kelnerach nie będę już nawet wspominał, bo — jak to pisał Gałczyński — „szkoda też”). W polskich restauracjach kucharze przyrządzają wszystko bądź „po parysku”, bądź „po wiedeńsku” bądź — kto by tam zresztą te wszystkie cudaczne nazwy zdołał spamiętać! (To naśladowanie zagranicznych wzorów prawie zresztą z reguły im się nie udaje). Za to barszczu czy bigosu nigdzie prawie nie ma. W zeszłym roku w Poznaniu chciałem „postawić” jednemu swojemu młodemu znajomemu, który był w Polsce po raz pierwszy — coś polskiego, coś specyficznie polskiego. Chciałem — ale nic z tego nie wyszło, bo w restauracji nie było żadnej polskiej potrawy...

Kochani Rodacy w Kraju, zważcie proszę, że turystyka jest dziś równoznaczna z pogonią za folklorem, za autentycznością. Gdybym pojechał do Oweronii, z pewnością nie zająłabym się tam „tripes à la mode de Caen”, tylko jakąś „spécialité du pays”. Jeśli cudzoziemiec czy Polak z zagranicy jedzie do Polski, to nie po to, aby się zapoznać z polskim wydaniem paryskich czy wiedeńskich przepisów kucharzkich, ale — aby jeść po polsku...

Uwaga ta dotyczy zresztą nie tylko kuchni, ale turystyki w Polsce w ogóle.

Bywajcie zdrowi, Drodzy moi.

Józef GRZYBEK z Nordu

— Gdyby coś było nie w porządku, na pewno by krzyczał...

**BIURO
PODRÓŻY**

**LE TOURISME
FRANCAIS**

**9, rue Faidherbe
LILLE
tél. 55-36-54**

**(Oficjalny korespondent
Polskiego Biura Podróży „ORBIS”)**

**Załatwiamy
szybko i sprawnie**

BILETY na przejazd

● **koleją**

● **okretem**

● **samolotem**

**REZERWACJA MIEJSC
W WAGONIE POLSKIM
(bez dodatkowych kosztów)**

oraz

**BONY ORBIS WYMIENNE
NA POBYT W POLSCE**

Au dessus de Cracovie se dresse la masse imposante du Palais Royal de Wawel

CRACOVIE VOUS ATTEND

Participez au Grand Rallye Automobile et Motocycliste qui vous amènera dans la vieille cité polonaise du 4 au 7 juillet 1965

L'Association Automobile Polonaise (PZMot) et la Société de Liaison avec les Polonais de l'Etranger „Polonia” organisent cet été, au mois de juillet, un grand rallye touristique ouvert aux automobilistes et aux motocyclistes.

Le point de ralliement choisi est Cracovie, l'ancienne capitale polonaise, doublement intéressante par l'aspect

médiéval inchangé de la Vieille Ville et du Palais Royal de Wawel ainsi que par le développement du quartier nouveau de Nowa Huta — ville champignon de plus de cent mille habitants — et de son complexe sidérurgique géant.

Pour Cracovie c'est une année de festivités: Millénaire de l'Etat Polonais,

600-e anniversaire de l'Université Jagellonne, une des plus anciennes d'Europe.

Du 4 au 7 juillet un riche programme est prévu pour les participants au Rallye: visite de Cracovie, excursion à Czorsztyn et descente des gorges du Dunajec en radeau ou en barque, excursion à Szczawnica, ville d'eau réputée, où l'ensemble folklorique „Podhale” donnera un spectacle haut en couleurs. Comme il sied, un banquet réunira tout le monde à Cracovie.

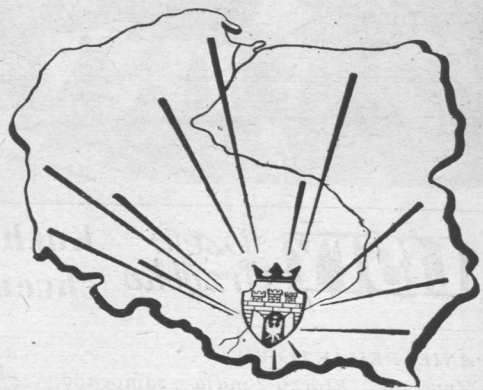
D'autres possibilités — excursions, visites organisées, circuits touristiques intéressants — sont ouvertes par le Bureau de Tourisme du PZMot qui en enverra le programme à tous ceux qui lui transmettront le Bulletin d'Inscription ci-joint.

Des prix récompenseront ceux qui auront accompli le plus long trajet pour venir à Cracovie, le plus âgé et le plus jeune des participants, l'auto et motocyclette les mieux entretenues etc, etc. Chacun recevra une belle plaquette du Rallye.

Les frais des quatre jours du programme commun, comprenant: hôtel-pension, visites organisées et excursions, s'élèvent à environ 87 F 50 par personne, auxquels viennent s'ajouter 50 F qui seront échangés contre 240 zlotys d'argent de poche. Le versement de cette dernière somme garantit l'obtention rapide d'un visa touristique de 30 jours. Les enfants de 4 à 12 ans bénéficient d'une réduction de 25 pour-cent.

Evidemment les excursions supplémentaires, les circuits touristiques etc — entraîneront d'autres frais, mais n'oublions pas que la Pologne est pour les Français, les Belges, les Luxembourgeois un pays bon marché.

Prenez donc vos dispositions pour des vacances automobiles en Pologne — ce grand Rallye en sera une attraction supplémentaire. Remplissez le bulletin préliminaire d'inscription ci-contre et envoyez-le au Bureau de Tourisme du PZMot — Varsovie, Krucza 6/14 qui vous fera en retour parvenir tous les renseignements complémentaires. Bonne route!

BULLETIN PRELIMINAIRE D'INSCRIPTION

Nom

Prénom

Adresse: localité département

rue N°

pays

Je m'intéresse au Rallye Automobile de Cracovie et prévois mon arrivée le juillet 1965 en

nombre de personnes dont adultes et enfants

Après la fin du Rallye je voudrais réaliser un circuit touristique sur le trajet suivant:

me rendre chez ma famille en Pologne

rentrer directement dans mon pays

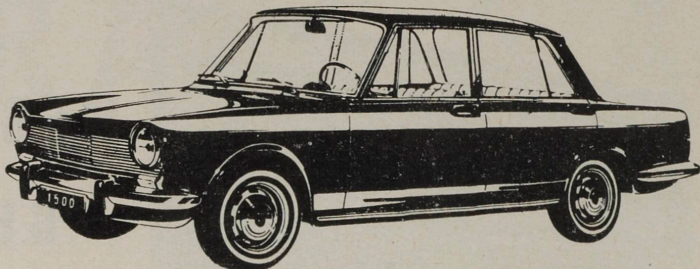
(remplir et biffer les mentions inutiles)

Je vous prie de m'adresser les programmes détaillés des circuits touristiques ainsi que tout renseignement ultérieur concernant le Rallye.

Découpez suivant le pointillé et envoyez le bulletin à Biuro Turystyki PZMot, Warszawa, Krucza 6/14, POLOGNE.

simca 1500

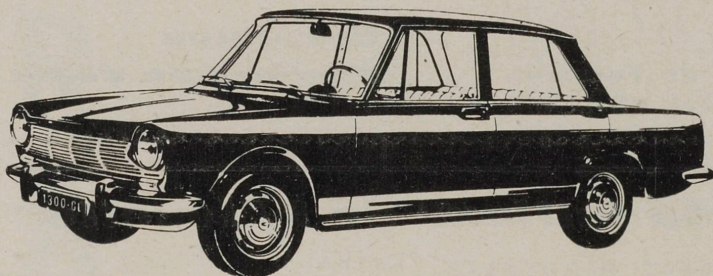
8 CV. PLUS DE 145 KM/H.
4 VITESSES SYNCHRO (LICENCE
PORSCHE). FREINS A DISQUE A
L'AVANT. UNE TENUE DE ROUTE
ET UN BRIO EXTRAORDINAIRES...
ET SA NOUVELLE VERSION
GRAND LUXE!

Prix: 9.550 frs. + TL

simca 1300

7 CV. 5/6 PLACES. PLUS DE
130 KM/H. - 4 VITESSES
SYNCHRO (LICENCE PORSCHE)
UNE TENUE DE ROUTE INCOMPARABLE.
DES FREINS SURPUIS-
SANTS.

Prix: 8.150 frs. + TL

**WYBÓR SAMOCHODU i GRA w KOŚCI to DWIE RÓŻNE RZECZY...
SAMOCHÓD WYBIERA SIĘ SIEDZĄC ZA KIEROWNICĄ!**

Korzystajcie z bezpłatnych próbnych jazd:

CENTRE AUTOMOBILES

FILIALE SIMCA AUTOMOBILES

69 i 100, rue de Paris — DOUAI (Nord)

Tél. 88.65.03 — 88.78.37

U w a g a!

Wielki wybór materia-
łów łokciowych po ce-
nach konkurencyjnych

Co sobota

wielka sprzedaż re-
klamowa najpiękniej-
szych materiałów

w firmie

TISSUS ZORMAN

25, rue des Ferronniers — DOUAI

Ets J. VAN
DEN WEGHE (S.A.)
TÉL. 112 LENS

24, RUE CONSTANT DARRAS — SALLAUMINES
Polecamy w dużym wyborze

**PIECE KUCHENNE gazowe i na węgiel
PALENISKA SZAMOTOWE**

WYROBY z ŻELIWA i EMALIĘ z SALLAUMINES
oraz URZĄDZENIA GRZEJNICZE

MEBLE GRZEJNIKI MASZYNY DO PRANIA

Udogodnienia w płatności

Ets. Jean BUJKO

89-91, boulevard de Fourmies
ROUBAIX — Tél. 73-68-55

**Bezpłatna
dostawa do domu**

D. DOWOJNA - BIENAIME

TEUMACZKA
PRZYSIĘGŁA
PRZY WYŻSZYCH
SĄDACH W PARYŻU
Tłumaczenia urzędowe
ważne w całej Francji
23, quai de la Tournelle
PARIS (5e)

TELEFON: ODEon 41-17
METRO: PONT-MARIE

„Au tailleur de l'Alouette“

HERBAUT-DENNEULIN

UBRANIA NA MIARĘ

męskie i damskie

Niedościgniona jakość

Rewelacyjne ceny

CENTRALA:

62, rue de l'Alouette — ROUBAIX

SKLEPY:

Lille — 27, rue des Ponts de Comines

Douai — 65, rue de Paris

Lens — 20, rue de la Paix

Dunkerque — 2, rue de Soubise

Jeśli szukasz spokoju...
...wybierz

ROWERY, MOTOROWERY,
MOTOCYKLE, SKUTERY
Najlepsza marka francuska ♦ Najniższe ceny

u najlepszego specjalisty i wyłącznego przedstawiciela w rejonie

W. WOJTECKI route d'Arras — LENS (P.deC.) — Fosse 4

Oferujemy ponad 200 maszyn, z których najnowsze mamy na składzie

Firma W. WOJTECKI posiada ponadto największy
w całym rejonie wybór broni myśliwskiej i naboji

Części zamienne ♦ Akcesoria ♦ Naprawy ♦ ODWIEDŹ NAS!

BOTRANS S.A.

**B
O
T
R
A
N
S**

z a ł a t w i a

● *s z y b k o i s p r a w n i e* ●

wszelkiego rodzaju **TRANSPORTY**
Z FRANCJI DO POLSKI
i odwrotnie

m. in. samochodów osobowych drogą kolejową lub morską, załatwiając wszelkie związane z tym formalności celne, kolejowe itp.

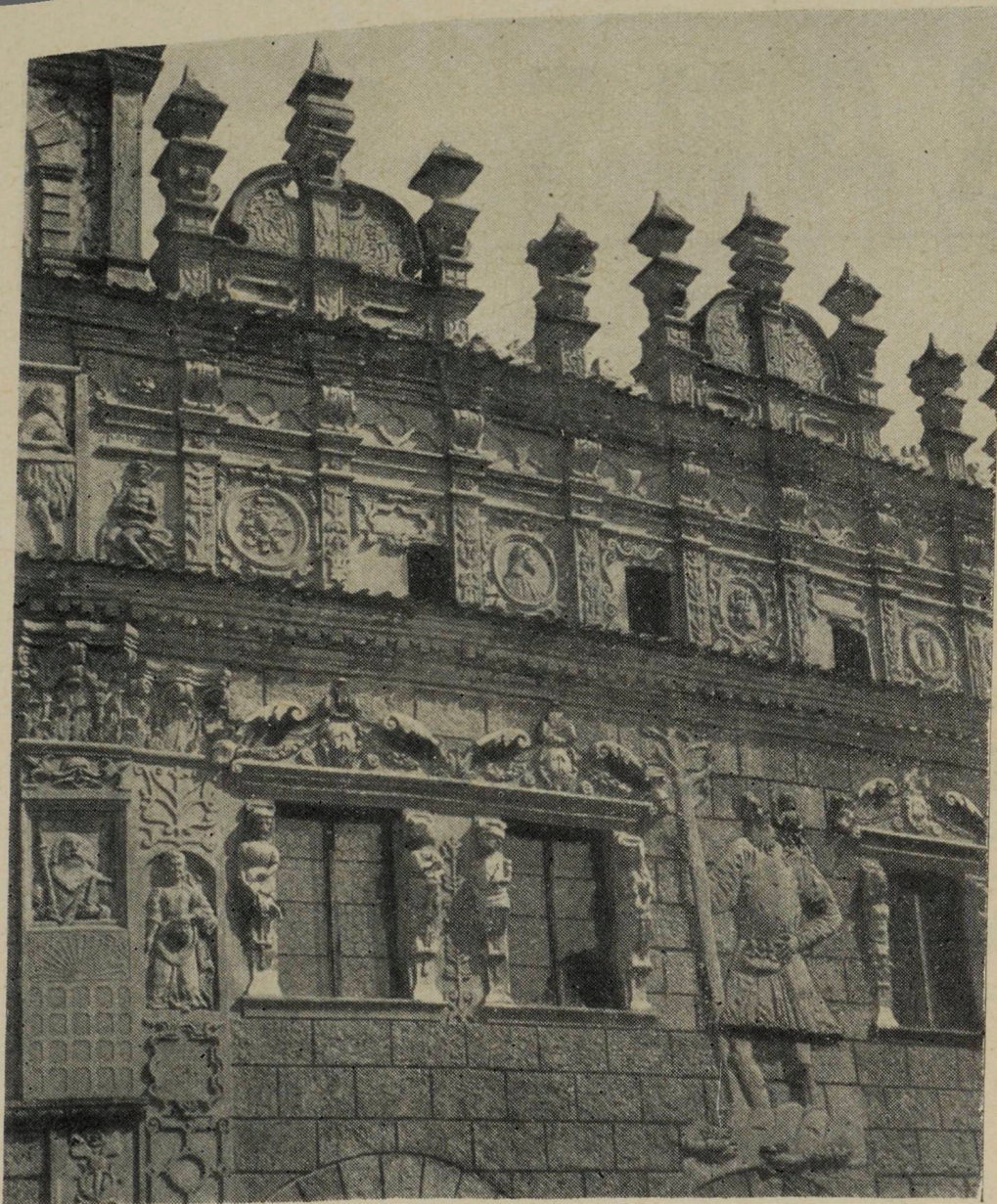
➔ **BOTRANS S.A.**

FIRMA POSIADA
WŁASNĄ SKŁADNICĘ
I DZIAŁ OPAKOWAŃ

25, rue Louis le Grand
PARIS II

74, rue Petit PARIS XIX

Téléphone: RIC 79-49 (5 lignes groupées)
Télex: 22806

POLSKA nie jest krajem nizinnym i monotonnym — stwierdził znakomity geograf prof. Uniwersytetu w Tuluzie p. Viers. Nawet na tzw. nizinie nadwiślańskiej spotyka się regiony o niezwykle malowniczej rzeźbie krajobrazu, nie mówiąc o pasmach górskich, pięknie terenów północnych z bogatymi jeziorami czy licznych borach. Na nizinnej części Polski i w okolicach lekko falistych zwracają uwagę liczne miasteczka pełne uroku, nierzadko o zabytkowej, bardzo oryginalnej architekturze. Nasze zdjęcie pochodzi właśnie z takiego prowincjonalnego miasteczka w woj. lubelskim (pow. Puławy) — Kazimierza nad Wisłą. Jest to ulubiona miejscowość malarzy i artystów Warszawy. (W odległości 120 km od stolicy Polski. Można tu także dopłynąć z Warszawy statkiem). Na zdjęciu fragment zabytkowej **KAMIENICZKI „POD KRZYSZTOFEM”**, z figurą świętego tego imienia. Kamieniczka ta ma niespotykaną, bardzo bogatą ornamentację.

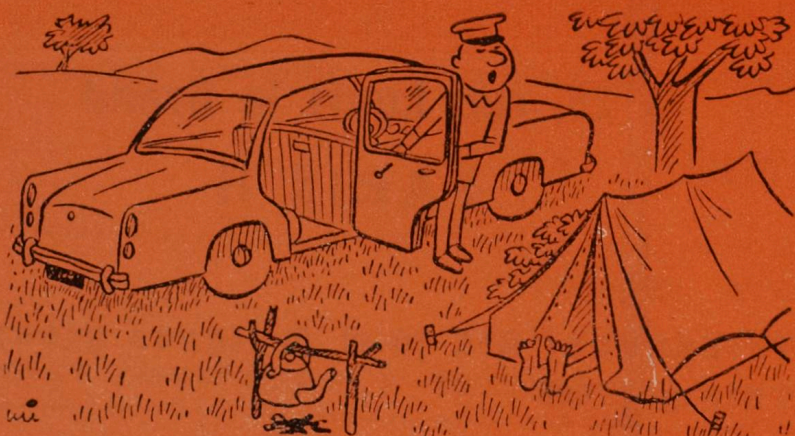
— Według mapy jesteśmy na tamtym szczycie.

— Wnoszę skargę. Taki upał, że siedzę w wodzie.

— Nie znam tej pani! Pomogłem nieść bagaż.

— To pan zamawiał taksówkę na ostatni dzień wakacji, aby nie spóźnić się na samolot odlatujący do Paryża?

**NASZ KONKURS
TURYSTYCZNY**
na stronach 38 i 39